

arheologija na
avtocestah
slovenije

MP 02
Lenart-Cogetinci

Lormanjske njive pri Lenartu

Maja Janežič, Ivan Žižek

Lormanjske njive pri Lenartu

Matej Dolenc, Sabina Kramar, Bojan Djurić

Uredniški odbor

Bojan Djurič, glavni in odgovorni urednik
Vanja Celin, tehnična urednica
Robert Žvokej, likovni urednik
Boris Vičič, član
Biserka Ribnikar, članica

Izdajatelj

Zavod za varstvo kulturne dediščine Slovenije
Metelkova 6, SI-1000 Ljubljana

Zanj

Jelka Pirkovič, generalna direktorka

Avtorja

Maja Janežič
Zavod za varstvo kulturne dediščine Slovenije,
Center za preventivno arheologijo
Poljanska cesta 40, SI-1000 Ljubljana
maja.janezic@cpa-rs.si

Ivan Žižek

Pokrajinski muzej Ptuj-Ormož
Muzejski trg 1, SI-2250 Ptuj
ivan.zizek@pok-muzej-ptuj.si

Bojan Djurič

Oddelek za arheologijo, Filozofska fakulteta
Aškerčeva 2, SI-1000 Ljubljana
bojan.djuric@ff.uni-lj.si

Sodelavci

Matej Dolenc
Oddelek za geologijo, Naravoslovnotehniška
fakulteta, Univerza v Ljubljani
Aškerčeva 12, SI-1000 Ljubljana
smudut@siol.net

Sabina Kramar

Zavod za gradbeništvo Slovenije
Dimičeva 12, SI-1000 Ljubljana
sabina.kramar@zag.si

Nataša Svenšek

Računalniška obdelava in priprava slik
Nataša Svenšek

Načrt najdišča

Janez Lovenjak, Merilo, d.o.o.

Fotografije

Danilo Goričan

Geodetske izmere

Janez Lovenjak, Merilo, d.o.o.

Risbe predmetov

Maja Janežič, Majda Gojkovič, Jožica Hrustel

Fotografije predmetov

Boris Farič, Valentin Benedik

Tisk

Design Studio, d.o.o., Maribor

Naklada

50 izvodov

Ljubljana, april 2013

Vse edicije zbirke Arheologija na avtocestah Slovenije so brezplačne.

http://www.zvkds.si/saas

Vse raziskave je omogočil DARS, d.d.

CIP - Kataložni zapis o publikaciji

Narodna in univerzitetna knjižnica, Ljubljana

903/904(497.4Lormanje)

JANEŽIČ, Maja, 1981-

Lormanske njive pri Lenartu / Maja Janežič, Ivan Žižek ; [sodelavci] Matej Dolenc, Sabina Kramar, Bojan Djurič ; [načrt najdišča Janez Lovenjak ; risbe predmetov Maja Janežič, Majda Gojkovič, Jožica Hrustel ; fotografije Danilo Goričan, fotografije predmetov Boris Farič, Valentin Benedik]. – Ljubljana : Zavod za varstvo kulturne dediščine Slovenije, 2013. – (Zbirka Arheologija na avtocestah Slovenije ; 34)

ISBN 978-961-6902-23-6

ISBN 978-961-6902-24-3 (pdf)

1. Žižek, Ivan

266369280

Kazalo

Uvod	5	Katalog stratigrafskih enot	25	
Geografski in arheološki opis prostora	6	Rimska doba	26	
		Novi vek	40	
		Neopredeljene strukture	40	
Intenzivni površinski pregled	<i>Bojan Djurić</i>	8	Katalog gradiva	50
Izkopavanje	11	Izkopavanje	50	
Prazgodovina	15	Gradivo s površinskega pregleda	<i>Bojan Djurić</i>	
Rimska doba	15		70	
Novi vek	24	Mineraloško-petrografske značilnosti žrmelj	<i>Sabina Kramar, Matej Dolenc</i>	
			74	
		Sklep	78	
		Literatura	79	
		Indeks stratigrafskih enot	81	

Uvod

Trasa predvidene ceste je bila po projektu speljana južno od že znane lokacije rimskodobne vile. Tam je leta 1961 sondiral Stanko Pahič. Odkril je zidane temelje in tlak rimskih stavb (Pahič 1990, 4). Ker se je pri načrtovanju trase avtoceste Maribor–Murska Sobota poseg v prostor približal znanim arhitekturnim ostalinam, zaščitenim pod ESD 1479, je bil predpisan terenski pregled. Vodil ga je Bojan Djurič. Odkrili so leseno arhitekturo ter lončenino iz prazgodovinske in rimske dobe (Djurič 2004). Zaradi pozitivnih rezultatov terenskega pregleda smo izvedli arheološka izkopavanja. Izkopavanje na lokaciji Lormanjske njive 1 je izpeljal Pokrajinski muzej Ptuj v času med 18. 4. in 31. 5. 2006 pod vodstvom Ivana Žička. Sodelovali so še zunanjji sodelavci: Iva Ciglar, Branko Kerman, Željko Stamatovič, študentje arheologije Filozofske fakultete iz Ljubljane, sodelavci iz Pokrajinskega muzeja Ptuj in študentje različnih profилov kot fizična delovna sila. RZVKDS OE Maribor je za nadzornika imenoval konservatorja Ivana Tuška, v komisijo za izkopavanja je uprava za kulturno dediščino imenovala Ireno Šavel Horvat, SAAS pa Bojana Djuriča, Ivana Tuška in Borisa Vičiča.

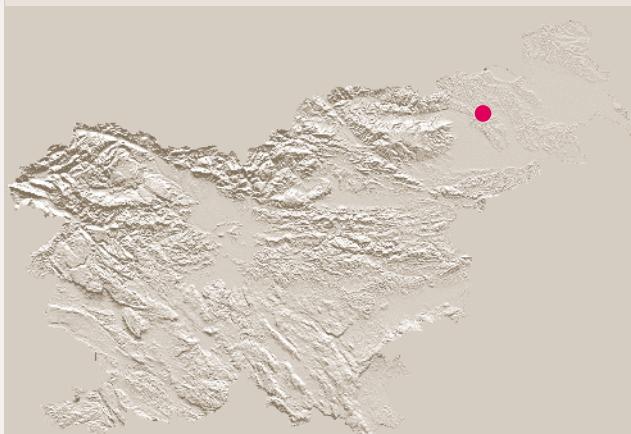
Geografski in arheološki opis prostora

Najdišče Lormanjske njive (sl. 1–3) se nahaja severno od kraja Lormanje in jugozahodno od kraja Lenart. Naselje Lormanje ima gručasto jedro, ki leži na nizki terasi v dnu Pesniške doline (sl. 2). Pred posegom v prostor so bile na zahodni strani njivske, na vzhodni strani pa travnate površine (sl. 4).

Arheološka izkopavanja so se izvajala na naslednjih parcelnih številkah: 52, 57, M60/2, 62, 63, 64, vse k. o. Zamarkova. Na vzhodni strani izkopnega polja je raven plato, ki pri kvadrantu 10 preide v blago pobočje, padajoče proti severozahodu, in se zaključi ob manjšem jarku s tekočo vodo, ki se izliva v potok Globovnico. V zahodnem delu je območje močvirnato, tam se zadržuje meteorna voda in počasi izliva v melioracijski zbirni jarek.

Najdišče se na jugovzhodni strani konča na obdelovalni površini pri cestnem profilu 555, proti severozahodu pa sega do cestnega profila 549.

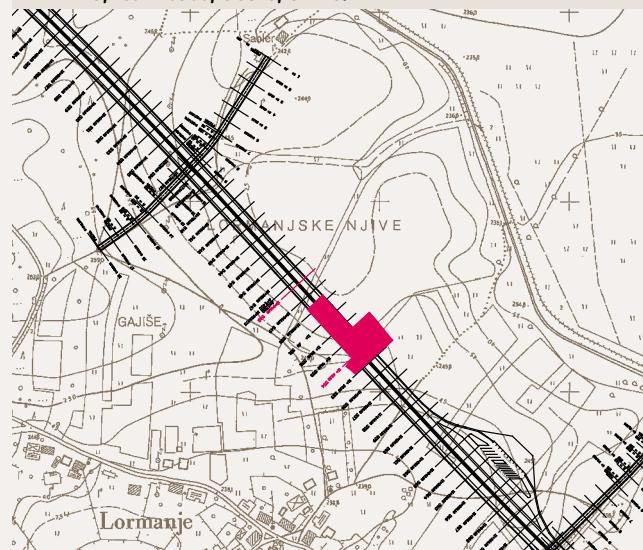
1 Geografski položaj najdišča Lormanjske njive na DMR 100; ©GURS.

2 Lokacija izkopavanja arheološkega najdišča na geografski karti, M 1:100 000; vir: Atlas Slovenije, ©Mladinska knjiga, d.o.o.

3 Položaj najdišča na trasi AC Lenart–Cogetinci, M 1:10 000; podlaga TTN5, list I270900; ©GURS, ©DARS.

4 Pogled na izkopno polje v Lormanjskih njivah.

5 Najdišče in zavarovano območje rimske vile (EŠD 1479), M 1:10 000; podlaga DOF, lista I270861B in I270961B; ©GURS, ©DARS.

Območje današnje občine Lenart ima v primerjavi z znanimi rimskodobnimi arheološkimi spomeniki bore malo prazgodovinskih. Naključne najdbe iz mlajše kamene in bronaste dobe so najdene v Čenkovi, Cerkvenjaku, Cogetincih, Čagoni, Gradišču, Jurovskem dolu, Sp. Voličini, Stanetincih, Strmi gori, Zavrhu, Zg. Ščavnici, Zg. Voličini, Zg. Verjanah, Ženjaku in Župetincih. To so kamnite sekire, dleta, kladiva ipd. V Andrencih so našli odlomke lončenine, ki sodijo v lengyelsko kulturo (Pahič 1976, 44; Velušček 2006, 33), v Sp. Porčiču pa najdbe lasinjske kulture (Pahič 1976, 62; Velušček 2006, 33). Iz bronaste dobe sta znani le dve bronasti sekiri v Cerkvenjaku in Oseku ter odlomki lončenine v Zgornji Voličini. Iz obdobja starejše železne dobe so znane gomile v Benediktu, iz časa med 450 in 350 pr. n. št. pa izvira negovska čelada iz Ženjaka. Kelti so se na širšem območju pojavili v 3. stoletju pr. n. št., vendar njihovih ostalin v bližini Lormanj doslej ni bilo zaznanih (Pahič 1996, 16–19). V zadnjih letih se je poznavanje poselitve v bronasti dobi v Slovenskih goricah dopolnilo z novimi arheološkimi raziskavami: Malečnik pri Mariboru (Strmčnik Gulič 2003, 181, 182), Sodolek (Kavur/Tomaž/Mileusnić 2006, 121) in Gomile pri Lenartu v Slovenskih goricah (Tomaž 2010).

Na območju Lenarta so sicer znane številne rimskodobne ostaline. Lormanje so bile eno izmed območij, ki jih je topografsko preučil Stanko Pahič. Ostanke rimskih temeljev in zidov je zabeležil v Drvanji, Ihovi, Obratu, Oseku, Spodnjem Senarski, Spodnjem Porčiču, Močni in seveda v Lormanju (sl. 5). Večino so arheologi odkrili v povoju v času, ko so pregledovali območje Slovenskih goric. Na te ostanke so jih največkrat opozorili domačini. Prav takšna je zgodba z najdišča pri Lormanju. Pri potoku Globovnica se nahajajo Lormanjske njive in domačini so bili prepričani, da je tam stala cerkev sv. Jakoba (na parc. št. 66, 70/1 in 70/2, vse k. o. Zamarkova). Ko so si arheologи ogledali to mesto in izkopali devet sond, so ugotovili,

da gre za rimske stavbo (Pahič 1962, 246; Pahič 1965, 147, 148) in ne cerkev. Že takrat, leta 1961, je bilo na območju parc. št. 69/1 in 70/2, k. o. Zamarkova, mnogo uničenega zaradi oranja. Našli so ostanke rimske vile, pet metrov dolg temelj zidu, izdelan iz lomljencia in malte. Poleg tega so našli še odlomke rimskodobne lončenine in gradbenega materiala. Zanimiva najdba je zidak z žigom izdelovalca (0)PATUS, ki je deloval v približno 39 kilometrov oddaljenem mestu *Flavia Solva* (Pahič 1990, 1–3, 6).

V bližini te vile so bila ugotovljena številna rimskodobna gomilna grobišča. Najbližje, s štirimi gomilami, se nahaja v južnem delu lormanskega gozda, imenovanega Črni les. Leta 2006 so bile zaradi poteka bodoče avtoceste tudi tam predpisane arheološke raziskave. Raziskali so dve gomili in med drugim našli tudi odlomek bronaste fibule ter odlomke stekla in lončenine (Tica 2011, 25).

Druga gomilna grobišča in posamezne gomile so na območju Lenarta zabeležene na najmanj 51 kraju (Tušek 1996, 21).

Kot prvo srednjeveško strnjeno naselje na obravnavanem območju se omenja Radehova (Radech). To ime se v listinah pojavlja prej kot Sv. Lenart. Zaradi boljše vodne oskrbe in ugodnejše lege se je naselje preselilo k cerkvi sv. Lenarta, ki je tam stala že pred letom 1196. V srednjem veku se je Sv. Lenart predvsem po zaslugi plemiške rodbine Herbersteinov razvil v pomembno gospodarsko, upravno, cerkveno in kulturno središče za velik del Slovenskih goric. Zgodovina lenarške okolice je bila tesno povezana tudi z bližnjim grdom Hrastovec, ki je kot obmejna trdnjava verjetno deloval že v 10. stoletju. Gradu so vladale številne premožne rodbine, med njimi gospodje Hrastovški pa Holleneški in ponovno Herbersteini (Slana 1996, 29).

Območje Lormanjskih njiv so od srednjega veka in do izgradnje avtoceste uporabljali v kmetijske namene.

6 Ostanki rimskih temeljev in zidov v Obratu (1), Oseku (2), Spodnji Senarski (3), Spodnjem Porčiču (4), Močni (5) in Lormanju (6); M 1:75000;
vir: <http://www.geopedia.si>

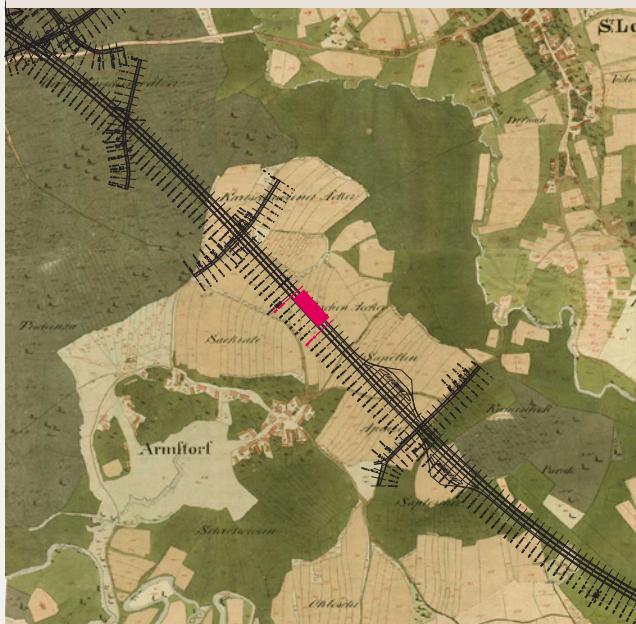

Intenzivni površinski pregled

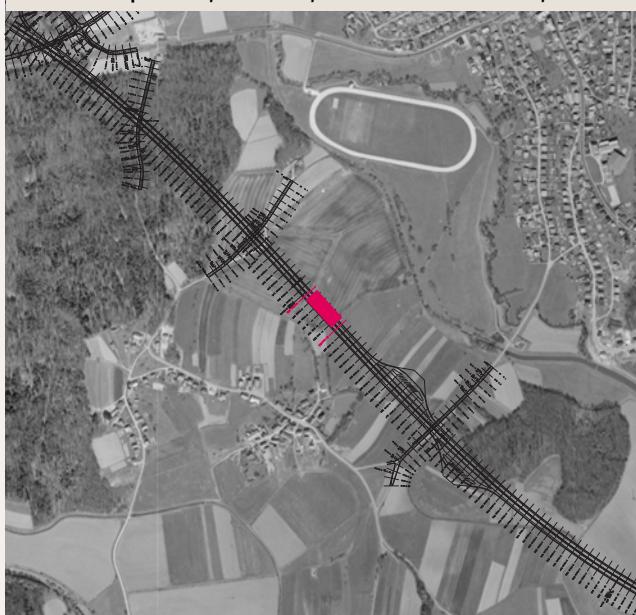
Bojan Djurić

Intenzivni površinski pregled je na najdišču, zaznanem pri eks-tenzivnem arheološkem pregledu v marcu leta 2003 (Djurić 2003; pogodba DARS 1139/2005), v okviru projekta varovanja arheološke dediščine pri izgradnji avtocest v novembру in decembri leta 2004 opravila ekipa pod vodstvom B. Djurića (Djurić 2004;

7 Območje intenzivnega pregleda na območju najdišča na Franciscejskem katastru, M 1:20 000; AS 3000/M308: m308a01; AS 3000/M514: m514a02, AS 3000/M562: m562a03, m562a06, AS 3000/M709: m709a02; ©Arhiv Slovenije; georeferenciran.

8 Območje intenzivnega pregleda na območju najdišča na digitalnem ortofoto posnetku; M 1:20 000; lista I270861B in I270961B; ©GURS.

pogodba DARS 41/2005). Opravljen je bil v mreži 10×10 m na parcelah št. 52, 57 in 60/2, k. o. Zamarkova (sl. 7–8). V celoti so bile to njivske površine, ki ležijo na zahodnem pobočju hrbta, na katerem stoji vas Lormanje, nad dolino potoka Globovica. Stopnja vidljivosti je na celotni pregledani površini dosegala na lestvici od 1 do 5 stopnjo 5.

Na območju raziskave so bili pobrani 2203 artefakti (sl. 9–13). Med njimi močno prevladujejo odlomki (predvsem novoveške in moderne) keramike (skupaj 1588 kosov oz. 72,08 % vseh artefaktov), fragmenti gradbenega materiala, predvsem opeke (skupaj 587 kosov oz. 26,65 %), tem pa sledijo v nekaj večjem številu kosi želeta (16 kosov oz. 0,73 %) ter nekaj kosov pečnic (5 kosov oz. 0,23 %) in stekla (4 kosi oz. 0,18 %), medtem ko sicer običajnih plastičnih smeti ni. Majhna količina modernih smeti kaže na zelo čiste njivske površine (skupno le 0,54 % modernih nekeramičnih artefaktov). Med fragmenti keramike je bil odkrit 1 kos prazgodovinske in 20 kosov (1,26 %) antične keramike. Določitev keramike je opravil B. Djurić.

Na pregledanem območju so bili izkopani štirje (4) testni jarki (TJ) velikosti 1×1 m (sl. 11).

TJ 1

SE1 (0–0,42 m) – temnorjava ilovnata zemlja z nekaj odlomki keramike – ornica;

SE 2 (od 0,42 m naprej) – svetlorjava ilovnata zemlja, geološka osnova;

SE 3 – vkop v geološko osnovo (jama za kol?), zapolnjen s temnosivo ilovnato zemljo.

TJ 2

SE1 (0–0,34 m) – temnorjava ilovnata zemlja z nekaj fragmenti keramike – ornica;

SE 2 (od 0,34 m naprej) – svetlorjava ilovnata zemlja,

SE 3 – vkop v geološko osnovo, zapolnjen s temnosivo zemljo.

TJ 3

SE1 (0–0,32 m) – rjava ilovnata zemlja – ornica;

SE 2 (0,32–0,56 m) – temnorjava ilovnata zemlja z drobcii oglja in odlomki keramike;

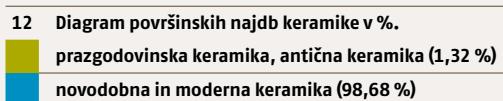
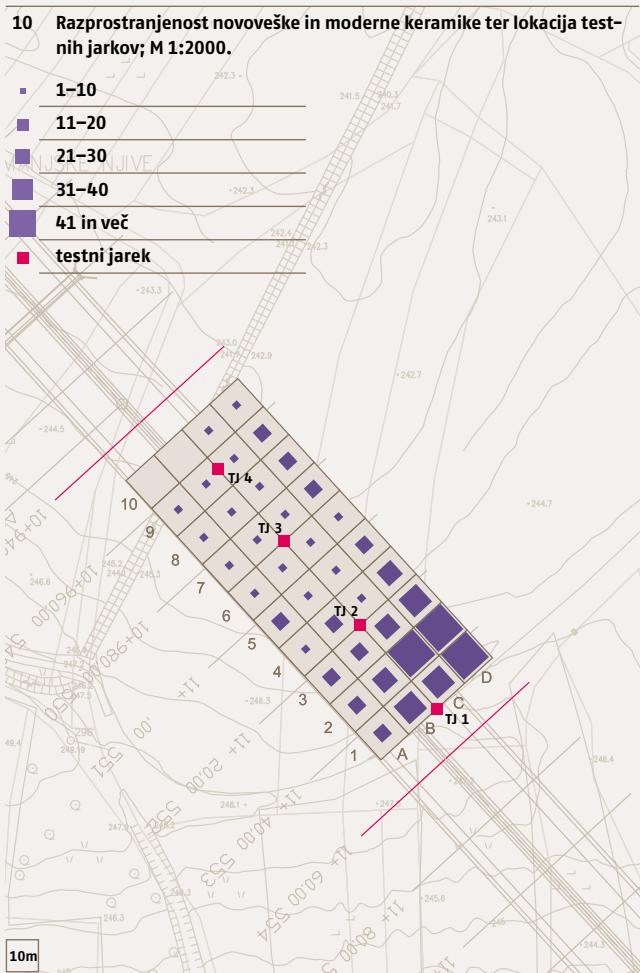
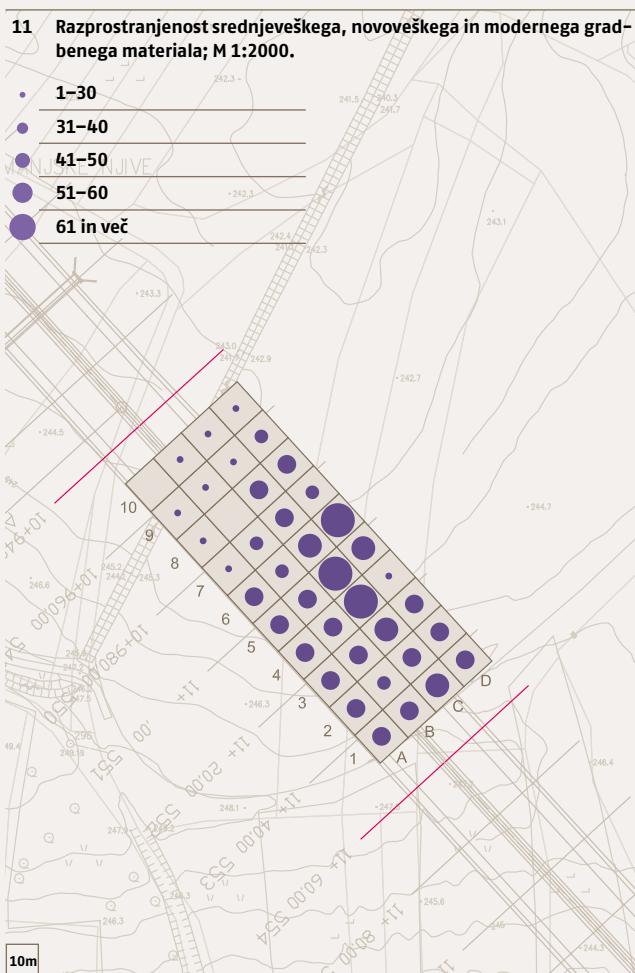
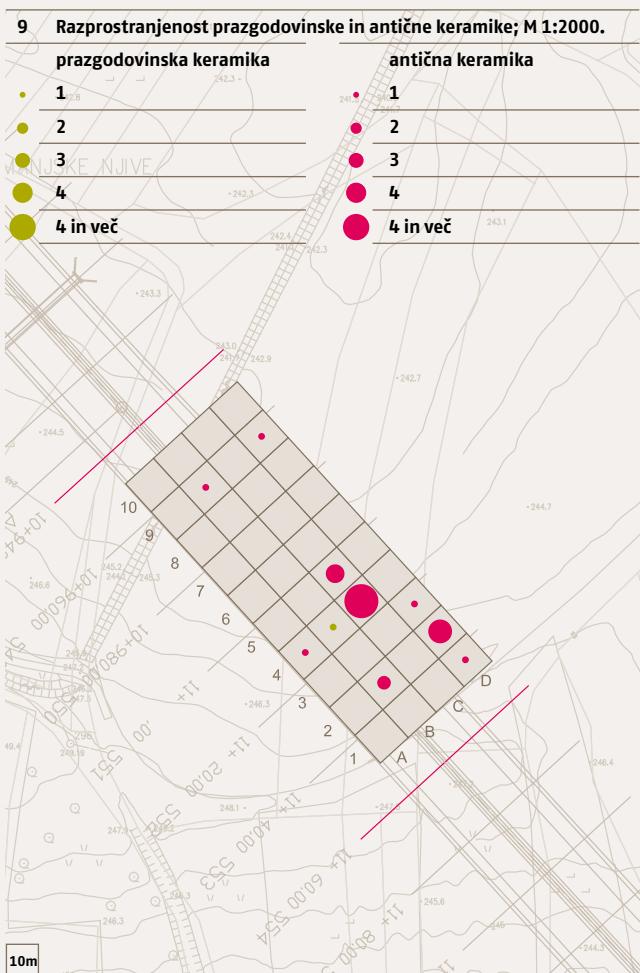
SE 3 (od 0,56 m naprej) – svetlorjava ilovica, geološka osnova.

TJ 4

SE1 (0–0,30 m) – rjava ilovnata zemlja – ornica;

SE 2 (0,30–0,52 m) – temnorjava ilovnata zemlja z drobcii oglja in odlomki keramike;

SE 3 (od 0,52 m naprej) – svetlorjava ilovica, geološka osnova.

13 Rezultati površinskega pregleda.

d. št. dejansko število
i. št. interpretirano število

Izkopavanje

Celotna površina, namenjena arheološkemu raziskovanju, je bila razdeljena v mrežo kvadrantov, velikih 10×10 m (od A do F in razširitev -A) (sl. 14).

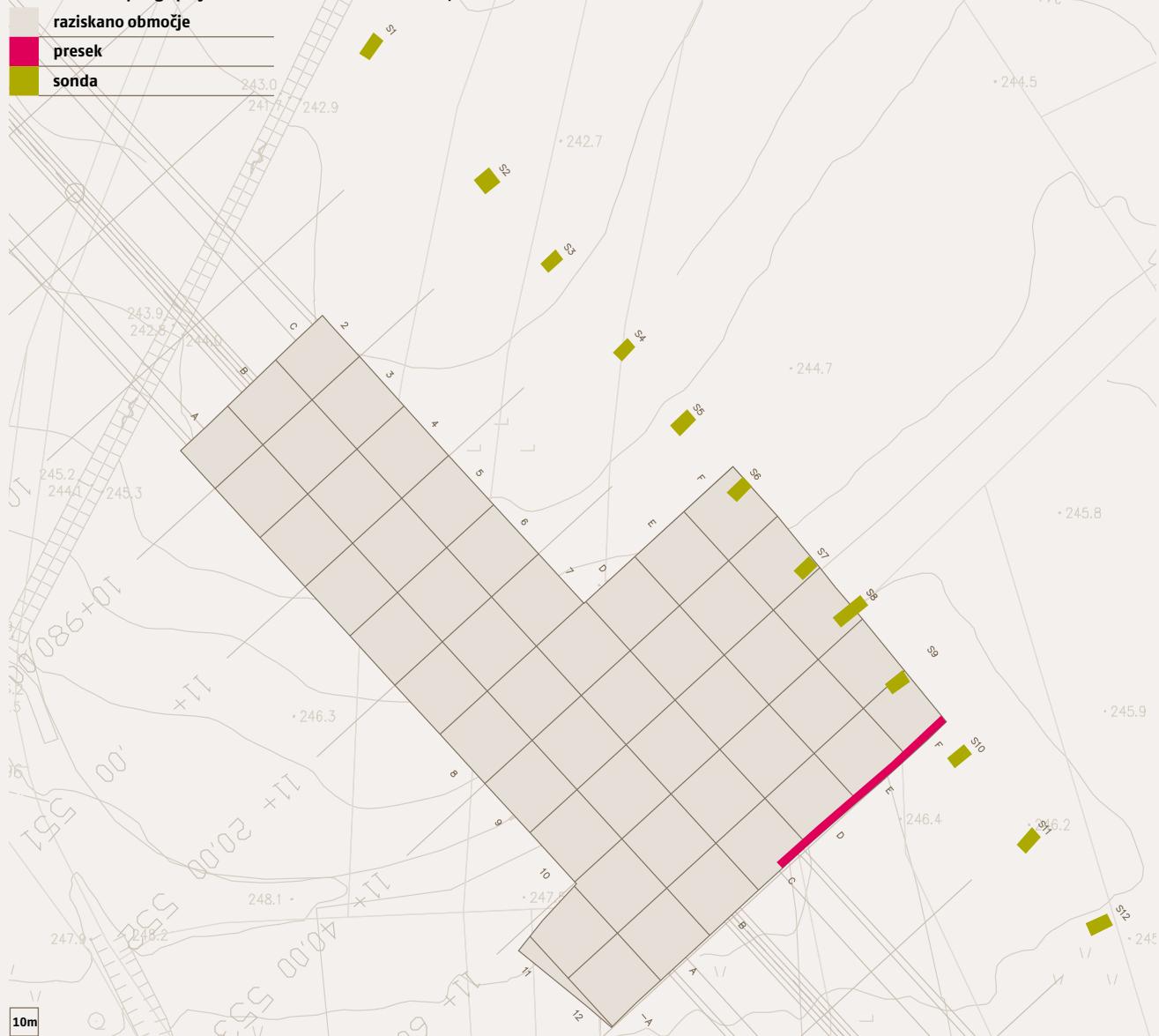
Na severni strani trase bodoče avtoceste je bilo narejenih še 12 strojnih sond (sl. 15), širokih 1,5 m in dolgih 2 m. Na podlagi pridobljenih rezultatov se je izkopno polje na severovzhodu razširilo.

Strojno sta bili odstranjeni ornica in humusna ilovica. Sledilo je strganje površine in prepoznavanje vkopov in preostalih struktur. Ugotovljeno je bilo, da je njivska površina meliorirana in prepredena z drenažnimi jarki. Kmetijski posegi so obravnavano površino poškodovali do globine 0,42 m.

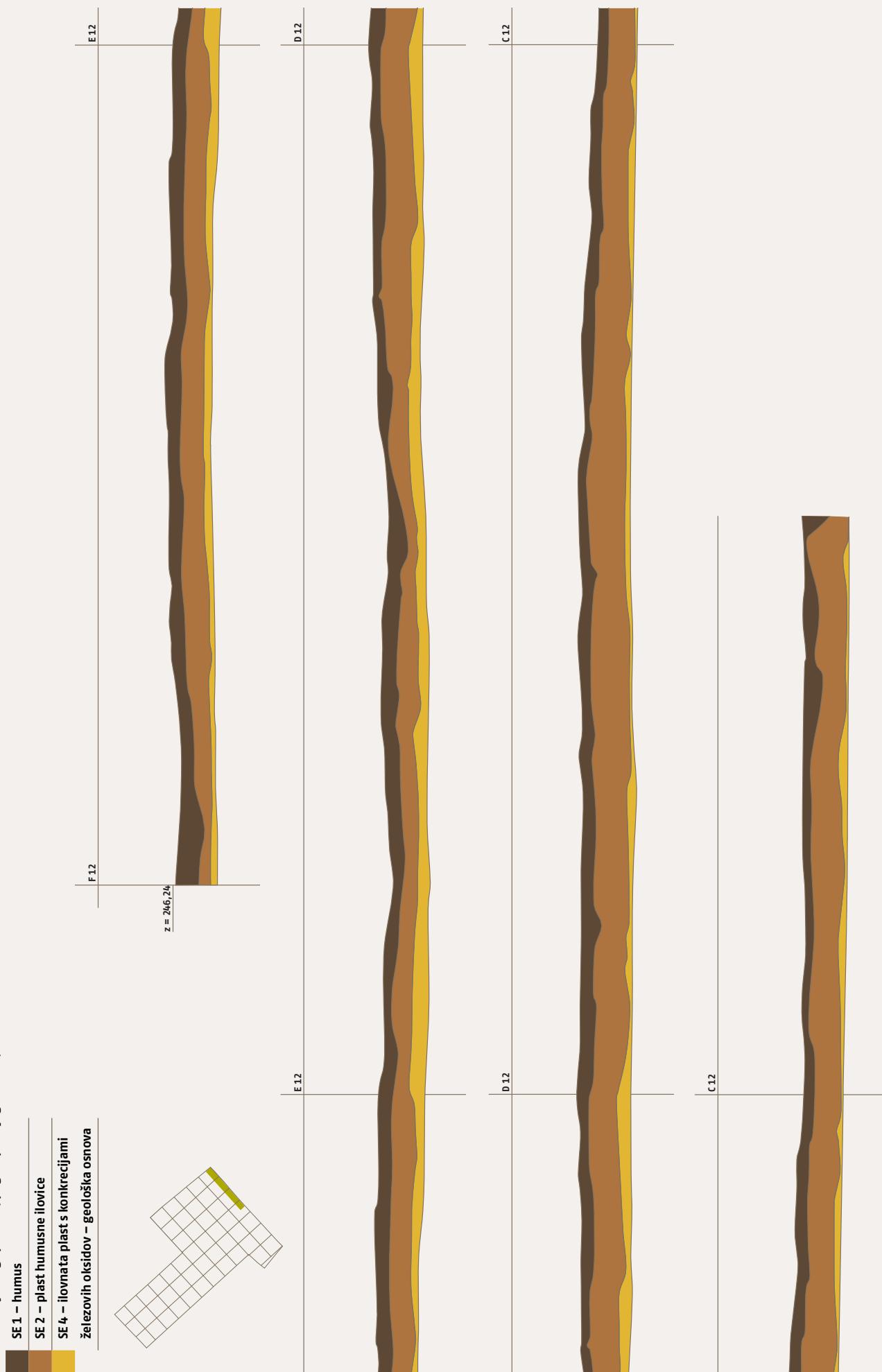
15 Pogled na sondu 9.

14 Tloris izkopnega polja s sondami in traso bodoče ceste; M 1:1000.

16 Odsek južnega preseka, pogled proti jugovzhodu; M 1:50.

Vse prepozname stratigrafske enote so dobile svojo številko. Bile so z geodetsko izmero vpete v absolutni koordinatni sistem, fotografirane in posebej izrisane v klasični risbi.

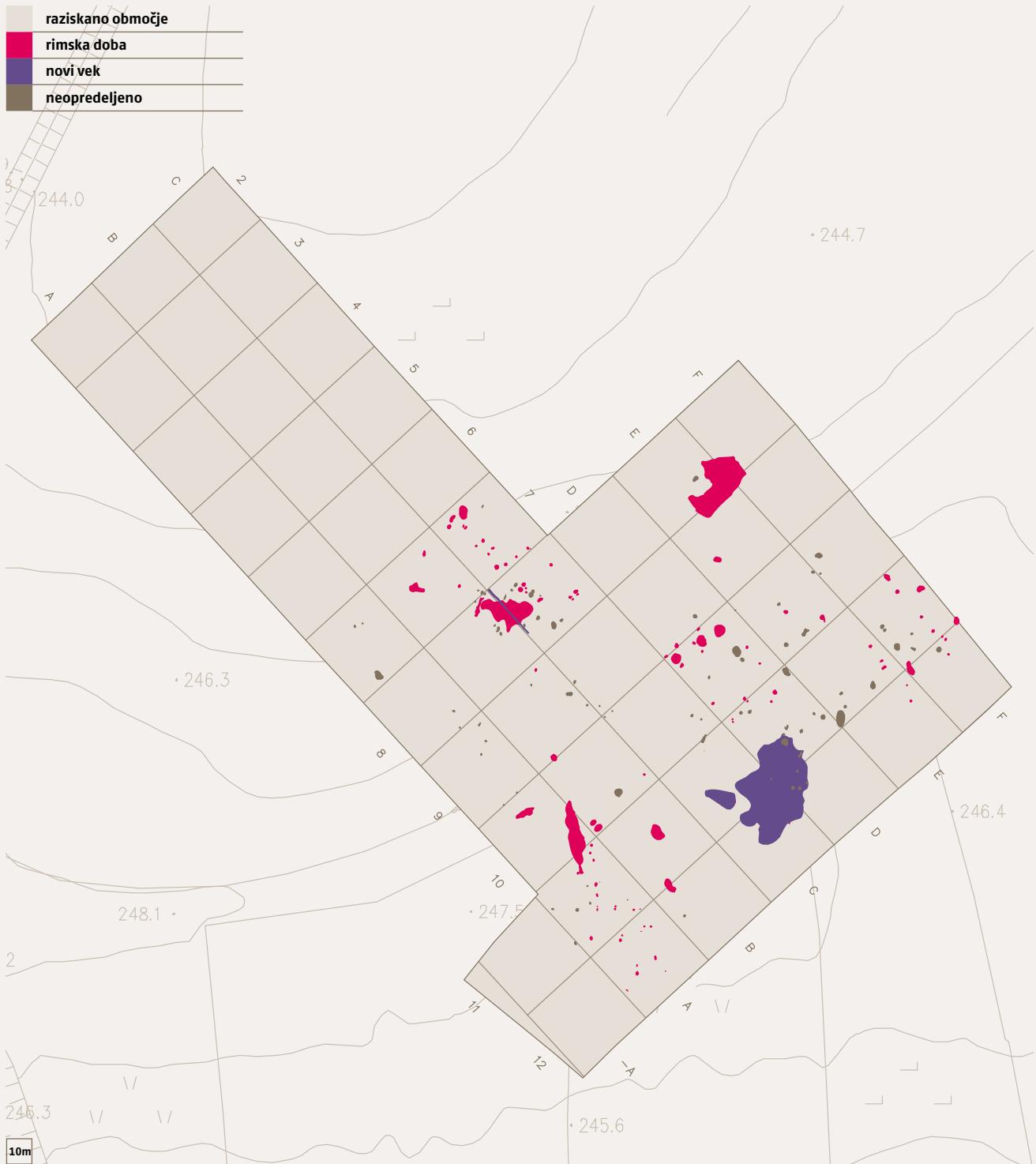
Rezultati

Prepozname stratigrafske enote predstavljajo različne plasti (sl. 16), jame, stojke, kurišča in jarki (sl. 17). Večina jih je bilo vkopanih v geološko osnovo (SE 4). Polnila vkopov so bila večinoma

enotna in na vrhu poškodovana zaradi oranja. Plasti SE 2, SE 3, SE 5 in SE 6 so nastale kot posledica oranja. Plasti SE 7 (samo redki odlomki gradbenega materiala) in SE 10 (brez najdb) bi utegnili biti posledica zastajanje vode na njivskih površinah. Hodna površina ni bila opažena.

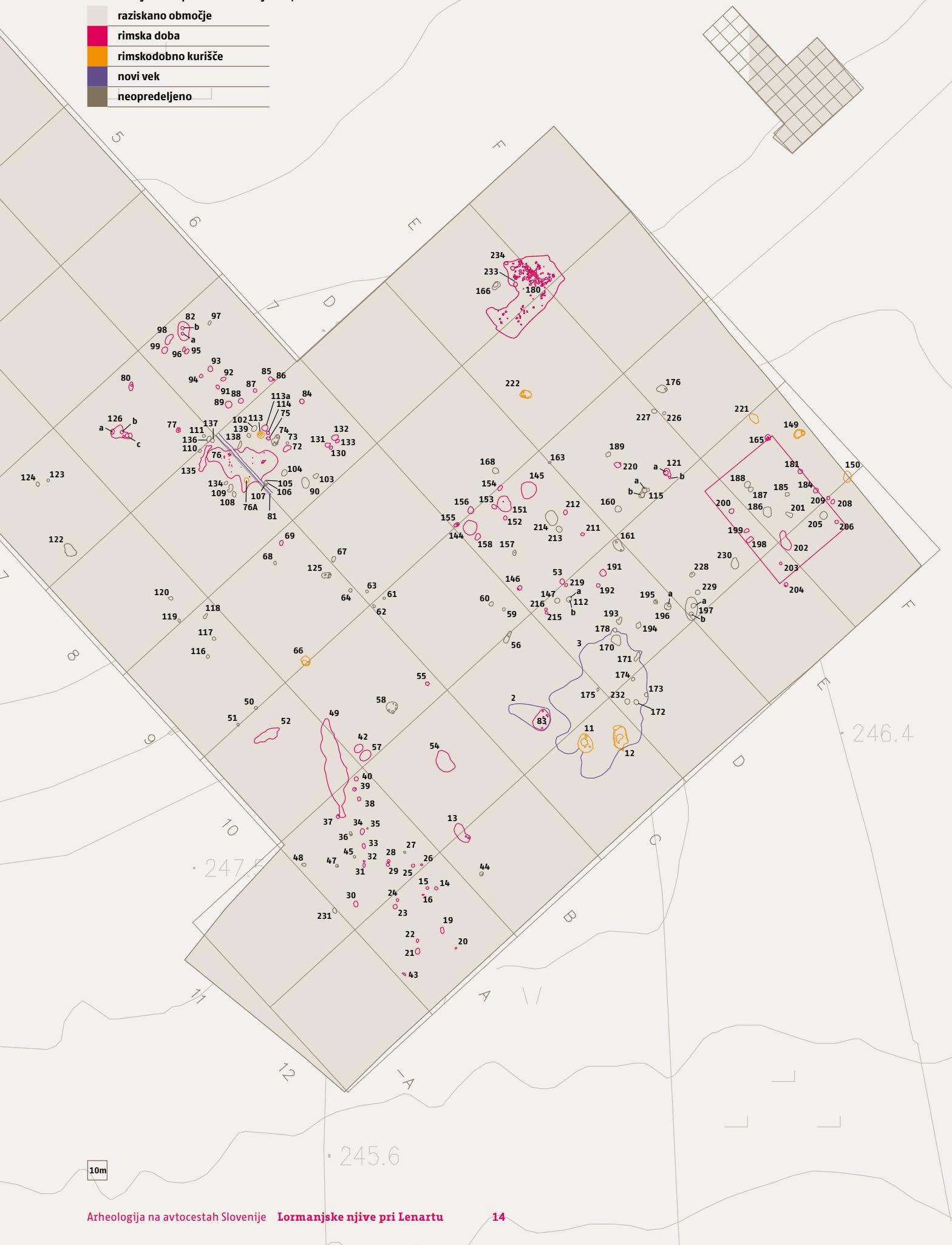
Zabeležene stratigrafske enote je možno opredeliti v rimske obdobje in novi vek. Precešnje število je brez najdb in jih časovno ni možno opredeliti.

17 Kompozitni načrt vseh definiranih arheoloških struktur; M 1:700.

18 Detajlni kompozitni načrt najdišča; M 1:400.

- raziskano območje
- rimski doba
- rimskodobno kurišče
- novi vek
- neopredeljeno

Prazgodovina

Iz prazgodovinskega obdobja je bil na obravnavanem območju najden samo en odlomek lončenine. Vendar pa gre za plast SE 2 (humusna ilovica), ki je bila premešana. Nobena izmed odkritih stratigrafskih enot ni bila datirana v prazgodovinsko obdobje. Možno je tudi, da je bil odlomek lončenine prinešen od drugod, predvsem zaradi bližine tekoče vode in njenega poplavljanja ob obilnih padavinah.

Gre za odlomek ostenja posode (G1), ki je okrašen s kaneliranim barbotinom. Odlomek je iz prazgodovinskega obdobja. Zaradi slabe ohranjenosti natančnejša časovna opredelitev ni bila mogoča. Odlomek je bil tehnološko (sl. 19) obdelan po kriterijih, ki so zabeleženi v poglavju Rimska doba. Narejen je iz finozrnate kremenove lončarske mase. Luknjičavost je nastala zaradi izgorelih organskih primesi med procesom žganja (glej poglavje Luknjičavost lončarskih mas na str. 21).

Rimska doba

Sledi poselitve so bile zapažene samo v rimskem obdobju. Rekonstrukcije tlorisov objektov so vprašljive zaradi manjšega števila stratigrafskih enot z rimskodobnimi najdbami in uničene oziroma neopažene hodne površine (sl. 20: domnevni objekti). Najverjetneje je, da so bile uničene z oranjem. Posledično so zaradi oranja delno ali povsem uničene tudi ostale definirane rimskodobne stratigrafske enote.

Med jamami in jamami za stojke so v dimenzijah minimalne razlike. Gre za interpretacijo izkopavalca in njegovih sodelavcev: lame za stojke so poimenovali tiste stratigrafske enote, ki bi lahko bile del objekta, lame pa tiste, ki v tlorisu objektov niso smiselno sodile, ali pa po obliki tlorisa same lame.

Rimskodobnih najdb iz posameznih stratigrafskih enot ni mogoče vezati na posamezne definirane objekte. Najdbe je mogoče vezati na objekte samo posredno, če so v jamah za stojke ali v jamaх zaradi neohranjenosti hodnih površin v objektih in zunaj njih.

Številne lame za stojke, lame in kurišča so v poizkopavalnem procesu čim bolj smiselnopovezane in tvorijo najmanj šest objektov (sl. 20). Vprašanje rekonstrukcije teh objektov še ostaja odprto.

Domnevni objekti

Objekte so, kot že omenjeno, smiselnopinterpretirali v poizkopavalnem procesu, pri tem je seveda bila upoštevana bližina posameznih kurišč. Podobno kot ostale stratigrafske enote so tudi kurišča poškodovana zaradi oranja. Tako je od njih ostalo bore malo. Kurišči SE 11 in SE 12 (sl. 20) sta od objektov bolj oddaljeni kakor ostala kurišča in nista vključeni k nobenemu tlorisu objekta. Gleda na tloris stratigrafskih enot se nista smiselnopriklučili nobenemu tlorisu objekta. Natančna interpretacija v sklopu poselitve obeh kurišč ni možna.

19 Tabela rezultatov tehnološke analize keramičnega zbirka.

sezktor	kataloška številka	imevnitvena stevilka	tehnološka stevilka	fazovana dolotitev	zrnavost	izkuščavovanje	zgajanje	trdota	harva površine po Munsellu			površina	premazilošč	okras	opombe
									SE	oblika	koda mase po Horvat 1999, 159				
1	9068	PZ	F	12	2	posoda	A22:A13;C21;D22	2	2	1	7	3	barbotin		
2	9028	R	C	6	1, 2	čaša/ skleda	A21:A13;C23	2	0	3	1	5	guba		
3	9027	R	sonda	8	1, 2	krožnik	A13;C22	1	0	3	8	2	gladka	pr: 5YR 4/6 - rumeno rdeča	
4	9052	R	D	10	1, 2	skleda	A13;C22	1	0	3	2	6	gladka		
5	9054	R	E	12-8	1, 2	trinōžnik/ skleda	A22:A13;C22	2	3	3	7	3	groba	kanelura	
6	9015	R	D	10	1, 2	ročaj/vŕta	A21:A13;C23	2	2	8	3	7.5YR 5/4 - rjava	groba		
7	9053	R	sonda	9	1, 2	lonec	A22:A13;C22	2	3	3	7	3	rumeno rjava	np: 10YR 4/1 - temno siva; cp: 10YR 6/4 - svetlo rjavna	
8	9055	R	E	12-8	1, 2	lonec	A22:A13;C22	2	2	3	7	3	groba	np: 10YR 6/4 - svetlo rumeno rjava; cp: 10YR 5/2 - svetlo rjava	
9	9025	R	C	4	1, 2	lonec	A31:A22;A13;C22	3	0	3	1	5	groba	mletičenje	

kataloška številka	seznam dolotitev	sektor kvadrant	SE	oblika	koda mase po Horvat 1999, 15.9	zravost	oblikovanje	članje	trdota	barva površine po Munsellu	površina	premazloč	okras	opombe	
10	9058	R C 4	1, 2	lonec	A22;A13;C22	2	3	3	7	4	np: 10YR 6/4 - svetlo rumeno rjava; zp: 10YR 4/2 - temno sivo rjava	groba		kanelura	
11	9041	R E 12-8	1, 2	lonec	A22;A13;C22	2	3	3	7	2	np: 2.5Y 4/1 - temno siva; zp: 10YR 6/6 - javo rumena	groba		kanelura	
12	9023	R F 8	1, 2	trinožnik	A22;A13;C22	2	3	3	7	2	np: 10YR 4/1 - temno siva; zp: 10YR 5/4 - rumeno rjava	groba		kanelura	
13	9056	R E 12-8	1, 2	trinožnik?	A31;A22;A13;C22;E31	3	0	3	1	5	7.5YR 5/4 - rjava	groba			
14	9032	R B 8	2	vrič?	A22;A13;C22	2	0	3	2	2	10YR 4/1 - temno siva	groba			
15	9057	R F 11	2	lonec/vrič	A31;A22;A13;C22	3	0	3	1	6	2.5Y 7/1 - svetlo siva	groba			
16	9050	R D 11	2	lonec	A22;A13;C22	2	2	3	7	2	np: 10YR 6/4 - svetlo rumeno rjava; zp: 2.5Y 3/1 - zelo temno siva	groba			
17	9035	R F 9	2	lonec	A22;A13;C22	2	2	3	7	3	np: 10YR 5/4 - rumeno rjava; zp: 10YR 3/2 - temno sivo rjava	groba		kanelura	
18	9036	R D 12	2	lonec	A31;A22;A13;C22	3	0	3	7	5	np: 10YR 4/2 - temno sivo rjava; zp: 10YR 6/4 - svetlo rumeno rjava	groba		kanelura	
19	9034	R F 9	2	trinožnik	A22;A13;C22	2	3	3	7	2	np: 7.5YR 5/4 - rjava; zp: 10YR 3/1 - zelo temno siva	groba			
20	9037	R C 12	3	skleda/krožnik	A13;C23;E21	1	0	3	1	2	7.5YR 6/6 - rdečo rumena	pršnata	ni ohranjen	odtis prsta	
21	9038	R C 12	3	lonec	A22;A13;C22	2	3	3	7	2	np: 10YR 6/4 - svetlo rumeno rjava; zp: 10YR 4/3 - rjava	groba			
22	9016	R C 5	5	čaša?	A13;C22	1	0	3	1	3	10YR 8/3 - zelo bledo rjava	gladka	pr: 5YR 4/6 - temno rdeča	kanelura	
23	9033	R B 5	5	vrič?	A13;C23;E21	2	0	3	1	3	7.5YR 6/6 - rdečo rumena	gladka		sekundarno prežgan	
24	9039	R C 6	5	krožnik	A13;C22	1	0	3	1	2	7.5YR 6/6 - rdečo rumena	pršnata			
25	9026	R C 5	5	skleda	A13;C22	1	0	3	2	3	10YR 4/1 - temno siva	gladka			
26	9013	R C 5	5	skleda	A13;C22	1	0	3	8	4	10YR 6/4 - svetlo rumeno rjava	gladka	pr: 7.5YR 5/6 - intenzivno rjava		
27	9042	R C 5	5	lonec	A22;A13;C22	2	3	3	7	2	np: 10YR 4/1 - temno rdeča	pršnata	slabo viden		
28	9047	R C 6	5	lonec	A22;A13;C22	2	3	3	7	2	np: 10YR 4/1 - temno siva; zp: 10YR 6/4 - svetlo rumeno rjava	groba			
29	9046	R C 6	5	lonec	A22;A13;C22	2	0	3	1	5	10YR 7/4 - zelo bledo rjava	groba		kanelura	
30	9059	R C 3	5	lonec	A22;A13;C31;C22	2	0	3	1	6	10YR 7/4 - zelo bledo rjava	groba			
31	9017	R C 5	5	lonec	A31;A22;A13;C22	3	0	3	8	4	10YR 6/4 - svetlo rumeno rjava	groba			
32	9045	R C 6	5	lonec	A22;A13;C22	2	3	3	7	2	np: 7.5YR 6/4 - svetlo rjava; zp: 10YR 5/3 - rjava	groba			
33	9029	R C 5	5	lonec	A41;A32;A22;A13;C22	4	0	3	1	6	10YR 7/4 - zelo bledo rjava	groba			
34	9051	R C 5	5	lonec	A22;A13;C22	2	0	3	7	6	np: 2.5Y 3/1 - zelo temno siva; zp: 10YR 6/3 - bledo rjava	groba		kanelura	
35	9040	R C 6	5	lonec	A41;A32;A22;A13;C22	4	0	3	7	2	np: 10YR 6/6 - javo rumena; zp: 10YR 3/2 - zelo temno sivo rjava	groba			
36	9012	R C 5	5	lonec	A22;A13;C22	2	3	3	7	2	np: 7.5YR 6/4 - svetlo rjava; zp: 10YR 5/3 - rjava	groba			
37	9024	R C 3	5	lonec	A31;A22;A13;C22	3	0	3	1	4	10YR 6/4 - svetlo rumeno rjava	groba			
38	9030	R C 5	5	lonec	A32;A22;A13;C22	3	0	3	7	6	np: 10YR 3/1 - zelo temno siva; zp: 10YR 6/2 - svetlo rjava	groba		kanelura	

kvadrant sezktor casovna dolotitev katoloska streljaka	streljaka	koda mase po Horvat 1999, 15.9	SE	oblika	barva površine po Munsellu						okras	opombe	
					zrnovost	luknjevanje	zgancje	trdota	površina	premazloč			
39	9043	R	C	5	5	lonec	A22;A13;C22	2	3	3	7	2	np: 10YR 3/1 - zelo temno siva; zp: 10YR 5/4 - rumeno groba metličenje
40	9010	R	C	5	5	lonec	A31;A22;A13;C31;C22;E31	3	0	2	8	5	7.5YR 6/6 - rdečo rumena groba
41	9044	R	C	6	5	trinožnik	A22;A13;C22	2	3	3	7	2	np: 2.5Y 6/2 - svetlo rjava siva; zp: 2.5Y 4/1 - temno siva groba kanelura
42	9031	R	C	5	5	trinožnik	A22;A13;C22	2	3	2	1	2	7.5YR 6/6 - rdečo rumena groba
43	9011	R	C	5	5	pokrov	A22;A13;C22	2	3	3	7	2	np: 10YR 3/1 - zelo temno siva; zp: 10YR 6/4 - svetlo rumeno rjava groba
44	9018	R	E	9	6	čaša	A13;C22;E21	1	0	3	1	2	7.5YR 6/8 - rdečo rumena gladka ni ohranjen
45	9020	R	C	8	76	krožnik	A21;A13;C23	1	0	3	1	2	10YR 6/4 - svetlo rumeno rjava groba ni ohranjen
46	9022	R	C	8	76	lonec	A22;A13;C22	2	3	3	1	2	10YR 5/3 - rjava groba
47	9021	R	C	8	76	čaša	A13;C22	1	0	3	1	2	7.5YR 6/6 - rdečo rumena gladka pr: 5YR 5/8 - rumeno rdeča
48	9048	R	C	8	76	trinožnik	A22;A13;C22	2	2	2	7	3	np: 7.5YR 6/6 - rdečo rumena; zp: 2.5Y 4/1 - temno siva groba
49	9019	R	C	8	76	pokrov	A32;A22;A13;C22	3	0	2	7	5	np: 7.5YR 4/2 - rjava; zp: 7.5YR 6/4 - svetlo rjava groba
50	9049	R	C	7	82	lonec	A31;A22;A13;C22	3	0	3	2	5	2.5Y 5/1 - siva groba
51	9014	R	E	8	180	lonec	A22;A13;C22	2	3	3	7	2	np: 10YR 5/4 - rumeno rjava; zp: 10YR 3/1 - zelo temno siva groba
54	9062	NV	D	8	1, 2	pečnica	A21;A13;C22;E21	2	0	4	1	6	5YR 5/6 - rumeno rdeča groba ložzelene barve
55	9064	NV	C	6	1, 2	skleda	A13;C22;E21	1	0	3	1	6	7.5YR 7/4 - roza gladka pr: 5YR 4/6 - temno rdeča
56	9065	NV	B	3	1, 2	skleda	A13;C22;E21	1	0	3	1	6	7.5YR 7/4 - roza gladka pr: 5YR 4/6 - temno rdeča
57	9071	NV	C	9	1, 2	lonec	A22;A13;C22	2	0	3	1	6	7.5YR 6/4 - svetlo rjava groba
58	9066	NV	E	12	2	lonec	A31;A22;A13;C22	3	0	3	1	6	10YR 6/3 - bledo rjava gladka kanelura
59	9067	NV	C	7	2	lonec	A22;A13;C22	2	0	3	1	6	10YR 7/4 - zelo bledo rjava groba
60	9072	NV	E	11	2	lonec	A22;A13;C22	2	0	3	1	6	7.5YR 6/4 - svetlo rjava groba
61	9063	NV	D	12	3	lonec	A13;C22;E21	1	0	3	1	6	10YR 7/3 - zelo bledo rjava gladka
62	9070	NV	D	12	3	lonec	A22;A13;C22	2	0	3	1	6	7.5YR 6/4 - svetlo rjava groba
63	NV	C	5	5	posoda	A31;A22;A13;C22;E31	3	0	3	1	6	7.5YR 6/4 - svetlo rjava groba odtis zaobljenega predmeta	

Vsi kriteriji uporabljeni pri tehnički bazi keramike in kodiranje so narejeni po Horvat (1999, 159-168).

uporabljene okrajsave:
 PZ – prazgodovina
 R – rim
 NV – novi vek
 SE – stratigrafska enota.

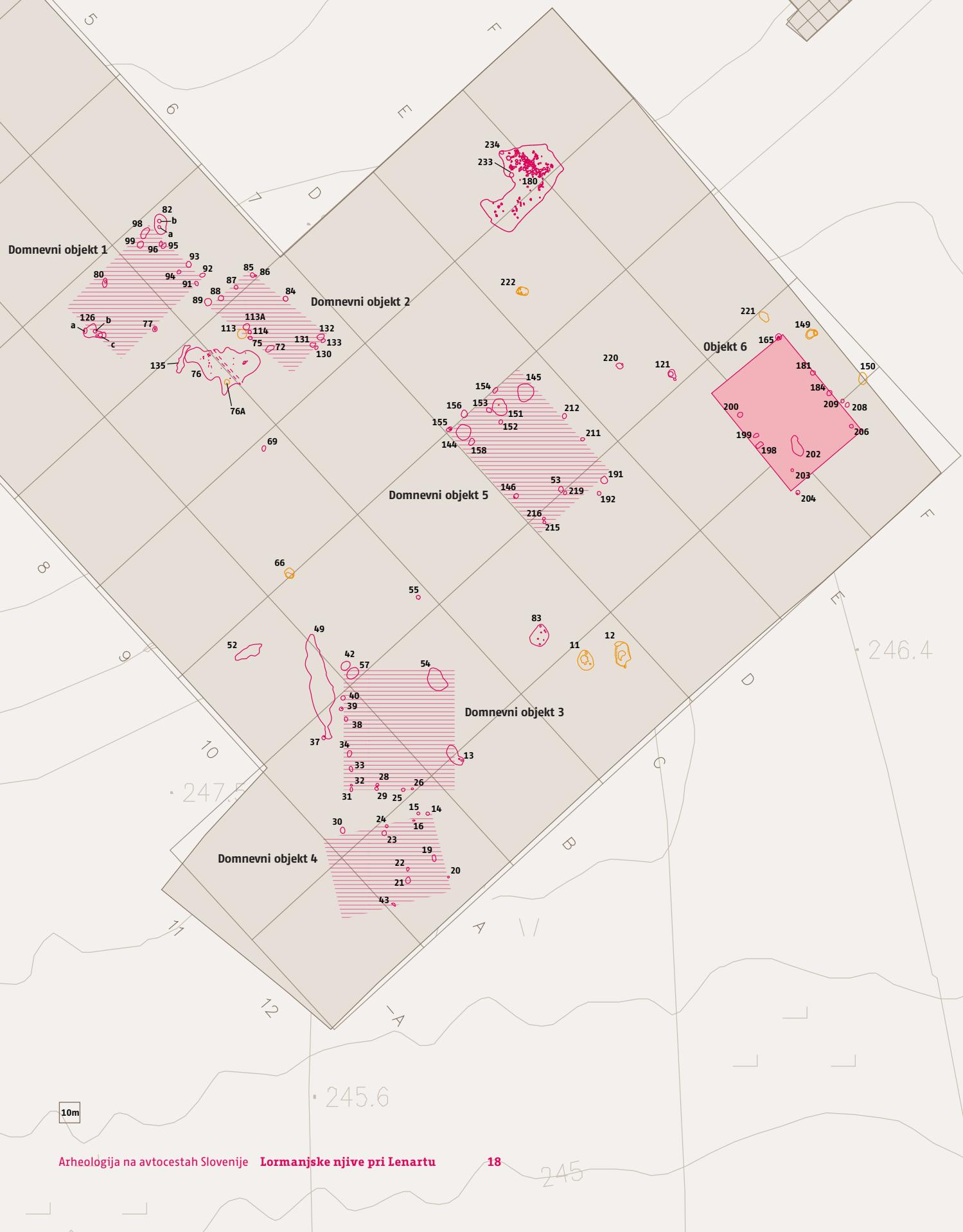
razširjeno kodo lontarske mase sestavljajo:
 A – kremen
 C – slijuda
 E – železov oksid
 D – organske sestavine, velikost zrncoz.
 Vključkov (numerična vrednost 1-5) in pogostnost (numerična vrednost 1-3).

oblikovanje:
 1 – zelo fina zrnata LM
 2 – fina zrnata LM
 3 – drobna zrnata LM
 4 – grobna zrnata LM

trdota po Mohsu:
 1. in 2. stopnja – mehka
 3. in 4. stopnja – trda
 5. in 6. stopnja – zelo trda

žganje:
 1 – v oksidacijski atmosferi
 2 – v reduksijski atmosferi
 7 – v nepopolno oksidacijski atmosferi
 8 – v zaporednem menjavanju oksidacijske in reduksijske atmosfere, v končni fazji oksidacijska atmosfera

20 Tloris rimskodobnih struktur; M 1:400.
 raziskano območje
 jama, jama za stojko, plast
 kurišče

Dva objekta (objekt 1 in 2) sta se nahajala v kvadrantih C7, C8, B7 in B8, ob jami SE 76 in kurišču SE 76A (sl. 21). Prvi je velik približno 9×6 m. Drugi, ki je bliže jami SE 76, pa je velik približno $8 \times 4,5$ m. V jami SE 76 (G45–49, G52) je bilo najdenih 94 odlomkov rimskodobne lončenine, 75 odlomkov rimskodobnega gradbenega materiala in odlomek žrmelj.

Tretji in četrtni objekt sta se nahajala v kvadrantih A10, A11, A12, B10, B11, B12, -A11 in -A12, ob jami SE 49 in kurišču SE 66 (sl. 22).

Kvadratni objekt 3 meri približno 8×8 m in je najverjetneje imel dva prostora. Četrtni objekt je zaradi posledice uničenja rekonstrukcijsko manj verjeten. Velik je približno $9 \times 9,5$ m. Jama SE 49 in kurišče SE 66 vsebuje 4 odlomke rimskodobne lončenine.

Peti objekt se je nahajal v kvadrantih D10 in D11. V njegovi bližini je kurišče SE 222, oddaljeno približno 6 m. Objekt je pravokotne oblike, velik približno $11 \times 7,5$ m. Jami SE 144 in SE 146 vsebujejo 7 odlomkov rimskodobne lončenine.

Šesti objekt se je nahajal v kvadrantih E11, E12, F11 in F12. Zaradi uničenja ni možno natančno rekonstruirati tlorisne površine. Najverjetneje je pravokotne oblike in v širino meri približno 6 m. V njegovi bližini so bila odkrita tri kurišča: SE 149 (sl. 23), SE 150 in SE 221. V kuriščih in jami SE 165 je bilo najdeno 29 odlomkov rimskodobnega gradbenega materiala.

Način lesene gradnje vseh šestih objektov je podoben. Vsi leseni deli konstrukcije so bili vkopani v zemljo in ne samo zabit. Zbitost ilovnatega polnila v jamah je najverjetneje posledica tega, da je bilo polnilo nabito potem, ko je bil kol postavljen v jamo. Sledi o tem, kakšna je bila nadzemna konstrukcija, niso bile odkrite.

22 Kurišče SE 66.

23 Kurišče SE 149.

21 Pogled na del objekta 1.

Namembnost omenjenih struktur in najdenih predmetov je najverjetneje gospodarska. Objekti bi lahko bili del pristave oziroma vile rustike. Znano je, da se raziskana površina nahaja južno (približno 100 m) od že prej znane rimskodobne vile rustike (Pahič 1990, 2). Zahodno od nje pa so ohranjene rimskodobne gomile (Pahič 1990, 2).

Ostale stratigrafske enote iz rimskega obdobja

Preostale arheološke strukture, ki so bile poleg omenjenih objektov odkrite, so jame in struktura iz kamnov peščenjaka, SE 180 (G51) (sl. 20). Teh ni bilo možno smiselno povezati v objekt. Na podlagi najdb in njihovih podobnih globin so opredeljene v rimsko obdobje. Zaradi oranja je bila SE 180 (sl. 24) precej uničena. Med kamni, ki so se nahajali na površini 7,73 x 5,19 m, je bila ilovica s kosi oglja. Najdeno pa je bilo tudi 27 rimskodobnih odlomkov lončenine in 38 odlomkov rimskodobnega gradbenega materiala ter ostankov živalskih kosti.

Gradivo

Novci

Na najdišču Lormanjske njive so bili najdeni trije novci¹ iz rimskega obdobja. Ker so bili najdeni v premešanih zgornjih plasteh, nam ne datirajo posameznih plasti znotraj najdišča, nam pa dajo časovni okvir celotnega najdišča. V SE 2 je bil najden novec iz 1. ali 2. stoletja, v SE 3 novec iz prve pol. 3. stoletja (l. 242) in v SE 5 novec iz prve polovice oziroma sredine 3. stoletja (l. 244–249).

Obdelava keramičnega gradiva

Med najdeno rimskodobno keramiko z najdišča Lormanjske njive je večina manjših odlomkov ostenj. Za obdelavo so bili izbrani izpovedni odlomki: ustja, ročaji, držaji pokrovov in dna v skupnem številu 50 odlomkov različnih posod. Večina obravnavanih odlomkov je bila najdena v premešanih stratigrafskih plasteh, zato je določanje starosti najdb možno s primerjavo objavljenih

1 Novce je določil Andrej Šemrov iz numizmatičnega kabineta Narodnega muzeja Slovenije v Ljubljani. Za to mu najlepše zahvaljujem.

datiranih najdb z drugih najdišč v Sloveniji in drugod. Primerjalna metoda pa ni vedno učinkovita. Nekatere oblike posod se skozi čas minimalno oziroma se ne spreminja (npr. lonci, ki so najpogosteji na obravnavanem najdišču), zato zgolj primerjava oblike ne omogoča natančnega in zanesljivega datiranja. Zaradi regionalne lončarske proizvodnje je primerjave najbolje iskati čim bliže obravnavanemu območju.

Vsi obravnavani odlomki posod so lokalne proizvodnje. Nekateri odlomki posod so skoraj zagotovo izdelki petovionskih lončarskih delavnic (npr. G4, G14, G22...). Na to kažejo podobnosti s fabrikatom F7 in F8, ki sta značilna za keramiko petovionske proizvodnje (Istenič 1999, 88). Uvoženega posodja med celotnim najdenim keramičnim zbirom ni bilo.

Obravnavani zbir lončenine je razdeljen po namembnosti posameznega posodja na namizno in kuhinjsko. Med namizno in kuhinjsko keramiko je posoda razdeljena na tipe.

Med obravnavano keramiko ni nobena posoda ohranjena v celoti, vse so risarsko rekonstruirane.

Makroskopska analiza keramičnega zbira

Makroskopska analiza je zajela celoten rimskodobni keramični zbir, ki je predstavljen v katalogu najdb. Analizirani so bili vsi keramični odlomki, ki imajo nepoškodovano zunano in notranjo površino. Tem kriterijem ustreza 50 odlomkov rimskodobnih posod (sl. 19). Prepoznavanje tehničkih lastnosti keramike temelji na delih Keramika: tehnologija keramike, tipologija lončenine, keramični arhiv (Horvat 1999), The National Roman Fabric Collection (Tomber/Dore 1998) in Pottery Analysis (Rice 1987). Pri makroskopski analizi keramičnega zbirja je potekala raziskava na odlomkih posode, zato da bi bile zabeležene osnovne značilnosti lončarske proizvodnje, ter na ravni keramičnega zbirja kot celeto, da bi bile ugotovljene osnovne lastnosti spektra lončenine na najdišču.

Opazovane in beležene so bile naslednje spremenljivke tehničkih lastnosti posameznega keramičnega odlomka: lončarska masa (določitev osnovnih sestavin lončarske mase, njihova pogostnost, zrnavost in lukančavost), način oblikovanja, določitev barve površine po Munsellovem standardu, način žganja, trdota

24 Struktura iz kamnov peščenjaka SE 180.

(določitev trdote po Mohsu), površina odlomka in tehnika okrasovanja. Rezultat makroskopske analize je kodiran opis lončarske mase. Vsaka posamezna sestavina dobi ustrezeno kodo, veliko tiskano črko: kremen (koda A), kalcijev karbonat² (koda B), sljuda (koda C), organske sestavne (koda D), železovi oksidi (koda E), glinena jedra (koda F) itd. (Horvat 1999, 159). Izdelana sta keramični arhiv najdišča in računalniška baza tehnoških podatkov v programu Excell. Podatki keramičnega zbirja, pridobljeni pri makroskopski analizi, so prikazani v tabelarni obliki (sl. 19).

Lončarske mase

Ko lončar glino izkoplje, je ponavadi preveč plastična in zato neprimerna za izdelavo keramičnih izdelkov. Zato jo različno obdelava. Gline čisti, ji dodaja razne dodatke – pustila in topitelje. Govorimo o plemenitenju gline. S pustili lahko zmanjša posledice prevelike plastičnosti, zato doda glini kremen, šamot in grog. Stopitelji (glinenec, kalcijev karbonat) povečuje čvrstost in trdoto. Razlikovati moramo torej med naravno gline (komaj izkopano glino) in oplemeniteno gline (lončarsko maso). Zato govorimo odslej o lončarskih masah (oz. obdelani glini) in ne več o glinah (Horvat/Mlekuž 2010, 136).

Ugotovljene lončarske mase se uvrščajo v tri osnovne skupine, pri čemer se upošteva prisotnost oz. odsotnost kremena in kalcijevega karbonata. In sicer v lončarske mase s kremenom (koda A), lončarske mase s kremenom in kalcijevim karbonatom (koda AB) in lončarske mase s kalcijevim karbonatom (koda B).

Če upoštevamo to, sodijo lončarske mase z obravnavanega najdišča v osnovno skupino kremenovih lončarskih mas (sl. 25).

Zrnavostne skupine lončarskih mas

Pri zrnavosti se upoštevata velikost in pogostnost vključkov (opazujemo kremen in kalcijev karbonat) v lončarski masi. Z zrnavostjo lončarske mase so namreč povezane različne lastnosti mas: linearni skrček, občutljivost pri sušenju, trdnost, odpornost proti zmrzovanju itd. (Horvat 1999, 17).

Velikost vključkov je razdeljena v naslednje kategorije (Horvat 1999, 16):

- 1 – zrnca velikosti do 0,25 mm,
- 2 – zrnca velikosti od 0,26 do 0,50 mm,

2 Prisotnost kalcijevega karbonata sem ugotavljala s pomočjo 10-odstotne raztopine žveplene kisline (HCl).

25 Lončarske mase keramičnega zbirja iz rimskega obdobja.

kataloška številka	koda LM	opis lončarske mase	osnovna skupina
3, 4, 22, 23, 25, 26, 47	A13;C22	zelo fino zrnata, s sestavinami kremena in sljude	
44, 27, 24	A13;C23;E21	zelo fino zrnata, s sestavinami kremena, sljude in železovih oksidov	
2, 6, 45	A21;A13;C23	zelo fino zrnata, s sestavinami kremena in sljude	
5, 7, 10, 11, 12, 14, 29, 16, 17, 19, 21, 28, 32, 34, 36, 39, 41, 42, 43, 46, 48, 51	A22;A13;C22	fino zrnata, s sestavinami kremena in sljude	
8, 30	A22;A13;C31;C22	fino zrnata, s sestavinami kremena in sljude	kremenova lončarska masa
9, 15, 18, 31, 37, 50	A31;A22;A13;C22	fino zrnata, s sestavinami kremena in sljude	
13	A31;A22;A13;C22;E31	fino zrnata, s sestavinami kremena, sljude in železovih oksidov	
40	A31;A22;A13;C31;C22;E31	fino zrnata, s sestavinami kremena, sljude in železovih oksidov	
38, 49	A32;A22;A13;C22	drobno zrnata, s sestavinami kremena in sljude	
33, 35	A41;A32;A22;A13;C22	drobno zrnata, s sestavinami kremena in sljude	

3 – zrnca velikosti od 0,51 do 2 mm,
4 – zrnca velikosti od 2,01 do 3 mm,
5 – zrnca velikosti nad 3,01 mm.

Pogostnost vključkov je kategorija, s katero se opisuje gostota vseh vrst vključkov, ki so bili prepoznani. Pogostnost je opredeljena v tri kategorije (Horvat 1999, 16):

- 1 – redka (do 5 zrnc na 1 cm²),
- 2 – zmerna (od 5 do 10 zrnc na 1 cm²),
- 3 – obilna (nad 10 zrnc na 1 cm²).

Zrnavost razvrščamo v 5 različnih skupin:

- 1 – zelo fina zrnata lončarska masa,
- 2 – fina zrnata lončarska masa,
- 3 – drobna zrnata lončarska masa,
- 4 – groba zrnata lončarska masa,
- 5 – zelo groba zrnata lončarska masa.

Za prehod iz nižje v višjo skupino zrnavosti upoštevamo poleg velikosti zrnc tudi njihovo pogostnost, npr. lončarska masa z razširjeno kodo A21;A13;C22 sodi v skupino 1, torej je zelo fino-zrnata in ne finozrnata. V višjo skupino bi recimo sodila lončarska masa, ki ima razširjeno kodo npr. A22;A13;C22, ki jo označuje ta višja zrnavost in večja pogostnost kremena, v našem primeru A22, zato uvrstimo lončarsko maso v 2. skupino, torej finozrnato. V obravnavanem zbiru prevladujejo finozrnate lončarske mase (sl. 25).

Površina odlomka posode

Površina odlomka posode je določena po otipu in se praviloma ujema z zrnavostjo lončarske mase. Največ je grobe površine odlomka, manj je gladke, najmanj pa prašnate (sl. 19).

Luknjičavost lončarskih mas

Luknjičavost keramike je določljiva po kriterijih velikosti in pogostnosti zrn. Namesto zrn gledamo luknjice. Primer: razširjena koda LM je A22;A13;C22, s stopnjo luknjičavosti 2 pomeni, da imajo luknjice velikost od 0,26 do 0,50 mm in se pojavljajo zmerno (od 5 do 10 luknjic na 1 cm²).

Vsa keramika vsebuje pore oziroma praznine (Rice 1987, 350). Na nivoju makroskopske analize keramike lahko izključno določamo le luknjičavost mase, se pravi praznine znotraj in na površini odlomka. Luknjičavost nastane kot posledica izgorevanja organskih sestavin med žganjem ali pa izluženja oziroma razpadanja

karbonatov v lončarski masi. Oblika luknjič je vezana na osnovno obliko materiala, ki se je izlužil ali izgorel (Rice 1987, 350, 351). Na makroskopski ravni analize ne moremo dokazati prisotnosti organskih snovi in karbonatov (Rice 1987, 350, 351).

Pri 21 odlomkih posod (sl. 19) je bila ugotovljena luknjičavost 2. (zmerna) in 3. (obilna) stopnje.

Osnovne tehnike oblikovanja

Večina obravnavanih odlomkov posod je narejena na hitrem lončarskem vretenu (koda 3), redki so izdelani na počasnem lončarskem vretenu (koda 2).

Načini žganja v keramičnem zbiru

Največ odlomkov posod je žganih nepopolno oksidacijsko (koda 7), najmanj pa reduksijsko (koda 2). Preostali odlomki so bili žgani (sl. 14) še v oksidacijski atmosferi (koda 1) in v zaporednem menjavanju oksidacijske in reduksijske atmosfere, v končni fazi oksidacijska atmosfera (koda 8).

Barva površine keramike

Odlomki posod iz keramičnega zbira so zastopani v več barvnih odtenkih. Prevladujeta rdeče rumena in temno siva barva. Praviloma se barve, ki so enake na notranji in zunanji površini keramike, ujemajo z oksidacijskim in reduksijskim žganjem. Barve, ki so na notranji in zunanji površini keramike različne, se praviloma ujemajo s preostalima načinoma žganja (zaporednim menjanjem oksidacijske in reduksijske atmosfere, v končni fazi oksidacijska atmosfera) ter nepopolnim oksidacijskim žganjem.

Trdotne skupine keramičnega zbirja (sl. 19)

Največ je mehke keramike (1. in 2. stopnja po Mohsu), najmanj pa zelo trde keramike (5. in 6. stopnja po Mohsu). Preostala keramika je trda (3. in 4. stopnja po Mohsu).

Premazi

Na nekaterih odlomkih posod je prisoten tudi glineni premaz v rumeno rdeči, temno rdeči ali intenzivno rjavi barvi (sl. 19). Vsi odlomki s premazom praviloma sodijo med namizno posodjo in so narejeni iz zelo fine kremenove lončarske mase.

Okras

Od 50 odlomkov rimskodobnih posod jih je samo 16 okrašenih. Najpogosteje so okrašeni s kaneluro, redkeje z metličenjem, samo ena posoda pa ima odtis prsta (G20).

Rezultati makroskopske analize

Makroskopska analiza je pokazala, da je med obravnavano rimskodobno lončenino zastopana samo ena osnovna lončarska masa, in sicer lončarska masa s kremenom.

Med namizno keramiko se pojavlja tudi keramika, narejena v petovionskih delavnicah. Krožniki (G3, G25, G45), sklede (G4, G20, G26, G27), čaše (G22, G44, G47) in vrč (G24) so narejeni iz zelo finozrnate kremenove lončarske mase, na hitrem lončarskem vretenu in so žgani oksidacijsko, reduksijsko ali v zaporednem menjavanju oksidacijske in reduksijske atmosfere, v končni fazi oksidacijska atmosfera. Tiste, žgane v oksidacijski atmosferi ali v zaporednem menjavanju oksidacijske in reduksijske atmosfere, v končni fazi oksidacijska atmosfera, se pogosto pojavljajo v odtenkih rdeče rumene, svetlo rumeno rjave in bledo rjave barve

(sl. 19). Žgani (G4, G25) v reduksijski atmosferi sta v odtenkih sive barve. Po tehniko lastnostih se ujemajo s fabrikatoma F7 in F8 (Istenič 1999, 88). Ta dva fabrikata sta pri Isteničevi (1999, 88) navedena kot najpogosteja in značilna za lokalno proizvodnjo petovionske keramike.

Med obravnavanim gradivom je veliko luknjičave keramike. Kaj natančno se je izlužilo oziroma izgorelo, da je nastala luknjičavost, z makroskopsko analizo ni možno ugotoviti. Luknjičava keramika je zastopana samo med finozrnato lončarsko maso. Iz leta so narejeni izključno lonci, pokrovi in trinožniki.

Redko zastopana finozrnata lončarska masa, ki ni luknjičava, je po sestavi izredno podobna drobno- in grobozrnati lončarski masi. Ker odlomki posod iz te mase predstavljajo majhen odstotek celotne posode, je možno, da gre za enako lončarsko maso.

Tipologija lončenine

Keramika je razdeljena glede na namembnost posameznega posoda na namizno in kuhinjsko posodje. Med namizno in kuhinjsko keramiko je posoda razdeljena po tipu posode. Med namizno keramiko sodijo sklede, krožniki, vrči in čaše. Med kuhinjsko keramiko pa sklede, trinožniki, lonci in pokrovi.

Namizna lončenina

Med namizno lončenino so uvrščeni odlomki posodja z zelo fino lončarsko maso in izjemoma tudi s fino lončarsko maso (sl. 25). Veliko odlomkov posod iz zelo fine lončarske mase je izdelanih v petovionskih delavnicah. Kot že omenjeno v poglavju Makroskopska analiza keramičnega zbirja, se jih nekaj ujema s fabrikatoma F7 in F8, ki sta značilna za lokalno proizvodnjo petovionskih lončarskih delavnic (Istenič 1999, 88).

Sklede

Sklede so med obravnavanim gradivom zastopane samo s štirimi odlomki in še ti so slabo ohranjeni. Ponavadi so oblikovno bolj ali manj natančen posnetek ene izmed sigilatnih oblik (npr. G4 in G27).

Vse (G4, G20, G26, G27) so narejene iz zelo finozrnate kremenove lončarske mase in so najverjetneje izdelane v petovionskih lončarskih delavnicah. Na to kažejo enake lastnosti s fabrikatoma F7 in F8 (Istenič 1999, 88). Zanimiv je odlomek dna z ostenjem G20. Okrašen je z odtisom prsta na notranji strani ostenja. Takšne oblike posod so iz Petovione že znane in so najdene na območju današnje Gimnazije v naselbinskih plasteh (Janežič 2007, 179, 425). Najdene so bile tudi na območju rimskodobne vile v današnjih Pavlovcih (Tušek 2009, 73). Praviloma so premazane z losčem zelene ali zlate barve. Na obravnavanem odlomku loč na žalost ni ohranjen. Iz obeh navedenih območij so takšne posode datirane v drugo polovico 2. stoletja in v 3. stoletje (Tušek 2009, 74; Janežič 2007, 57).

Preostale tri sklede zaradi slabše ohranjenosti nimajo navedenih analogij.

Krožniki

Krožniki so praviloma pogosta najdba med rimskodobno lončenino. Med obravnavanim gradivom pa so samo trije odlomki (G3, G25, G45).

Krožniki z ravnim dnem so pogosto imenovani *Soldatensteller* (vojaški krožniki), čeprav se pojavljajo tudi v grobovih in civilnih naselbinah (Miglbauer 1990, 20). Krožniki z ravnim dnem, nare-

jeni v lokalnih delavnicah, so pogosta najdba že v 1. stoletju in jih zasledimo vse do 4. stoletja (Vidrih Perko 2006, 91).

Praviloma so krožniki uvrščeni med namizno posodje, čeprav so v nekaterih tudi kuhalni oziroma pekli. Na to kažejo sledovi ognja na njih.

Nobeden od treh krožnikov nima ohranjenega dna. G3 in G25 sta kroglaste oblike in imata uvihano ustje, ki je zaobljeno oblikovano. Krožnik G45 pa je najverjetneje kroglaste oblike in ima pokončno ustje, ki je na zunanjih strani poševno zaobljeno oblikovan. Krožnika G3 in G25 sta narejena iz zelo finozrnate kremenove lončarske mase, G2 ima še ohranjen premaz rumeno rdeče barve. Krožnik G45 pa je narejen iz finozrnate kremenove lončarske mase. Skoraj zagotovo so vsi izdelki petovionskih (enake lastnosti s F7 in F8 po Isteničevi (1999, 88)) lončarskih delavnic.

Veliko primerjav najdemo v bližnji Petovioni, kjer so jih tudi izdelovali (Lubšina Tušek 2007, sl. 30).

Tudi na območju nekdanje Flavie Solve zasledimo krožnike kroglaste oblike s pokončnim in zaobljeno oblikovanim ustjem ter ravnim dnem. Datirani so v obdobje po letu 278 in do sredine 4. stoletja (Groh 1996, T. 38: K114–K122).

Vrči

Med vrča sta dodeljena dva odlomka posod (G14, G24) ter en odlomek ročaja (G6). Oba odlomka imata ohranjeno samo ustje in majhen del ostenja. Zaradi tega je iskanje primerjav zelo oteženo oziroma ni smiselno. Ker obstaja velika verjetnost, da primerjave, ki so navedene za obravnavana vrča, niso vedno ustrezne celotni obliki posode. Obravnavana odlomka prav tako nimata ohranjenega izliva in ročaja, zato opredelitev med eno- ali dvo-ročajne vrče ni možna. Narejeni so iz zelo finozrnate kremenove lončarske mase (G24) in finozrnate kremenove lončarske mase (G6, G14).

Vrč G14 ima odebeleno ustje, vrč G24 pa kanelirano ustje in je najverjetneje izdelek petovionskih delavnic. Tehnološko ima podobne lastnosti kot fabrikat F7 (Istenič 1999, 88). Vrči s podobno oblikovanim ustjem so bili najdeni na območju današnje bolnišnice na Ptaju (Žižek 2004, št. 15).

Čaše

Med čaše so dodeljeni trije odlomki (G22, G44, G47). Narejene so iz zelo finozrnate kremenove lončarske mase in so skoraj zagotovo izdelek petovionskih delavnic. Tehnološke podobnosti kažejo s fabrikatom F7 (Istenič 1999, 88). Čaši G22 in G47 imata ohranjen še temno rdeč in rumeno rdeč premaz.

Čaša G22 sodi med gubanke. Tudi te oblike posod so izdelovali v petovionskih lončarskih delavnicih (Plesničar Gec/Strmčnik Gulič/Tušek 1990, Fig. 1) v 2. in 3. stoletju (Plesničar Gec/Strmčnik Gulič/Tušek 1990, 153).

Čaša G44 je konične oblike, čaša G47 pa najverjetneje trebušaste oblike in je podobna čašam, najdenim na območju današnje Gimnazije (Janežič 2007, 317, 318).

Varia

Nekaterih odlomkov (G2, G15, G23) zaradi slabe ohranjenosti ni bilo mogoče uvrstiti v določen tip posodja. Posoda G2 je narejena iz finozrnate kremenove lončarske mase. Lahko bi sodila med čaše gubanke ali pa manjše sklede.

Posoda G15 je narejena iz drobnzrnate kremenove lončarske mase in bi lahko sodila med vrče ali lonce. Posoda G23 bi lahko

sodila med čaše ali sklede in je narejena iz finozrnate kremenove lončarske mase.

Kuhinjska lončenina

Med kuhinjsko lončenino so uvrščeni odlomki trinožnikov, lončev in pokrovov. Narejeni so iz fino-, drobno- in grobozrnate kremenove lončarske mase (sl. 19), ki je večinoma luknjičava.

Trinožniki

Med trinožnike je dodeljenih 7 odlomkov (G5, G12, G13, G19, G41, G42, G48). Posode nimajo ohranjenega spodnjega dela in bi jih načeloma lahko dodelili tudi med sklede. Vse so narejene iz finozrnate kremenove lončarske mase, samo posoda G13 je narejena iz drobnozrnate.

Te oblike posod zasledimo v Noriku in Panoniji, kjer se je poleg lečaste oziroma kroglaste oblike zelo zgodaj razvila tudi bikonična oblika (Vidrih Perko 2006, 93).

Odlomek posode G13 ima ustje mandljasto oblikованo, spominja na tako imenovano auerberg ustje. Posoda G12 ima ustje ravno odrezano oblikованo in je okrašena s kanelurami. Podobno zasledimo na območju današnje Gimnazije na Ptaju (Janežič 2007, 298). Posoda G5 ima ustje izvihano in zaobljeno oblikованo, na ostenju pa je okrašena s kaneluro. Posoda G41 ima ohranjeno samo ostenje, okrašeno s kanelurami. Preostale tri posode (G19, G42, G48) imajo ohranjen samo del noge z ostenjem.

Lonci

Med obravnavanim gradivom prevladujejo odlomki loncev, in sicer jih je 25 (G7–11, G16–18, G21, G28–42, G51). Narejeni so iz fino-, drobno- in grobozrnate kremenove lončarske mase. Nobeden ni ohranjen v celoti, zato so primerjave navedene samo na podlagi ustij in pripadajočih ostenij.

Vsi lonci imajo izvihano ustje, ki je različno oblikованo. Večina jih ima zaobljeno oblikovan (npr. G21, G28, G30, G31) ali pa ravno oziroma poševno odrezano ustje (npr. G7, G8, G18, G35, G36, G37). Nekateri z odrezano oblikovanim ustjem so okrašeni s kaneluro (npr. G9, G17, G29).

Lonec, podoben G33, je bil najden na območju rimskega vile v Lormanju (Pahič 1990, 7).

Med lonec sta dodeljena še dva odlomka dna (G39, G40). Odlomek G39 je okrašen z metličenjem.

Pokrovi

Pokrovi so dokaj pogosta najdba v naselbinskih kontekstih. Zato je presenetljivo, da sta med obravnavanim gradivom samo dva odlomka (G43, G49) dodeljena med pokrove. G49 je odlomek gumbastega držaja z ostenjem, G43 pa je odlomek ustja in ostenja koničnega pokrova z zaobljeno oblikovanim ustjem.

Kamnitni predmeti

Žrmlje

Med kamnitimi predmeti je bil najden odlomek žrmlj (G52). Narejene so bile mineraloške in petrografske analize. Rezultati analiz so pokazali, da so žrmlje najverjetneje narejene iz kamnine, uvrščene med trahandezite oziroma med trahiate. Te zaenkrat v Sloveniji niso znane, kar pomeni, da so žrmlje uvozili od drugod (glej poglavje na str. 74).

Povzete

Po skromnih rimskodobnih najdbah, ki so datacijsko izpovedne, je obravnavana naselbina najverjetnejše okvirno živela že v 2. in 3. stoletju.

Med obravnavanim gradivom ni nobenih odlomkov od daleč uvoženega posodja. Večina gradiva sodi med običajno kuhinjsko in namizno posodje. Največ posod sodi med lonce. Zanimivo je, da so krožniki in pokrovi, ki so praviloma med najštevilčnejšimi oblikami posod v naselbinskih kontekstih, izredno redko zastopani. Prav tako so redko zastopani tudi sklede in vrči. Večina namiznega posodja (vrča, čaše, krožniki, sklede) skoraj zagotovo izvira iz bližnjega petovionskega lončarskega centra, kar pričajo tudi navedene analogije iz tega lončarskega centra ter tehničko ujemanje s fabrikatoma F7 in F8 (Istenič 1999, 88). Glede na maloštevilne rimskodobne najdbe nam bo marsikatera zgodba iz življenja tega naselbinskega kompleksa zaenkrat ostala neznana.

Novi vek

Vse najdbe, datirane v novi vek, so bile najdene v zgornjih premešanih plasteh. Veliko jih je bilo najdenih v SE 1 in SE 2. Redko v stratigrafsko nižje ležečih plasteh, SE 3 in SE 5. Zanimivo je, da nobena izmed jam ali drugih zabeleženih struktur ni vsebovala novoveških najdb. To bi lahko povezovali tudi z globino oranja. Na to kaže tudi dejstvo, da je v vseh omenjenih premešanih plasteh prisotna tudi rimskodobna lončenina. Edina definirana novoveška struktura je drenažni jarek SE 81, ki je brez najdb.

Železni predmeti

Med železnimi predmeti je bilo najdeno samo eno orodje. Najverjetnejše gre za otko (G53) oziroma orodje, uporabljeno pri kmetijskih dejavnostih. Ena od možnosti je, da jo je oseba med delom na njivah izgubila.

Lončenina

Pri novoveški lončenini so bili za nadaljnjo obdelavo izločeni vsi izpovedni kosi, ki se jih je dalo risarsko rekonstruirati. Največ odlomkov (G6–13, G53–57) je najdenih v stratigrafsko ležečih prvih dveh plasteh (SE 1 in SE 2) in ne presegajo velikosti 4×4 cm. Daleč največ je odlomkov ostenj, bore malo je ustij in ostalih izpovednih odlomkov. Makroskopska analiza je bila narejena na vseh (sl. 19) v katalogu predstavljenih odlomkih, po kriterijih, navedenih v poglavju Rimska doba. Vsa obravnavana lončenina sodi v osnovno skupino kremenovih lončarskih mas (sl. 26).

Poleg posod je bil najden odlomek pečnice (G54). Ima ohranjen del rastlinskega okrasa in je prevlečena z loščem zelene barve. Narejena je iz finozrnate kremenove lončarske mase (sl. 26). Posodje je razdeljeno po namembnosti na namizno in kuhinjsko. Med namizno posodje sta dodeljeni dve skledi (G55 in G56) z izvihanim in odebelenim ustjem, narejeni sta iz zelo finozrnate kremenove lončarske mase (sl. 26). Obe imata na notranji strani premaz temno rdeče barve. Sklede podobne oblike so bile najdene v Celju na Muzejskem trgu (Guštin/Jezeršek/Prošek 2001, kat. št. 137–146). Te so datirane v 16. in 17. stoletje (Lazar 2001, 42). Med namizno posodje sodi še lonec (G61), ki je prav tako narejen iz zelo finozrnate kremenove lončarske mase (sl. 26) in ima na ostenju luknjo s premerom pribl. 0,8 cm. Najverjetnejše je luknja rabila za obešanje posode.

Med kuhinjsko posodje sodijo lonci (G57–60 in G62) in odlomek okrašenega ostenja (G63). Lonci (G57, G59 in G60) imajo izvihano in odebeleno ustje in so narejeni iz finozrnate kremenove lončarske mase (sl. 26). Lonec G62 ima izvihano in poševno oblikovano ustje. Narejen je prav tako iz finozrnate kremenove lončarske mase. Lonoč G58 ima izvihano oblikovano ustje, ki je okrašeno s kaneluro. Narejen je iz drobnosrnatih kremenov lončarske mase. Odlomek ostenja posode G63 je okrašen z odtisi zaobljenega predmeta. Posoda je narejena iz drobnosrnatih kremenov mase.

Povzete

Najdbe iz novega veka so bile najdene v premešanih plasteh, skupaj z rimskodobnimi najdbami in odlomkom prazgodovinske posode. Najverjetnejše gre za odpad, ki so ga vaščani vozili na njive. Edina definirana novoveška struktura je drenažni jarek SE 81.

26 Lončarske mase keramičnega zbira iz novoveškega obdobja.

kataloška številka	koda LM	opis lončarske mase	osnovna skupina
55, 56, 61	A13;C22;E21	zelo fino zrnata, s sestavinami kremena, sljude in železovih oksidov	
54	A21;A13;C22;E21	zelo fino zrnata, s sestavinami kremena, sljude in železovih oksidov	
57, 59, 60, 62	A22;A13;C22	finozrnata, s sestavinami kremena in sljude	kremenova lončarska masa
58	A31;A22;A13;C22	finozrnata, s sestavinami kremena in sljude	
63	A31;A22;A13;C22;E31	finozrnata, s sestavinami kremena, sljude in železovih oksidov	

Katalog stratigrafskih enot

Na obravnavanem najdišču je bilo prepoznavnih, izkopanih in dokumentiranih 242 stratigrafskih enot (SE). V katalogu so opisane vse dokumentirane stratigrafske enote, s katerimi so bile označene plasti, sledi rimskodobne poselitve in novoveški posegi v ta prostor. Najprej so predstavljene plasti. Sledijo strukture, ki so zagotovo sledi rimskodobne poselitve. Potem stratigrafska enota novoveških dejavnosti in stratigrafske enote, ki časovno niso opredeljive, so pa antropogenega nastanka in prikazane samo na načrtu najdišča z vsemi stratigrafskimi enotami (sl. 17).

Vse risbe struktur so v merilu 1:20, razen kjer je navedeno drugače.

Legenda

keramika
lep
opeka
kost
kamen
oglje
žrmlje

Plasti

SE 1 – humus, ki je prisoten na celotnem izkopnem polju

Debeline od 5 do 15 cm. Je nad SE 2 in prisotna na celotnem izkopnem polju. Vsebuje veliko rimskodobne (G2–4) in novoveške lončenine ter gradbenega materiala.

SE 2 – plast humusne ilovice s številnimi organskimi ostanki

Prisotna je v kvadrantih A, B, C1–12. Debeline do 35 cm. Gre za premešano plast humusa in geološke osnove, ki je nastala z oranjem. Je nad SE 3, SE 5 in SE 6. Vsebuje veliko rimskodobne (G14–19) in novoveške (G58–60) lončenine ter gradbenega materiala in ostanke živalskih kosti.

SE 3 – plast rjave ilovice

Prisotna je v kvadrantih C in D11–12. Je pod SE 2 in nad SE 4. Verjetno gre za plast, ki se je odlagala na področju, kjer je stala voda. Vsebuje veliko rimskodobne (G20, G21) in novoveške (G61, G62) lončenine ter gradbenega materiala in ostanke živalskih kosti.

SE 4 – ilovnata plast s konkrecijami železovih oksidov

Prisotna je na celotnem izkopnem polju in je brez najdb. Je geološka osnova in ni izkopana.

SE 5 – plast sive ilovice

Prisotna je v kvadrantih B in C. Je pod SE 2 in nad SE 4. Najverjetnejše gre za naplavljeno plast. Vsebuje veliko rimskodobne (G22–G43) in novoveške (G63) lončenine ter gradbenega materiala in ostanke živalskih kosti.

SE 6 – plast svetlo sivo rjave ilovice

Prisotna je v kv. E10–12. Je pod SE 2 in nad SE 4. Najverjetnejše gre za naplavljeno plast. Vsebuje veliko rimskodobne (G6) lončenine ter gradbenega materiala. Novoveške najdbe so že redkeje zastopane.

SE 7 – plast temno sive ilovice

Prisotna je v kv. F12. Je pod SE 2 in nad SE 4. Najverjetnejše gre za naplavljeno plast. Vsebuje redke odlomke gradbenega materiala.

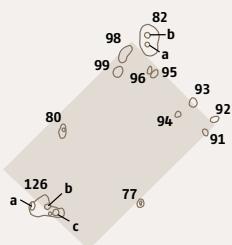
SE 10 – plast svetlo sive ilovice

Prisotna je v kvadrantih A5 in A6. Je pod SE 2 in nad SE 4. Najverjetnejše gre za naplavljeno plast. Je brez najdb.

Rimska doba

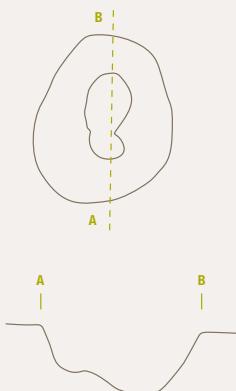
Domnevni objekt 1

(M 1:400)

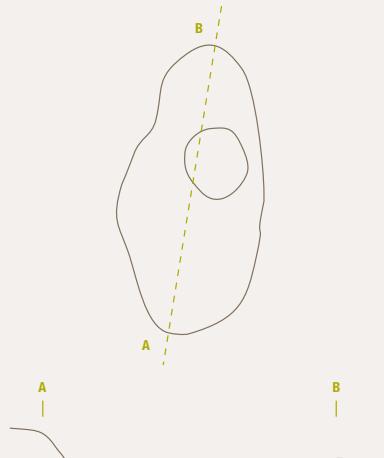
SE 77 - jama

Ovalne oblike, velikosti 46×32 cm in globine 19 cm. Prisotna je v kv. B7. Polnilo je temno sivo rjava ilovica s konkrecijami železovih oksidov in drobci oglja. Vkopana je v SE 4. Vsebuje en odlomek rimskodobne lončnine in več odlomkov rimskodobnega gradbenega materiala.

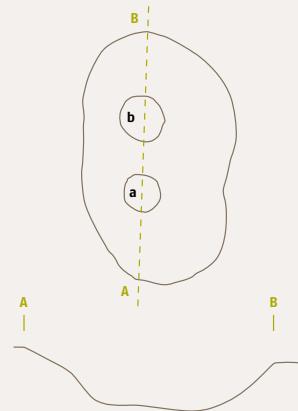
SE 80 - jama

Ovalne oblike, velikosti 77×39 cm in globine 9–13 cm. Prisotna je v kv. B7. Polnilo je sivo rjava ilovica s konkrecijami železovih oksidov in drobci oglja. Vkopana je v SE 4. Je brez najdb.

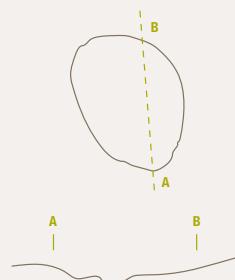
SE 82 - jama (M 1:50)

Ovalne oblike, velikosti 155×87 cm in globine 36 cm. Prisotna je v kv. C7. Polnilo je sivo rjava ilovica s konkrecijami železovih oksidov in drobci gradbenega materiala. Vkopana je v SE 4. Vsebuje 16 odlomkov rimskodobne lončnine (G50) in 10 odlomkov rimskodobnega gradbenega materiala. Znotraj jame sta vidni dve jami za stojke: A – 26×23 cm in B – 38×37 cm.

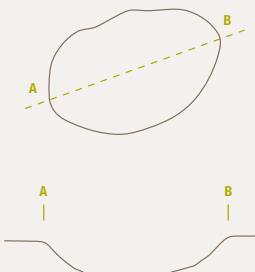
SE 91 - jama za stojko

Ovalne oblike, velikosti 33×32 cm in globine 4–6 cm. Prisotna je v kv. C7. Polnilo je sivo rjava ilovica s konkrecijami železovih oksidov. Vkopana je v SE 4. Vsebuje en odlomek rimskodobnega gradbenega materiala.

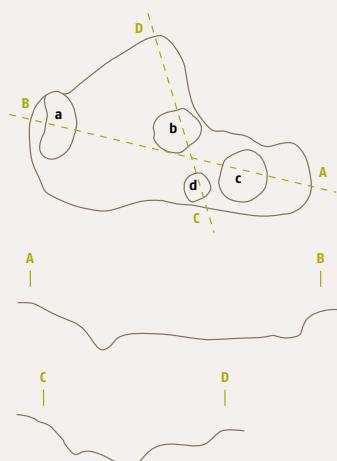
SE 92 - jama

Nepravilne oblike, velikosti 44×27 cm in globine 10–12 cm. Prisotna je v kv. C7. Polnilo je sivo rjava ilovica s konkrecijami železovih oksidov in drobci oglja. Vkopana je v SE 4. Je brez najdb.

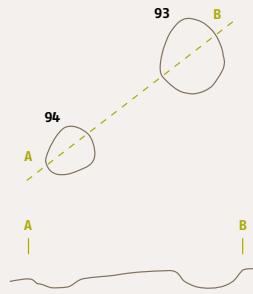
SE 126 - jama (M 1:50)

Ovalne oblike, velikosti 189×127 cm in globine 18 cm. Prisotna je v kv. B7. Polnilo je siva ilovica s konkrecijami železovih oksidov in drobci oglja. Vkopana je v SE 4. Je brez najdb. Znotraj jame so tri jame za stojke: A – 46×28 cm; B – 30×30 cm; C – 30×26 cm.

SE 93 - jama (M 1:50)

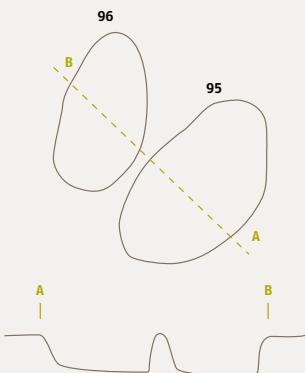
Ovalne oblike, velikosti 43×27 cm in globine 6–9 cm. Prisotna je v kv. C7. Polnilo je sivo rjava ilovica s konkreacijami železovih oksidov in drobcami oglja. Vkopana je v SE 4. Je brez najdb.

SE 95 - jama (M 1:50)

Ovalne oblike, velikosti 49×25 cm in globine 10 cm. Prisotna je v kv. C7. Polnilo je sivo rjava ilovica s konkreacijami železovih oksidov in drobcami oglja. Vkopana je v SE 4. Je brez najdb.

SE 94 - jama za stojko (M 1:50)

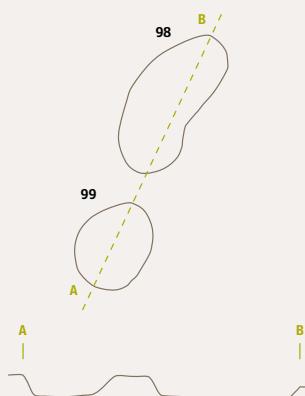
Ovalne oblike, velikosti 39×36 cm in globine 4–10 cm. Prisotna je v kv. C7. Polnilo je sivo rjava ilovica s konkreacijami železovih oksidov in drobcami oglja. Vkopana je v SE 4. Je brez najdb.

SE 98 - jama (M 1:50)

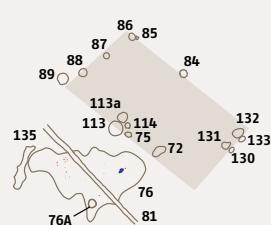
Ovalne oblike, velikosti 99×45 cm in globine 10–14 cm. Prisotna je v kv. C7. Polnilo je sivo rjava ilovica s konkreacijami železovih oksidov in drobcami oglja. Vkopana je v SE 4. Je brez najdb.

SE 99 - jama (M 1:50)

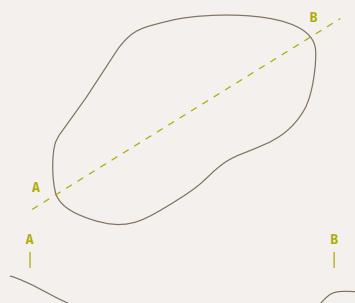
Ovalne oblike, velikosti 58×43 cm in globine 13–16 cm. Prisotna je v kv. C7. Polnilo je sivo rjava ilovica s konkreacijami železovih oksidov. Vkopana je v SE 4. Je brez najdb.

Domnevni objekt 2

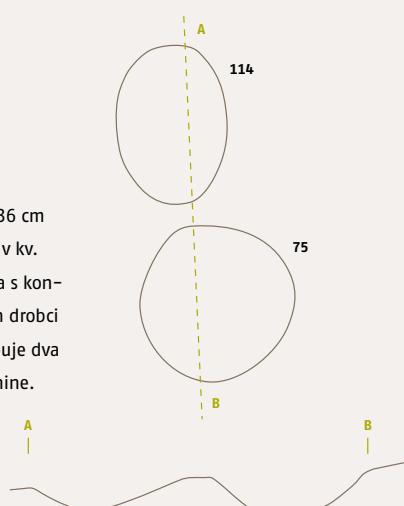
(M 1:400)

SE 72 - jama

Ovalne oblike, velikosti 88×37 cm in globine 6–12 cm. Prisotna je v kv. C8. Polnilo je sivo rjava ilovica s konkreacijami železovih oksidov in drobcami oglja. Vkopana je v SE 4. Vsebuje en odlomek rimskodobne lončenine.

SE 75 - jama

Ovalne oblike, velikosti 39×36 cm in globine 13 cm. Prisotna je v kv. C8. Polnilo je sivo rjava ilovica s konkreacijami železovih oksidov in drobcami oglja. Vkopana je v SE 4. Vsebuje dva odlomka rimskodobne lončenine.

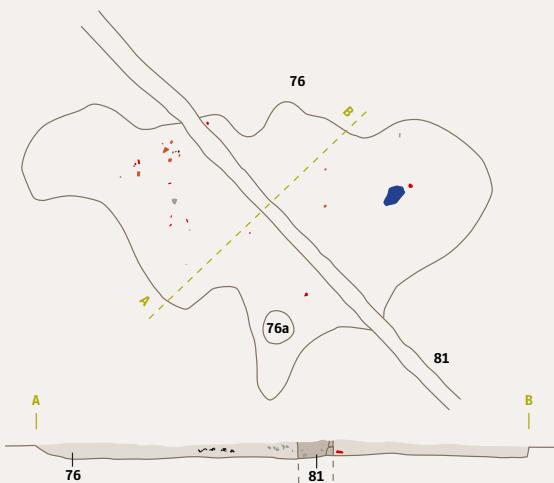

SE 76 - jama (M 1:100)

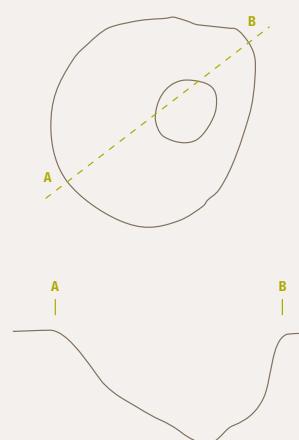
Ovalne oblike, velikosti 438×414 cm in globine 6 cm. Prisotna je v kvadrantih B8 ter C8. Polnilo je temno sivo rjava ilovica s konkrecijami železovih oksidov in peščenjaki. Vkopana je v SE 4 in presekana z drenažnim jarkom (SE 81). Vsebuje 94 odlomkov rimskodobne lončenine (G45–49), dva odlomka žlindre, 75 odlomkov rimskodobnega gradbenega materiala in ostanke živalskih kosti.

SE 76a - kurišče 3 (M 1:100)

Okrogle oblike, velikosti 43×42 cm in globine 6 cm. Prisotno je v kv. C8. Sestavljeno je iz sivo rjave ilovice, ki je prežgana, in oglja. Je nad SE 76. Vsebuje dva odlomka rimskodobne lončenine.

SE 84 - jama

Ovalne oblike, velikosti 56×47 cm in globine 23 cm. Prisotna je v kv. C8. Polnilo je temno siva ilovica s konkrecijami železovih oksidov in drobcami oglja. Vkopana je v SE 4. Je brez najdb. Znotraj jame je vidna jama za stojko 18×13 cm.

SE 85 - jama za stojko

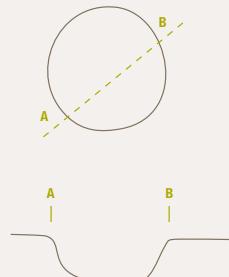
Ovalne oblike, velikosti 41×31 cm in globine 9 cm. Prisotna je v kv. C7. Polnilo je sivo rjava ilovica s konkrecijami železovih oksidov in drobcami oglja. Vkopana je v SE 4. Vsebuje 1 odlomek rimskodobne lončenine.

SE 86 - jama za stojko

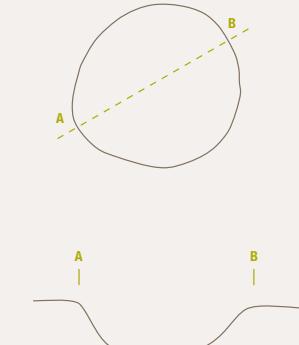
Ovalne oblike, velikosti 35×19 cm in globine 8 cm. Prisotna je v kv. C7. Polnilo je sivo rjava ilovica s konkrecijami železovih oksidov in drobcami oglja. Vkopana je v SE 4. Je brez najdb.

SE 87 - jama za stojko

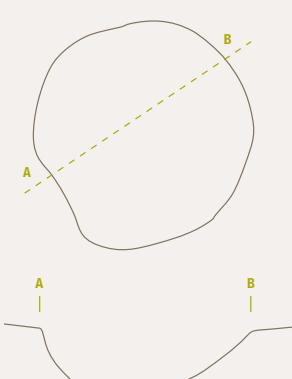
Ovalne oblike, velikosti 29×24 cm in globine 12 cm. Prisotna je v kv. C7. Polnilo je sivo rjava ilovica s konkrecijami železovih oksidov in drobcami oglja. Vkopana je v SE 4. Je brez najdb.

SE 88 - jama

Oglate oblike, velikosti 44×42 cm in globine 11–13 cm. Prisotna je v kv. C7. Polnilo je sivo rjava ilovica s konkrecijami železovih oksidov, drobci oglja ter lepa. Vkopana je v SE 4.

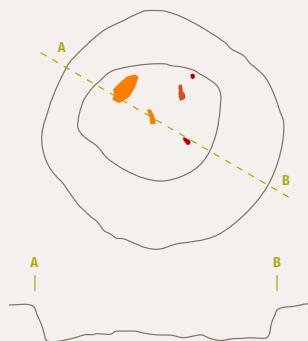
SE 89 - jama

Ovalne oblike, velikosti 62×56 cm in globine 15–18 cm. Prisotna je v kv. C7. Polnilo je sivo rjava ilovica s konkrecijami železovih oksidov in drobci oglja. Vkopana je v SE 4. Je brez najdb.

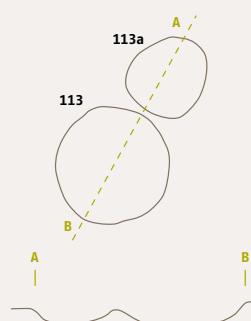

SE 113 - kurišče

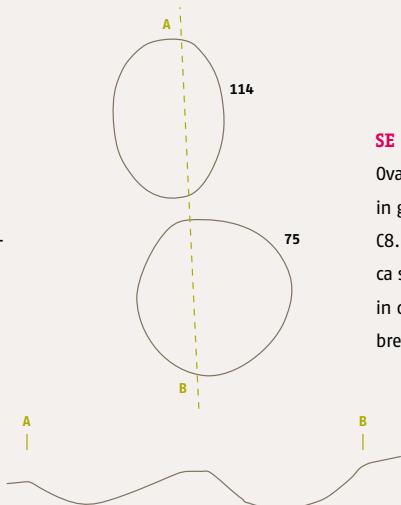
Ovalne oblike, velikosti 80×77 cm in globine 14 cm. Prisotna je v kv. C8. Sestavljeno je iz sivo rjave prežgane ilovice s koncrecijami železovih oksidov in drobci oglja. Je nad SE 4. Vsebuje dva odlomka rimskodobne lončenine in en odlomek rimskodobnega gradbenega materiala.

SE 113a - jama (M 1:50)

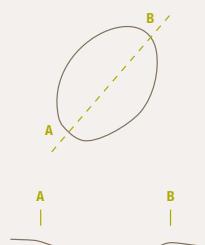
Ovalne oblike, velikosti 54×42 cm in globine 7–12 cm. Prisotna je v kv. C8. Polnilo je sivo rjava ilovica s koncrecijami železovih oksidov in drobci oglja. Vkopana je v SE 4. Je brez najdb.

SE 114 - jama za stojko

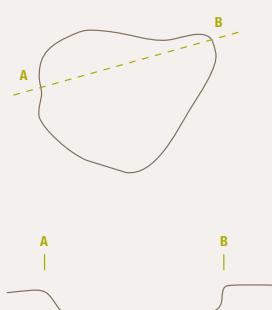
Ovalne oblike, velikosti 34×32 cm in globine 10 cm. Prisotna je v kv. C8. Polnilo je sivo rjava ilovica s koncrecijami železovih oksidov in drobci oglja. Vkopana je v SE 4. Je brez najdb.

SE 130 - jama za stojko

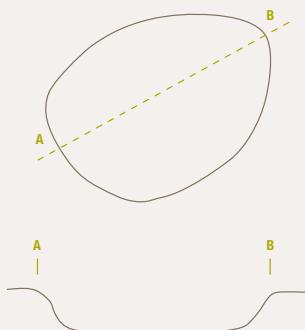
Ovalne oblike, velikosti 36×24 cm in globine 5 cm. Prisotna je v kv. C8. Polnilo je temno sivo rjava ilovica s koncrecijami železovih oksidov in drobci oglja. Vkopana je v SE 4. Je brez najdb.

SE 131 - jama

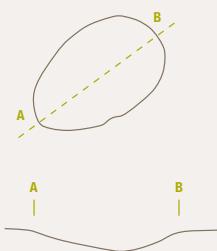
Ovalne oblike, velikosti 80×41 cm in globine 7–9 cm. Prisotna je v kv. C8. Polnilo je temno sivo rjava ilovica s koncrecijami železovih oksidov in drobci oglja. Vkopana je v SE 4. Je brez najdb.

SE 132 - jama

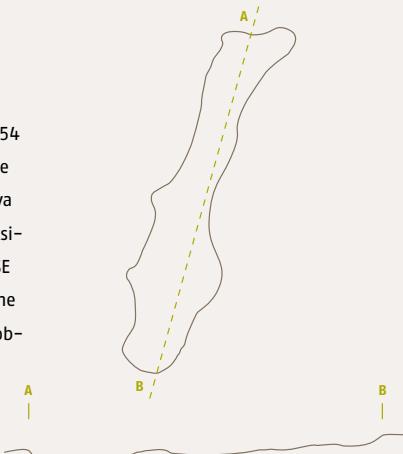
Ovalne oblike, velikosti 60×42 cm in globine 10 cm. Prisotna je v kv. C8. Polnilo je temno sivo rjava ilovica s koncrecijami železovih oksidov in drobci oglja. Vkopana je v SE 4. Je brez najdb.

SE 133 - jama

Ovalne oblike, velikosti 38×32 cm in globine 5–9 cm. Prisotna je v kv. C8. Polnilo je temno sivo rjava ilovica s koncrecijami železovih oksidov in drobci oglja. Vkopana je v SE 4. Je brez najdb.

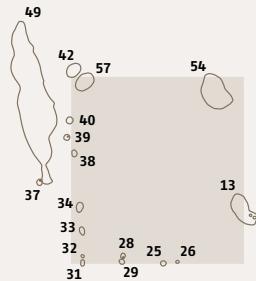
SE 135 - jama (M 1:50)

Nepravilne oblike, velikosti 230×54 cm in globine 5–11 cm. Prisotna je v kv. B8. Polnilo je temno sivo rjava ilovica s koncrecijami železovih oksidov in drobci oglja. Vkopana je v SE 4. Vsebuje tri odlomke rimskodobne lončenine in tri odlomke rimskodobnega gradbenega materiala.

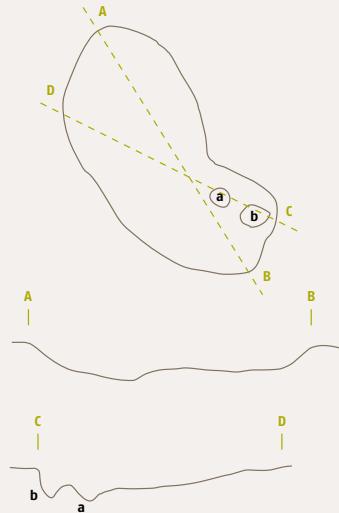
Domnevni objekt 3

(M 1:400)

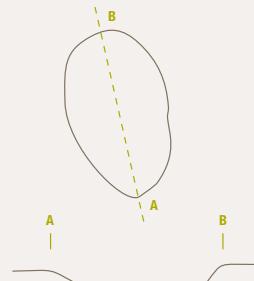
SE 13 - jama (M 1:50)

Ovalne oblike, velikosti 166×90 cm in globine 16–25 cm. Prisotna je v kv. B11/12. Polnilo je svetlo siva ilovica s konkrecijami železovih oksidov in drobci oglja. Vkopana je v SE 4. Je brez najdb. Znotraj jame sta vidni dve jami za stojke: A – 16×13 cm in B – 14×14 cm.

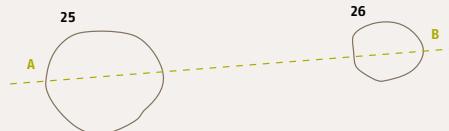
SE 33 - jama

Ovalne oblike, velikosti 46×29 cm in globine 8 cm. Prisotna je v kv. A11. Polnilo je temno sivo rjava ilovica s konkrecijami železovih oksidov in drobci oglja. Vkopana je v SE 4. Je brez najdb.

SE 25 - jama

Ovalne oblike, velikosti 32×29 cm in globine 3 cm. Prisotna je v kv. A11. Polnilo je sivo rjava ilovica s konkrecijami železovih oksidov in drobci oglja. Vkopana je v SE 4. Je brez najdb. Znotraj jame vidna stojka: 13×13 cm.

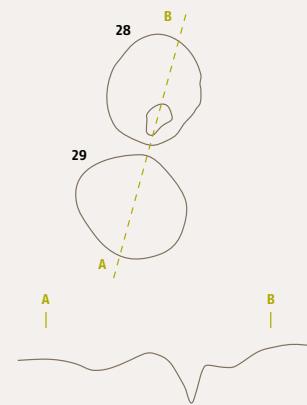
SE 26 - jama za stojko

Okrogle oblike, velikosti 31×30 cm in globine 5 cm. Prisotna je v kv. A11. Polnilo je sivo rjava ilovica s konkrecijami železovih oksidov in drobci oglja. Vkopana je v SE 4. Je brez najdb.

SE 28 - jama za stojko

Okrogle oblike, velikosti 31×31 cm in globine 6 cm. Prisotna je v kv. A11. Polnilo je sivo rjava ilovica s konkrecijami železovih oksidov in drobci oglja. Vkopana je v SE 4. Je brez najdb.

SE 29 - jama za stojko

Okrogle oblike, velikosti 29×29 cm in globine 5 cm. Prisotna je v kv. A11. Polnilo je sivo rjava ilovica s konkrecijami železovih oksidov in drobci oglja. Vkopana je v SE 4. Je brez najdb.

SE 31 - jama za stojko

Ovalne oblike, velikosti 35×21 cm in globine 9 cm. Prisotna je v kv. A11. Polnilo je temno sivo rjava ilovica s konkrecijami železovih oksidov in drobci oglja. Vkopana je v SE 4. Je brez najdb.

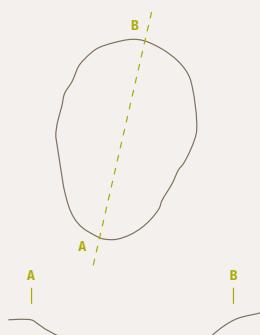
SE 32 - jama za stojko

Okrogle oblike, velikosti 18×16 cm in globine 6 cm. Prisotna je v kv. A11. Polnilo je temno sivo rjava ilovica s konkrecijami železovih oksidov in drobci oglja. Vkopana je v SE 4. Je brez najdb.

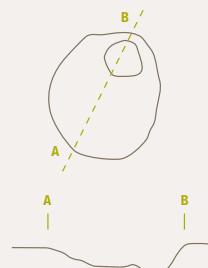
SE 34 - jama

Ovalne oblike, velikosti 55×38 cm in globine 10 cm. Prisotna je v kv. A11. Polnilo je temno sivo rjava ilovica s konkrecijami železovih oksidov in drobci oglja. Vkopana je v SE 4. Je brez najdb.

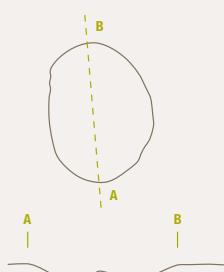
SE 37 - jama za stojko

Okrogle oblike, velikosti 33×32 cm in globine 4 cm. Prisotna je v kv. A11. Polnilo je sivo rjava ilovica s konkrecijami železovih oksidov in drobci oglja. Vkopana je v SE 4. Je brez najdb.

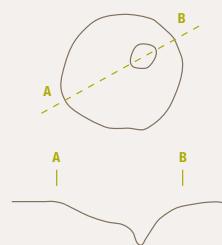
SE 38 - jama

Ovalne oblike, velikosti 41×27 cm in globine 5 cm. Prisotna je v kv. A11. Polnilo je temno sivo rjava ilovica s konkrecijami železovih oksidov in drobci oglja. Vkopana je v SE 4. Je brez najdb.

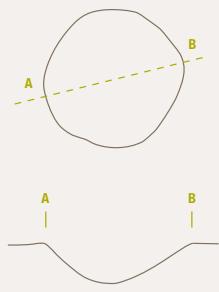
SE 39 - jama za stojko

Okrogle oblike, velikosti 33×31 cm in globine 6 cm. Prisotna je v kv. A11. Polnilo je temno sivo rjava ilovica s konkrecijami železovih oksidov in drobci oglja. Vkopana je v SE 4. Je brez najdb.

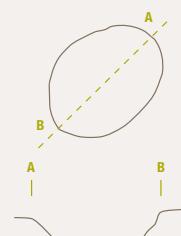
SE 40 - jama za stojko

Okrogle oblike, velikosti 38×37 cm in globine 9 cm. Prisotna je v kv. A11. Polnilo je temno sivo rjava ilovica s konkrecijami železovih oksidov in drobci oglja. Vkopana je v SE 4. Je brez najdb.

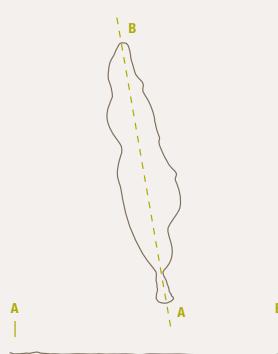
SE 42 - jama

Ovalne oblike, velikosti 73×48 cm in globine 17 cm. Prisotna je v kv. B10. Polnilo je sivo rjava ilovica s konkrecijami železovih oksidov. Vkopana je v SE 4. Je brez najdb.

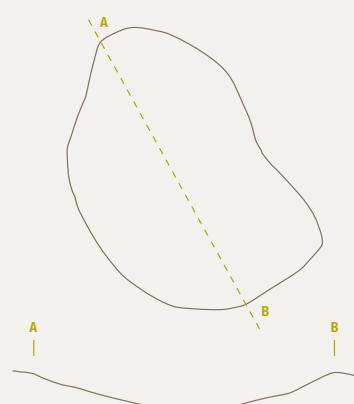
SE 49 - jama (M 1:100)

Nepravilne oblike, velikosti 902×188 cm in globine 4–13 cm. Prisotna je v kvadrantih A10, B10, A11. Polnilo je temno sivo rjava ilovica s konkrecijami železovih oksidov. Vkopana je v SE 4. Vsebuje dva odlomka rimskega lončenine.

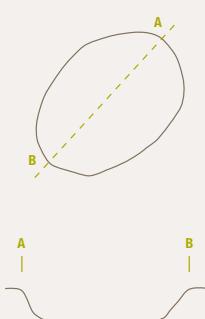
SE 54 - jama (M 1:50)

Nepravilne oblike, velikosti 172×110 cm in globine 29 cm. Prisotna je v kv. B11. Polnilo je sivo rjava ilovica s konkrecijami železovih oksidov. Vkopana je v SE 4. Je brez najdb. Znotraj jame sta vidni dve jami za stojke: A – 17×13 cm in B – 20×14 cm.

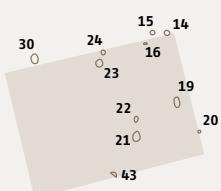
SE 57 - jama (M 1:50)

Ovalne oblike, velikosti 89×54 cm in globine 17–22 cm. Prisotna je v kv. B10. Polnilo je sivo rjava ilovica s konkrecijami železovih oksidov in ogljem. Vkopana je v SE 4. Je brez najdb.

Domnevni objekt 4

(M 1:400)

SE 14 - jama za stojko

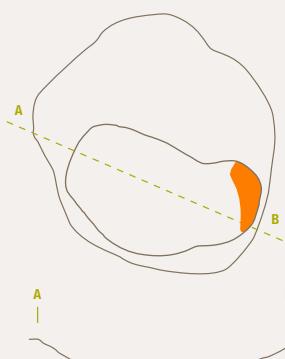
Ovalne oblike, velikosti 31×28 cm in globine 8 cm. Prisotna je v kv. A12. Polnilo je sivo rjava ilovica s konkrecijami železovih oksidov in drobci oglja. Vkopana je v SE 4. Je brez najdb.

SE 15 - jama za stojko

Okrogle oblike, velikosti 28×26 cm in globine 5 cm. Prisotna je v kv. A12. Polnilo je sivo rjava ilovica s konkrecijami železovih oksidov in drobci oglja. Vkopana je v SE 4. Je brez najdb.

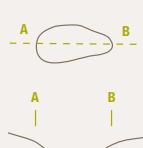
SE 66 - kurišče (M 1:50)

Ovalne oblike, velikosti 107×75 cm in globine 8–10 cm. Prisotno je v kvadrantu B9/10. Sestavljeno je iz temno sive rjave ilovice, ki je na nekaterih mestih prežgana, s konkrecijami železovih oksidov in ogljem. Je nad SE 4. Vsebuje dva odlomka rimskodobnega gradbenega materiala.

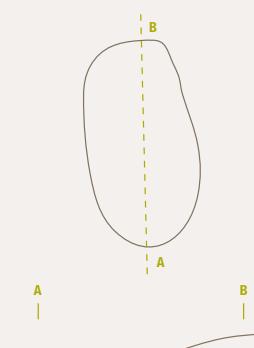
SE 16 - jama za stojko

Ovalne oblike, velikosti 35×29 cm in globine 5 cm. Prisotna je v kv. A12. Polnilo je sivo rjava ilovica s konkrecijami železovih oksidov in drobci oglja. Vkopana je v SE 4. Je brez najdb.

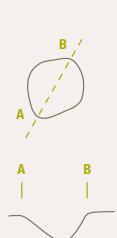
SE 19 - jama

Ovalne oblike, velikosti 47×33 cm in globine 5–7 cm. Prisotna je v kv. A12. Polnilo je sivo rjava ilovica s konkrecijami železovih oksidov in drobci oglja. Vkopana je v SE 4. Je brez najdb.

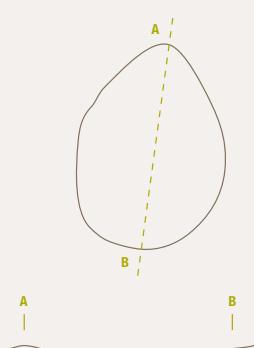
SE 20 - jama za stojko

Okrogle oblike, velikosti 13×13 cm in globine 7 cm. Prisotna je v kv. A12. Polnilo je sivo rjava ilovica s konkrecijami železovih oksidov in drobci oglja. Vkopana je v SE 4. Je brez najdb.

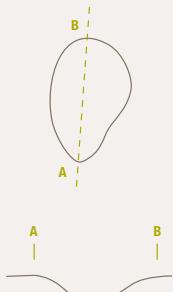
SE 21 - jama

Ovalne oblike, velikosti 46×32 cm in globine 4 cm. Prisotna je v kv. A12. Polnilo je sivo rjava ilovica s konkrecijami železovih oksidov in drobci oglja. Vkopana je v SE 4. Je brez najdb.

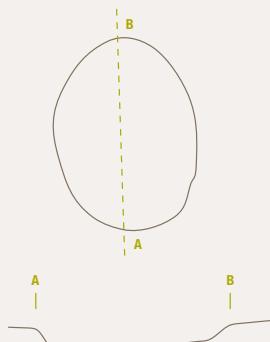
SE 22 - jama za stojko

Ovalne oblike, velikosti 25×23 cm in globine 7 cm. Prisotna je v kv. A12. Polnilo je sivo rjava ilovica s konkrecijami železovih oksidov in drobci oglja. Vkopana je v SE 4. Je brez najdb.

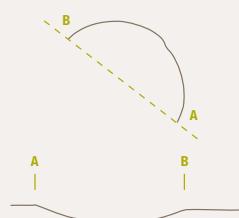
SE 30 - jama

Ovalne oblike, velikosti 48×37 cm in globine 8 cm. Prisotna je v kv. A11. Polnilo je sivo rjava ilovica s konkrecijami železovih oksidov in drobci oglja. Vkopana je v SE 4. Je brez najdb.

SE 43 - jama za stojko

Ovalne oblike, velikosti 36×15 cm in globine 16 cm. Prisotna je v kv. A12. Vidna je samo delno, ob južnem profilu izkopnega polja. Polnilo je sivo rjava ilovica z drobci oglja in kamnja. Vkopana je v SE 4. Je brez najdb.

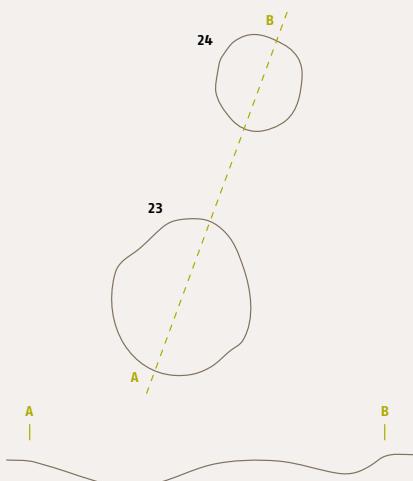

SE 23 - jama

Ovalne oblike, velikosti 42×38 cm in globine 7 cm. Prisotna je v kv. A12. Polnilo je sivo rjava ilovica s konkrecijami železovih oksidov in drobci oglja. Vkopana je v SE 4. Je brez najdb.

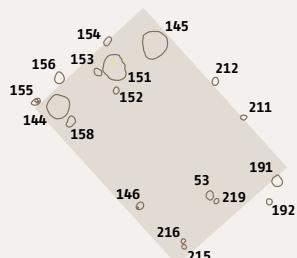
SE 24 - jama za stojko

Okrogle oblike, velikosti 24×23 cm in globine 5 cm. Prisotna je v kv. A12. Polnilo je sivo rjava ilovica s konkrecijami železovih oksidov in drobci oglja. Vkopana je v SE 4. Je brez najdb.

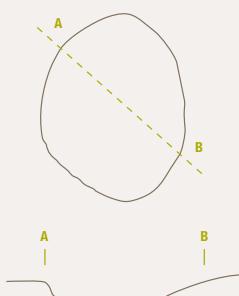
Domnevni objekt 5

(M 1:400)

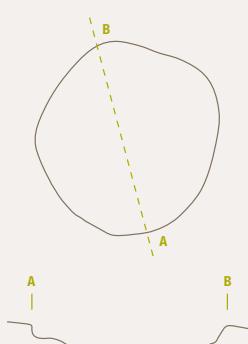
SE 53 - jama

Ovalne oblike, velikosti 51×38 cm in globine 3–6 cm. Prisotna je v kv. D10. Polnilo je temno sivo rjava ilovica s konkrecijami železovih oksidov in ogljem. Vkopana je v SE 4. Je brez najdb.

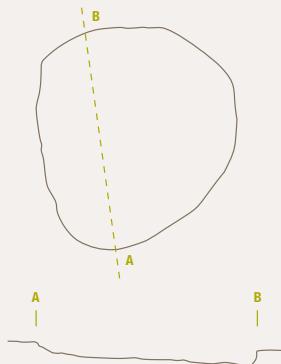
SE 144 - jama (M 1:50)

Ovalne oblike, velikosti 137×120 cm in globine 18–25 cm. Prisotna je v kv. D10. Polnilo je siva ilovica s konkrecijami železovih oksidov, ogljem in peščenjaki. Vkopana je v SE 4. Vsebuje pet odlomkov rimskega lončenine in tri odlomka rimskega gradbenega materiala.

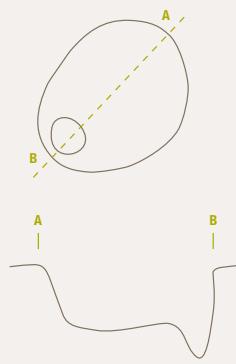

SE 145 - jama (M 1:50)

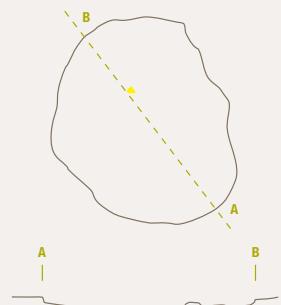
Ovalne oblike, velikosti 165×130 cm in globine 5–11 cm. Prisotna je v kv. D10. Polnilo je sivo rjava ilovica s konkrecijami železovih oksidov in ogljem. Vkopana je v SE 4. Je brez najdb.

SE 146 - jama

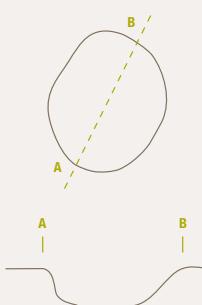
Ovalne oblike, velikosti 49×35 cm in globine 19 cm. Prisotna je v kv. D10. Polnilo je siva ilovica s konkrecijami železovih oksidov in ogljem. Vkopana je v SE 4. Vsebuje dva odlomka rimske dolne lončenine in pet odlomkov rimske dolne gradbenega materiala.

SE 151 - jama (M 1:50)

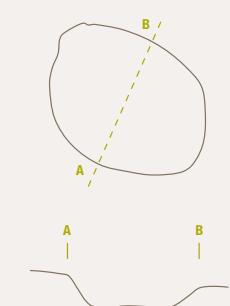
Ovalne oblike, velikosti 136×125 cm in globine 7–11 cm. Prisotna je v kv. D10. Polnilo je siva ilovica s konkrecijami železovih oksidov in ogljem. Vkopana je v SE 4. Vsebuje ostanke živalskih kosti.

SE 152 - jama za stojko (M 1:50)

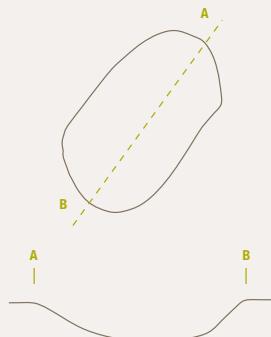
Ovalne oblike, velikosti 40×34 cm in globine 10 cm. Prisotna je v kv. D10. Polnilo je temno sivo rjava ilovica s konkrecijami železovih oksidov in drobci oglja. Vkopana je v SE 4. Vsebuje dva odlomka rimske dolne lončenine in en odlomek rimske dolne gradbenega materiala.

SE 153 - jama

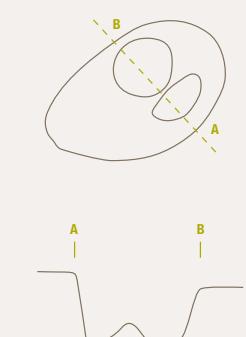
Ovalne oblike, velikosti 47×37 cm in globine 11 cm. Prisotna je v kv. D10. Polnilo je temno sivo rjava ilovica s konkrecijami železovih oksidov in drobci oglja. Vkopana je v SE 4. Je brez najdb.

SE 154 - jama

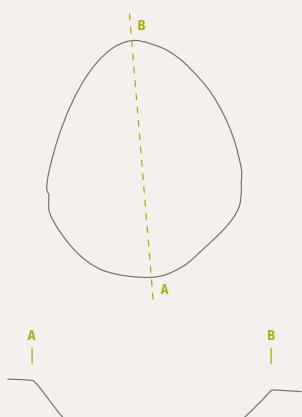
Ovalne oblike, velikosti 55×35 cm in globine 8–12 cm. Prisotna je v kv. D10. Polnilo je temno siva rjava ilovica s konkrecijami železovih oksidov. Vkopana je v SE 4. Je brez najdb.

SE 155 - jama

Ovalne oblike, velikosti 47×34 cm in globine 11–16 cm. Prisotna je v kv. D9/10. Polnilo je temno sivo rjava ilovica s konkrecijami železovih oksidov in ogljem. Vkopana je v SE 4. Je brez najdb. Znotraj jame sta vidni dve jami za stojke: A – 20×25 cm in B – 12×8 cm.

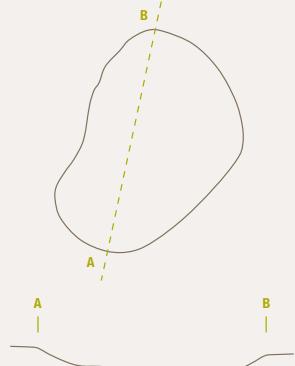
SE 156 - jama

Ovalne oblike, velikosti 62×52 cm in globine 10–13 cm. Prisotna je v kv. D9/10. Polnilo je temno sivo rjava ilovica s konkrecijami železovih oksidov in ogljem. Vkopana je v SE 4. Je brez najdb. Znotraj jame sta vidni dve jami za stojke: A – 7×5 cm in B – 8×5 cm.

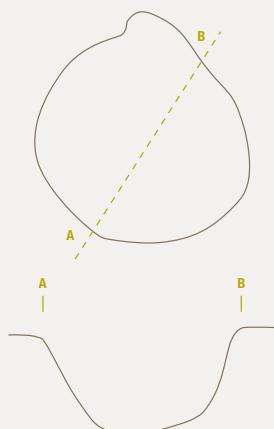
SE 158 - jama

Ovalne oblike, velikosti 56×48 cm in globine 10 cm. Prisotna je v kv.
D10. Polnilo je temno sivo rjava ilovica s konkrecijami železovih oksidov in drobci oglja. Vkopana je v SE 4. Je brez najdb.

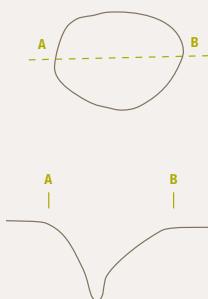
SE 191 - jama

Ovalne oblike, velikosti 58×54 cm in globine 26–28 cm. Prisotna je v kv. D11. Polnilo je temno sivo rjava ilovica s konkrecijami železovih oksidov in ogljem. Vkopana je v SE 4. Je brez najdb.

SE 211 - jama za stojko

Ovalne oblike, velikosti 35×28 cm in globine 22 cm. Prisotna je v kv.
D10. Polnilo je sivo rjava ilovica s konkrecijami železovih oksidov in drobci oglja. Vkopana je v SE 4. Je brez najdb.

SE 215 - jama za stojko

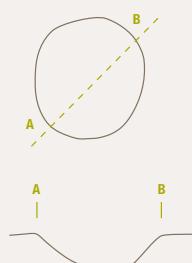
Ovalne oblike, velikosti 30×23 cm in globine 14 cm. Prisotna je v kv.
D11. Polnilo je sivo rjava ilovica s konkrecijami železovih oksidov in drobci oglja. Vkopana je v SE 4. Je brez najdb.

SE 216 - jama za stojko

Ovalne oblike, velikosti 30×25 cm in globine 13 cm. Prisotna je v kv.
D11. Polnilo je sivo rjava ilovica s konkrecijami železovih oksidov in drobci oglja. Vkopana je v SE 4. Je brez najdb.

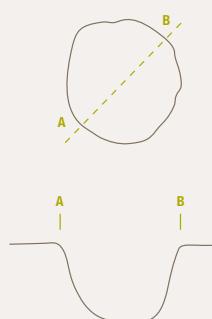
SE 190 - jama za stojko

Ovalne oblike, velikosti 32×30 cm in globine 9 cm. Prisotna je v kv.
D10 (natančna prostorska določitev ni mogoča). Polnilo je sivo rjava ilovica s konkrecijami železovih oksidov in ogljem. Vkopana je v SE 4. Je brez najdb.

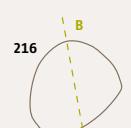
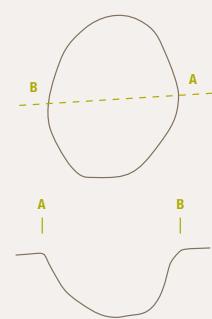
SE 192 - jama za stojko

Ovalne oblike, velikosti 35×33 cm in globine 22 cm. Prisotna je v kv.
D11. Polnilo je temno sivo rjava ilovica s konkrecijami železovih oksidov in ogljem. Vkopana je v SE 4. Je brez najdb.

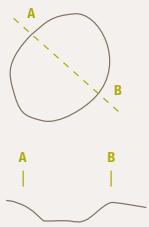
SE 212 - jama

Ovalne oblike, velikosti 45×34 cm in globine 18 cm. Prisotna je v kv.
D10. Polnilo je sivo rjava ilovica s konkrecijami železovih oksidov in drobci oglja. Vkopana je v SE 4. Je brez najdb.

SE 219 - jama za stojko

Ovalne oblike, velikosti 31×21 cm in globine 7 cm. Prisotna je v kv. D11. Polnilo je sivo rjava ilovica s konkreacijami železovih oksidov in drobcami oglja. Vkopana je v SE 4. Je brez najdb.

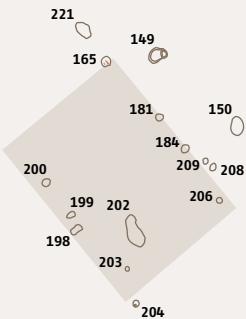
SE 222 - kurišče (M 1:50)

Ovalne oblike, velikosti 100×74 cm in globine 8–14 cm. Prisotno je v kv. E9. Sestavljeno je iz temno sivo rjave prežgane ilovice s konkreacijami železovih oksidov in ogljem. Je nad SE 6. Je brez najdb.

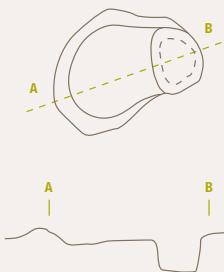
Objekt 6

(M 1:400)

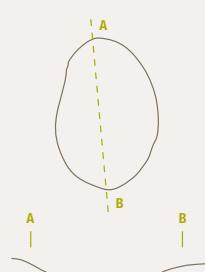
SE 149 - kurišče (M 1:50)

Ovalne oblike, velikosti 105×80 cm in globine 7–13 cm. Prisotno je v kv. F11. Sestavljeno je iz temno sivo rjave prežgane ilovice s konkreacijami železovih oksidov, oblicami in ogljem. Je nad SE 4. Je brez najdb.

SE 150 - kurišče (M 1:50)

Ovalne oblike, velikosti 120×83 cm in globine 10–13 cm. Prisotno je v kv. E/F11. Sestavljen je iz temno sivo rjave ilovice s konkreacijami železovih oksidov, prežgano zemljo in ogljem. Je nad SE 4. Vsebuje odlomek kordiranega železnega nerazpoznavnega predmeta, tri odlomke rimskodobne lončenine in tri odlomke rimskodobnega gradbenega materiala.

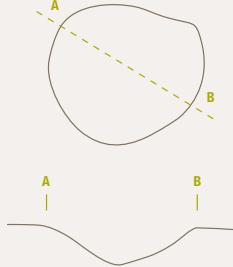
SE 165 - jama

Ovalne oblike, velikosti 54×50 cm in globine 20 cm. Prisotna je v kv. F11. Polnilo je temno sivo rjava ilovica s konkreacijami železovih oksidov in petimi peščenjaki. Vkopana je v SE 4. Vsebuje en odlomek rimskodobne lončenine in 26 odlomkov rimskodobnega gradbenega materiala.

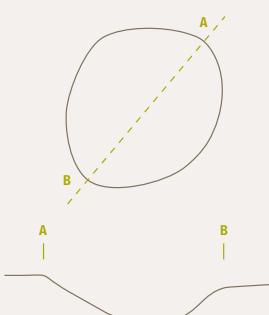
SE 181 - jama

Okrogle oblike, velikosti 40×40 cm in globine 11 cm. Prisotna je v kv. F11. Polnilo je siva ilovica s konkreacijami železovih oksidov in drobcami oglja. Vkopana je v SE 4. Je brez najdb.

SE 184 - jama

Ovalne oblike, velikosti 48×38 cm in globine 11 cm. Prisotna je v kv. F11. Polnilo je sivo rjava ilovica s konkreacijami železovih oksidov in drobcami oglja. Vkopana je v SE 4. Je brez najdb.

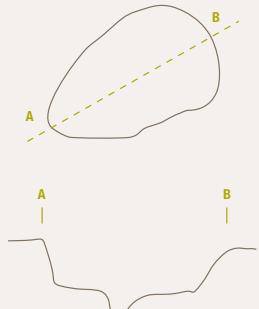
SE 198 - jama

Ovalne oblike, velikosti 66×40 cm in globine 6–11 cm. Prisotna je v kv. E11. Polnilo je temno sivo rjava ilovica s konkreacijami železovih oksidov in drobcami oglja. Vkopana je v SE 4. Je brez najdb.

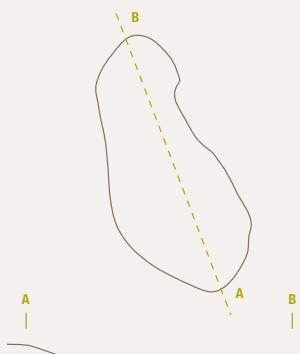
SE 199 - jama

Ovalne oblike, velikosti 48×31 cm in globine 13–19 cm. Prisotna je v kv. E11. Polnilo je sivo rjava ilovica s konkreacijami železovih oksidov in drobci oglja. Vkopana je v SE 4. Je brez najdb.

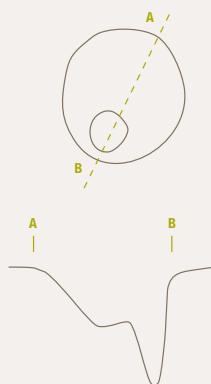
SE 202 - jama

Nepravilne oblike, velikosti 174×90 cm in globine 6–9 cm. Prisotna je v kv. F11/12. Polnilo je temno sivo rjava ilovica s konkreacijami železovih oksidov in ogljem. Vkopana je v SE 4. Je brez najdb. Znotraj jame je vidna jama za stojko 10×10 cm.

SE 204 - jama

Ovalne oblike, velikosti 37×32 cm in globine 13 cm. Prisotna je v kv. E12. Polnilo je sivo rjava ilovica s konkreacijami železovih oksidov in drobci oglja. Vkopana je v SE 4. Je brez najdb. Znotraj jame je vidna jama za stojko 8×8 cm.

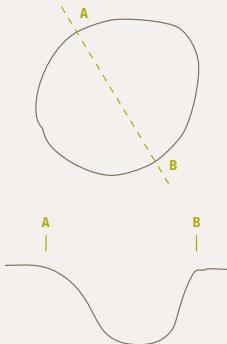

SE 208 - jama

Ovalne oblike, velikosti 39×31 cm in globine 13 cm. Prisotna je v kv. F12. Polnilo je sivo rjava ilovica s konkreacijami železovih oksidov in drobci oglja. Vkopana je v SE 4. Je brez najdb.

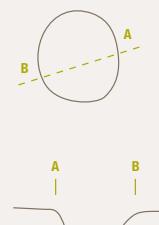
SE 200 - jama

Ovalne oblike, velikosti 48×40 cm in globine 19 cm. Prisotna je v kv. E11. Polnilo je temno sivo rjava ilovica s konkreacijami železovih oksidov in drobci oglja. Vkopana je v SE 4. Je brez najdb.

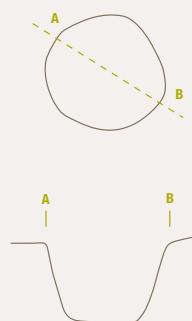
SE 203 - jama za stojko

Okrogle oblike, velikosti 25×24 cm in globine 12 cm. Prisotna je v kv. E12. Polnilo je sivo rjava ilovica s konkreacijami železovih oksidov in drobci oglja. Vkopana je v SE 4. Je brez najdb.

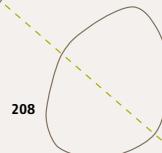
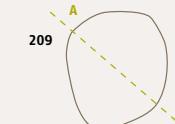
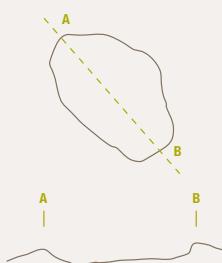
SE 206 - jama za stojko

Ovalne oblike, velikosti 31×29 cm in globine 24 cm. Prisotna je v kv. F12. Polnilo je sivo rjava ilovica s konkreacijami železovih oksidov in drobci oglja. Vkopana je v SE 4. Je brez najdb.

SE 221 - kurišče (M 1:50)

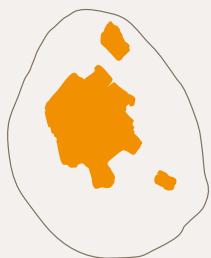
Ovalne oblike, velikosti 100×65 cm in globine 6–12 cm. Prisotna je v kv. F11. Polnilo je temno sivo rjava ilovica s konkreacijami železovih oksidov, ožgano zemljo in ogljem. Vkopana je v SE 4. Je brez najdb.

Preostale rimskodobne stratigrafske enote

SE 11 - kurišče (M 1:50)

Ovalne oblike, velikosti 170×150 cm in globine 8–15 cm. Prisotno je v kv. C12. Sestavljeno je iz temno sivo rjave ilovice z ožgano zemljo in ogljem. Je nad SE 3. Vsebuje en odломek rimskodobne lončenine in en odломek rimskodobnega gradbenega materiala.

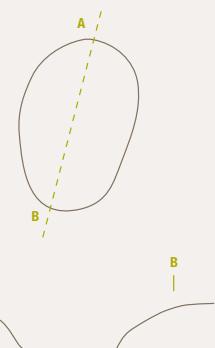
SE 52 - jama (M 1:50)

Nepravilne oblike, velikosti 250×96 cm in globine 4–8 cm. Prisotna je v kv. A10. Polnilo je temno sivo rjava ilovica s konkrecijami železovih oksidov in drobci oglja. Vkopana je v SE 4. Vsebuje dva odломka rimskodobne lončenine.

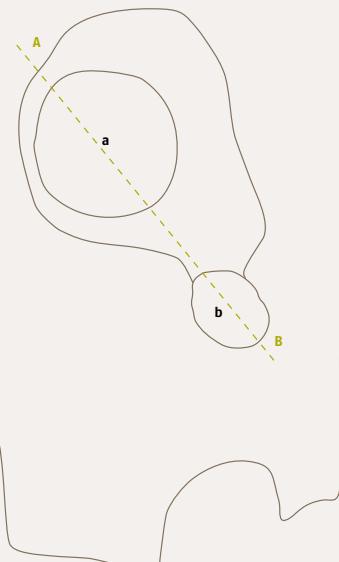
SE 69 - jama za stojko

Ovalne oblike, velikosti 42×24 cm in globine 9 cm. Prisotna je v kv. B9. Polnilo je sivo rjava ilovica z drobci oglja. Vkopana je v SE 4. Vsebuje en odломek rimskodobne lončenine.

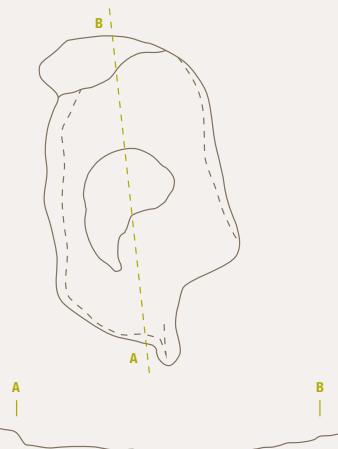
SE 121 - jama

Nepravilne oblike, velikosti 98×62 cm in globine 14 cm. Prisotna je v kv. E10. Polnilo je sivo rjava ilovica s konkrecijami železovih oksidov in ogljem. Vkopana je v SE 6. Vsebuje en odломek rimskodobne lončenine in tri odломke rimskodobnega gradbenega materiala. Znotraj jame sta vidne dve jami za stojke: A – 41×40 cm in B – 25×17 cm.

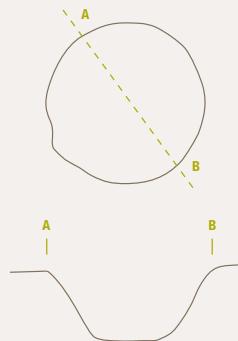
SE 12 - kurišče (M 1:50)

Ovalne oblike, velikosti 130×115 cm in globine 15–26 cm. Prisotno je v kv. C12. Sestavljeno je iz temno sivo rjave ilovice z ožgano zemljo, peščenjakom in ogljem. Vkopana je v SE 3. Vsebuje en odломek rimskodobne lončenine in en odломek rimskodobnega gradbenega materiala.

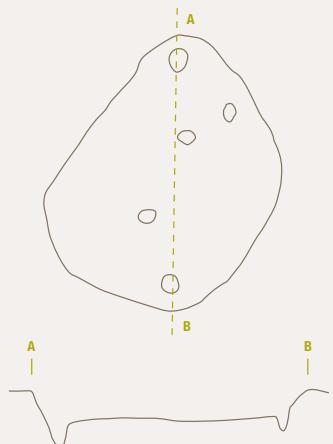
SE 55 - jama za stojko

Ovalne oblike, velikosti 35×28 cm in globine 20 cm. Prisotna je v kv. B10. Polnilo je temno sivo rjava ilovica s konkrecijami železovih oksidov in ogljem. Vkopana je v SE 4. Vsebuje tri odломke rimskodobne lončenine.

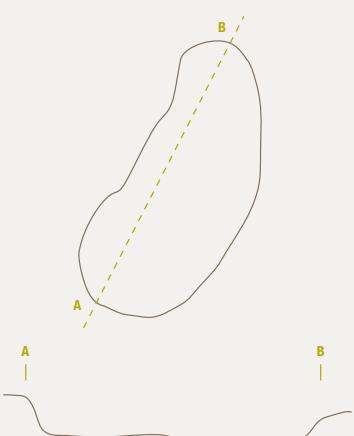
SE 83 - jama (M 1:50)

Ovalne oblike, velikosti 176×137 cm in globine 12–24 cm. Prisotna je v kv. C11. Polnilo je sivo rjava ilovica s konkrecijami železovih oksidov in drobci oglja. Vkopana je v SE 4. Vsebuje en odломek rimskodobne lončenine.

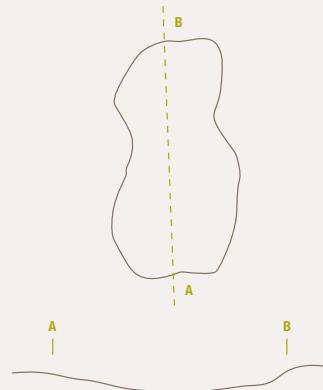
SE 128 - jama

Ovalne oblike, velikosti 76×32 cm in globine 10 cm. Prisotna je v kv. A9 (natančna prostorska določitev ni mogoča). Polnilo je sivo rjava ilovica s konkrecijami železovih oksidov in peščenjakom. Vkopana je v SE 4. Vsebuje en odломek rimskodobne lončenine.

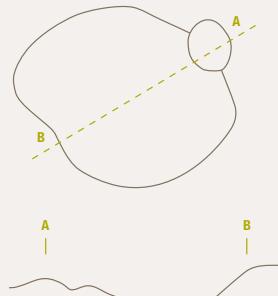
SE 141 - jama

Ovalne oblike, velikosti 45×28 cm in globine 10 cm. Prisotna je v kv. C9 (natančna prostorska določitev ni mogoča). Polnilo je temno sivo rjava ilovica s konkrecijami železovih oksidov in drobci oglja. Vkopana je v SE 4. Vsebuje dva odlomka rimskega gradbenega materiala.

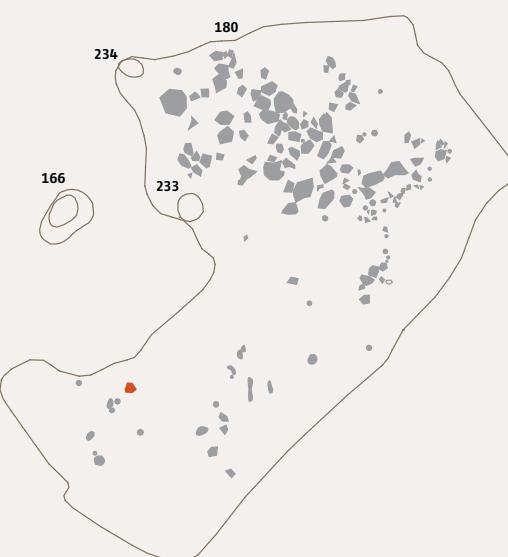
SE 220 - jama

Nepравilne oblike, velikosti 60×46 cm in globine 10–13 cm. Prisotna je v kv. E10. Polnilo je temno sivo rjava ilovica s konkrecijami železovih oksidov in drobci oglja. Vkopana je v SE 6. Vsebuje štiri odlomke rimskega gradbenega materiala.

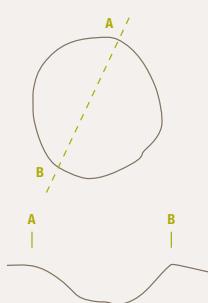
SE 180 - ostanelek skupka peščenjakov (M 1:100)

Velikosti 773 in 519 cm in globine 5–23 cm. Prisotna je v kvadrantih E8, F8, E9 in F9. Je precej uničena zaradi oranja. Med peščenjaki je temno sivo rjava ilovica s kosi oglja. Je nad SE 4. Vsebuje 27 odlomkov rimskega gradbenega materiala ter ostanke živalskih kosti.

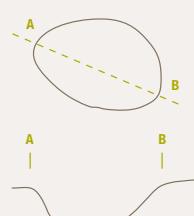
SE 233 - jama za stojko

Okrogle oblike, velikosti 36×36 cm in globine 11 cm. Prisotna je v kv. E8. Polnilo je temno sivo rjava ilovica s konkrecijami železovih oksidov in drobci oglja. Vkopana je v SE 180. Je brez najdb.

SE 234 - jama za stojko

Okrogle oblike, velikosti 33×23 cm in globine 12 cm. Prisotna je v kv. E8. Polnilo je temno sivo rjava ilovica s konkrecijami železovih oksidov in drobci oglja. Vkopana je v SE 180. Je brez najdb.

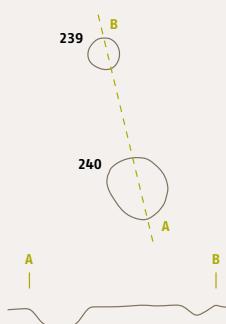

SE 239 - jama za stojko (M 1:50)

Okrogle oblike, velikosti 20×20 cm in globine 8 cm. Prisotna je v kv. D12 (natančna prostorska določitev ni mogoča). Polnilo je temno sivo rjava ilovica s konkrecijami železovih oksidov in drobci oglja. Vkopana je v SE 3. Vsebuje en odlomek rimskega gradbenega materiala.

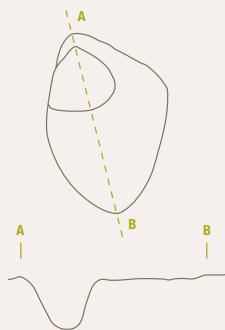
SE 240 - jama (M 1:50)

Okrogle oblike, velikosti 40×39 cm in globine 12–14 cm. Prisotna je v kv. D12 (natančna prostorska določitev ni mogoča). Polnilo je temno sivo rjava ilovica s konkrecijami železovih oksidov in drobci oglja. Vkopana je v SE 3. Je brez najdb.

SE 235 - jama (M 1:50)

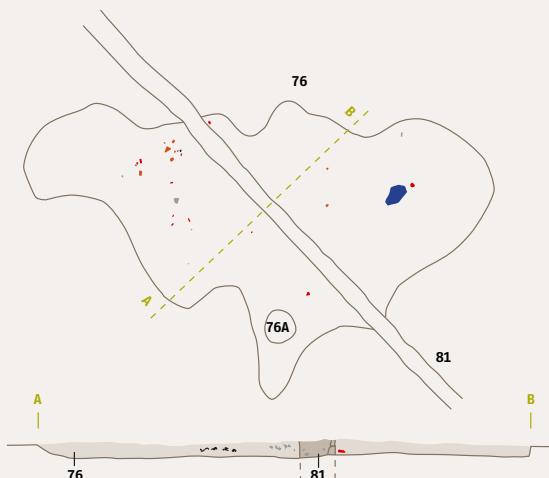
Ovalne oblike, velikosti 110×75 cm in globine 4–18 cm. Prisotna je v kv. F8 (natančna prostorska določitev ni mogoča). Polnilo je sivo rjava ilovica z redkimi peščenjaki. Vkopana je v SE 4. Vsebuje 10 odlomkov rimskodobnega gradbenega materiala.

Novi vek

SE 81 - drenažni jarek (M 1:100)

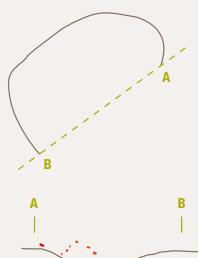
Širine 20–25 cm in globine 20 cm. Prisoten je v kvadrantih C1–C5. Polnilo je ilovica, premešana z manjšimi prodniki. Vkopan je v SE 76. Vsebuje en odlomek rimskodobne lončenine.

Neopredeljene strukture

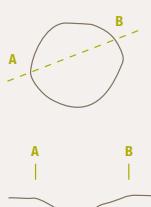
SE 8 - jama (M 1:50)

Ovalne oblike, velikosti 110×62 cm in globine 20 cm. Prisotna je v vzhodnem profilu sonde 9, kv. F12 (natančna prostorska določitev ni mogoča). Polnilo je temno siva ilovica. Vkopana je v sterilno, rumeno ilovato plast (v nadaljevanju SE 4). Je brez najdb.

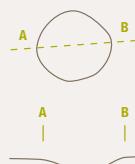
SE 35 - jama za stojko

Okrogle oblike, velikosti 22×22 cm in globine 7 cm. Prisotna je v kv. A11. Polnilo je temno sivo rjava ilovica s konkrecijami železovih oksidov in drobci oglja. Vkopana je v SE 4. Je brez najdb.

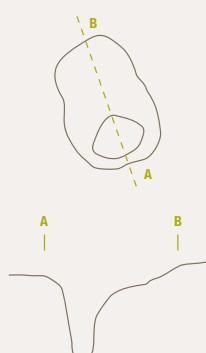
SE 27 - jama za stojko

Ovalne oblike, velikosti 20×18 cm in globine 4 cm. Prisotna je v kv. A11. Polnilo je temno sivo rjava ilovica s konkrecijami železovih oksidov in drobci oglja. Vkopana je v SE 4. Je brez najdb.

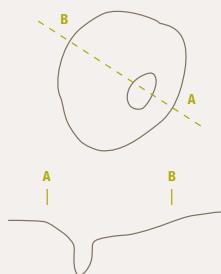
SE 36 - jama

Ovalne oblike, velikosti 34×26 cm in globine 4 cm. Prisotna je v kv. A11. Polnilo je temno sivo rjava ilovica s konkrecijami železovih oksidov in drobci oglja. Vkopana je v SE 4. Je brez najdb. Znotraj jame je vidna jama za stojko 11×11 cm.

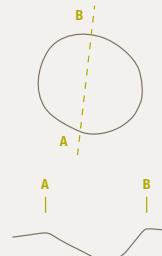
SE 44 - jama

Nepravilne oblike, velikosti 44×36 cm in globine 3–7 cm. Prisotna je v kv. B12. Polnilo je temno sivo rjava ilovica s konkrecijami železovih oksidov in drobci oglja. Vkopana je v SE 4. Je brez najdb. Znotraj jame je vidna jama za stojko 9×9 cm.

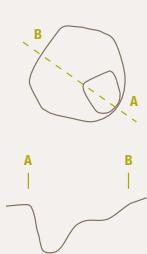
SE 45 - jama za stojko

Ovalne oblike, velikosti 34×26 cm in globine 10 cm. Prisotna je v kv. A11. Polnilo je sivo rjava ilovica s konkrecijami železovih oksidov in drobci oglja. Vkopana je v SE 4. Je brez najdb.

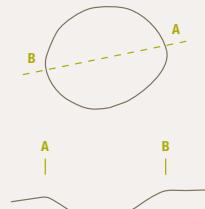
SE 47 - jama

Okrogle oblike, velikosti 28×27 cm in globine 7–16 cm. Prisotna je v kv. A11. Polnilo je sivo rjava ilovica s konkrecijami železovih oksidov in drobci oglja. Vkopana je v SE 4. Je brez najdb. Znotraj jame je vidna jama za stojko, velikosti 11×9 cm.

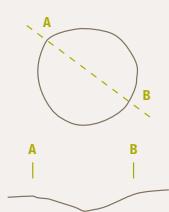
SE 48 - jama za stojko

Ovalne oblike, velikosti 30×17 cm in globine 3 cm. Prisotna je v kv. A11. Polnilo je sivo rjava ilovica z drobci oglja. Vkopana je v SE 4. Je brez najdb.

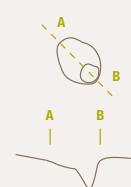
SE 50 - jama za stojko

Okrogle oblike, velikosti 27×25 cm in globine 7 cm. Prisotna je v kv. A9/10. Polnilo je temno sivo rjava ilovica s konkrecijami železovih oksidov in drobci oglja. Vkopana je v SE 4. Je brez najdb.

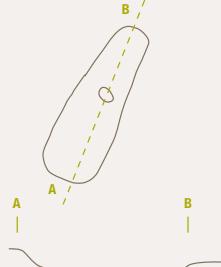
SE 51 - jama za stojko

Ovalne oblike, velikosti 16×12 cm in globine 4 cm. Prisotna je v kv. A9/10. Polnilo je temno sivo rjava ilovica s konkrecijami železovih oksidov in drobci oglja. Vkopana je v SE 4. Je brez najdb.

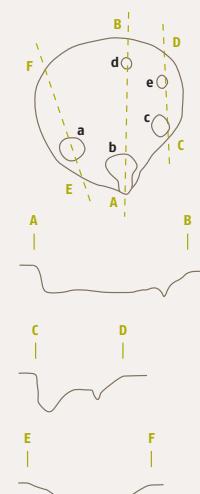
SE 56 - jama (M 1:50)

Ovalne oblike, velikosti 115×41 cm in globine 21 cm. Prisotna je v kv. C11. Polnilo je temno siva ilovica. Vkopana je v SE 4. Je brez najdb. Znotraj jame sta vidne dve jami za stojke: A – 6×4 cm in B – 8×7 cm.

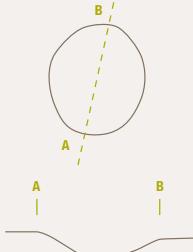
SE 58 - jama (M 1:50)

Nepravilne oblike, velikosti 94×83 cm in globine 9–13 cm. Prisotna je v kv. B10. Polnilo je sivo rjava ilovica s konkrecijami železovih oksidov in drobci oglja. Vkopana je v SE 4. Je brez najdb. Znotraj jame je vidnih pet jam za stojke: A – 19×16 cm; B – 29×23 cm; C – 15×11 cm; D – 7×6 cm; E – 7×7 cm.

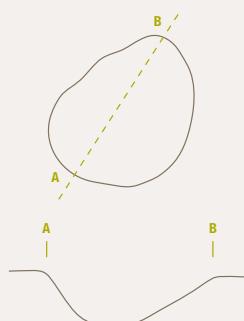
SE 59 - jama za stojko

Oglate oblike, velikosti 34×30 cm in globine 6 cm. Prisotna je v kv. C10. Polnilo je temno sivo rjava ilovica s konkrecijami železovih oksidov, lepotom in drobci oglja. Vkopana je v SE 4. Je brez najdb.

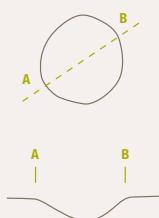
SE 60 - jama

Ovalne oblike, velikosti 48×27 cm in globine 3 cm. Prisotna je v kv. C10. Polnilo je sivo rjava ilovica s konkrecijami železovih oksidov. Vkopana je v SE 4. Je brez najdb. Znotraj jame sta vidni dve jami za stojke: A – 13×13 cm in B – 14×12 cm.

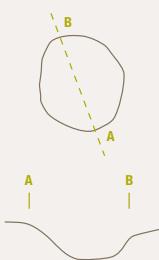
SE 61 - jama za stojko

Okrogle oblike, velikosti 23×22 cm in globine 7 cm. Prisotna je v kv. C10. Polnilo je sivo rjava ilovica s konkrecijami železovih oksidov in drobci oglja. Vkopana je v SE 4. Je brez najdb.

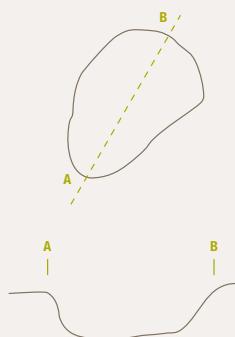
SE 63 - jama za stojko

Okrogle oblike, velikosti 24×23 cm in globine 6 cm. Prisotna je v kv. C9. Polnilo je sivo rjava ilovica s konkrecijami železovih oksidov in drobci oglja. Vkopana je v SE 4. Je brez najdb.

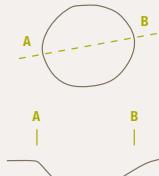
SE 67 - jama

Ovalne oblike, velikosti 47×35 cm in globine 14 cm. Prisotna je v kv. C9. Polnilo je sivo rjava ilovica s konkrecijami železovih oksidov. Vkopana je v SE 4. Je brez najdb. Znotraj jame je vidna jama za stojko, velikosti 5×5 cm.

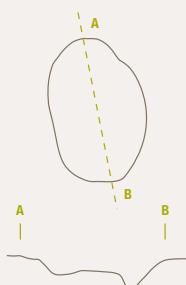
SE 73 - jama za stojko

Okrogle oblike, velikosti 30×25 cm in globine 9 cm. Prisotna je v kv. C8. Polnilo je sivo rjava ilovica s konkrecijami železovih oksidov in drobci oglja. Vkopana je v SE 4. Je brez najdb.

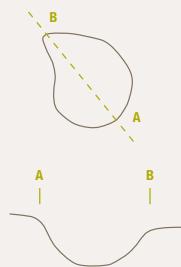
SE 90 - jama (M 1:50)

Ovalne oblike, velikosti 96×60 cm in globine 6–12 cm. Prisotna je v kv. C8. Polnilo je sivo rjava ilovica s konkrecijami železovih oksidov. Vkopana je v SE 4. Je brez najdb.

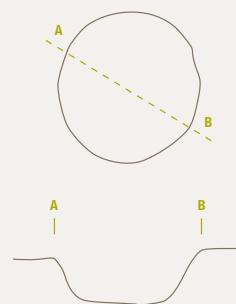
SE 62 - jama za stojko

Ovalne oblike, velikosti 29×23 cm in globine 23 cm. Prisotna je v kv. C10. Polnilo je sivo rjava ilovica s konkrecijami železovih oksidov in drobci oglja. Vkopana je v SE 4. Je brez najdb.

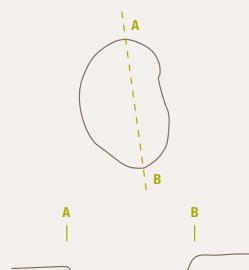
SE 64 - jama za stojko

Oglate oblike, velikosti 29×33 cm in globine 11 cm. Prisotna je v kv. B9. Polnilo je sivo rjava ilovica s konkrecijami železovih oksidov. Vkopana je v SE 4. Je brez najdb.

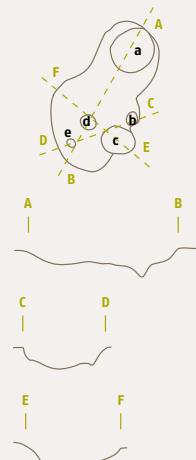
SE 68 - jama

Ovalne oblike, velikosti 35×20 cm in globine 8–10 cm. Prisotna je v kv. B9. Polnilo je sivo rjava ilovica s konkrecijami železovih oksidov in rumenimi lisami. Vkopana je v SE 4. Je brez najdb.

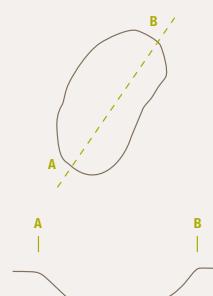
SE 74 - jama (M 1:50)

Nepravilne oblike, velikosti 107×67 cm in globine 35 cm. Prisotna je v kv. C8. Polnilo je sivo rjava ilovica z večjo koncentracijo oglja. Vkopana je v SE 4. Je brez najdb. Znotraj jame sta vidni dve jami za stojke: A – 32×16 cm in B – 9×9 cm.

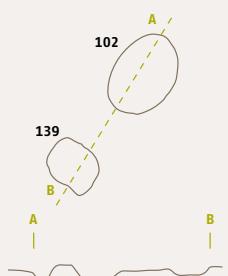
SE 97 - jama

Ovalne oblike, velikosti 40×23 cm in globine 4 cm. Prisotna je v kv. C7. Polnilo je sivo rjava ilovica s konkrecijami železovih oksidov in drobci oglja. Vkopana je v SE 4. Je brez najdb.

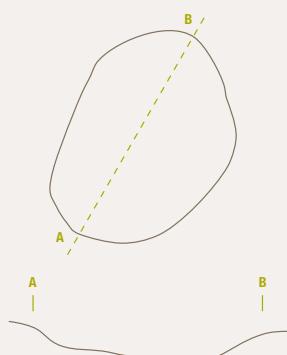

SE 102 - jama (M 1:50)

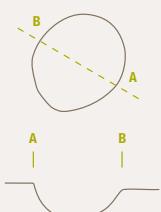
Ovalne oblike, velikosti 65×34 cm in globine 10–14 cm. Prisotna je v kv. C8. Polnilo je temno sivo rjava ilovica s konkreacijami železovih oksidov in drobci oglja. Vkopana je v SE 4. Je brez najdb.

SE 104 - jama

Ovalne oblike, velikosti 65×44 cm in globine 8 cm. Prisotna je v kv. C8. Polnilo je temno sivo rjava ilovica s konkreacijami železovih oksidov in drobci oglja. Vkopana je v SE 4. Je brez najdb.

SE 107 - jama za stojko

Okrogle oblike, velikosti 28×26 cm in globine 10 cm. Prisotna je v kv. C8. Polnilo je sivo rjava ilovica s konkreacijami železovih oksidov in drobci oglja. Vkopana je v SE 4. Je brez najdb.

SE 108 - jama

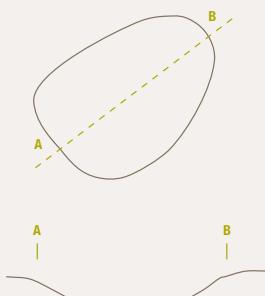
Ovalne oblike, velikosti 52×29 cm in globine 9 cm. Prisotna je v kv. B8. Polnilo je sivo rjava ilovica z drobci oglja. Vkopana je v SE 4. Je brez najdb.

SE 109 - jama

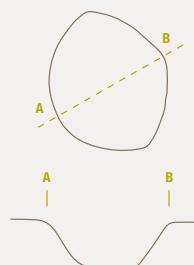
Nepравilne oblike, velikosti 67×40 cm in globine 9 cm. Prisotna je v kv. B8. Polnilo je sivo rjava ilovica z drobci oglja. Vkopana je v SE 4. Je brez najdb.

SE 103 - jama

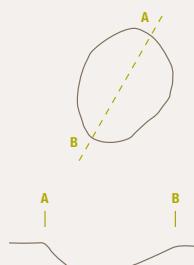
Ovalne oblike, velikosti 44×30 cm in globine 12–20 cm. Prisotna je v kv. C8. Polnilo je sivo rjava ilovica s konkreacijami železovih oksidov. Vkopana je v SE 4. Je brez najdb.

SE 106 - jama za stojko

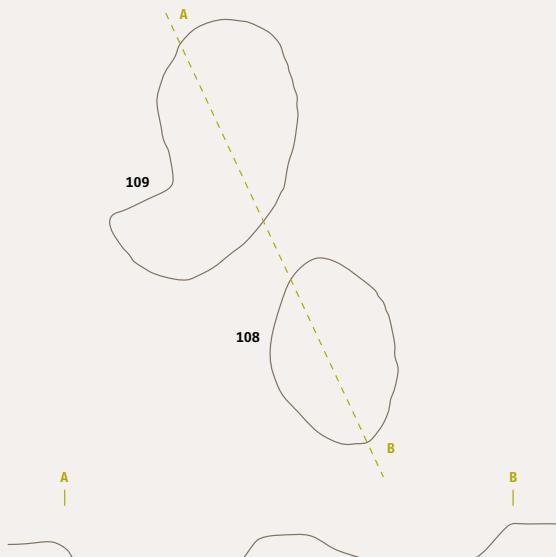
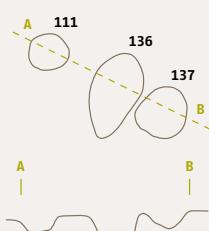
Ovalne oblike, velikosti 37×32 cm in globine 13 cm. Prisotna je v kv. C8. Polnilo je sivo rjava ilovica z drobci oglja. Vkopana je v SE 4. Vsebuje odломke gradbenega materiala.

SE 110 - jama za stojko

Ovalne oblike, velikosti 29×22 cm in globine 9 cm. Prisotna je v kv. B8. Polnilo je sivo rjava ilovica s konkreacijami železovih oksidov in ogljem. Vkopana je v SE 4. Je brez najdb.

SE 111 - jama za stojko (M 1:50)

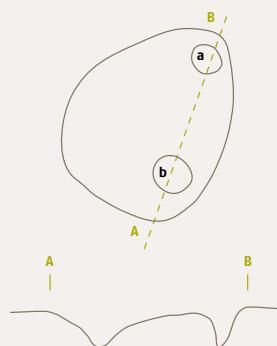
Ovalne oblike, velikosti 28×25 cm in globine 9 cm. Prisotna je v kv. B7. Polnilo je sivo rjava ilovica s konkreacijami železovih oksidov in ogljem. Vkopana je v SE 4. Je brez najdb.

SE 112 - jama

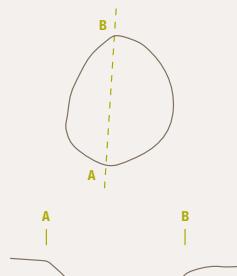
Ovalne oblike, velikosti 60×43 cm in globine 9 cm. Prisotna je v kv.

D11. Polnilo je temno sivo rjava ilovica s konkreacijami železovih oksidov in ogljem. Vkopana je v SE 4. Je brez najdb. Znotraj jame sta vidni dve jami za stojke: A – 10×9 cm in B – 10×8 cm.

SE 116 - jama za stojko

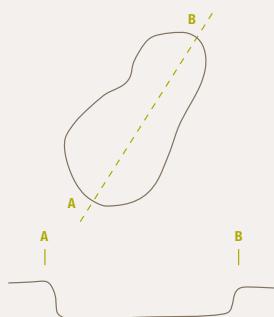
Ovalne oblike, velikosti 35×28 cm

in globine 5 cm. Prisotna je v kv. A9. Polnilo je sivo rjava ilovica s konkreacijami železovih oksidov in drobci oglja. Vkopana je v SE 4. Je brez najdb.

SE 118 - jama

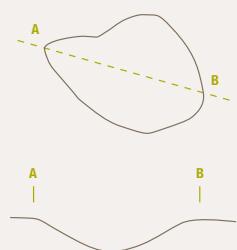
Nepravilne oblike, velikosti 50×27 cm

in globine 8–11 cm. Prisotna je v kv. A9. Polnilo je sivo rjava ilovica s konkreacijami železovih oksidov in drobci oglja. Vkopana je v SE 4. Je brez najdb.

SE 120 - jama

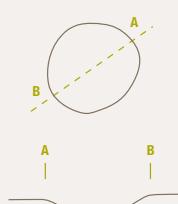
Ovalne oblike, velikosti 40×26 cm

in globine 9 cm. Prisotna je v kv. A8. Polnilo je sivo rjava ilovica s konkreacijami železovih oksidov. Vkopana je v SE 4. Je brez najdb.

SE 123 - jama za stojko

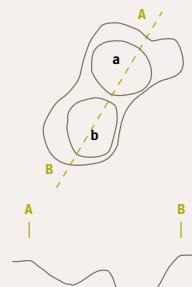
Ovalne oblike, velikosti 34×29 cm in globine 5 cm. Prisotna je v kv.

A7. Polnilo je temno sivo rjava ilovica s konkreacijami železovih oksidov in drobci oglja. Vkopana je v SE 4. Je brez najdb.

SE 115 - jama (M 1:50)

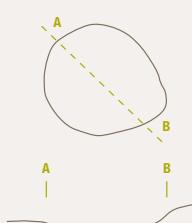
Nepravilne oblike, velikosti 103×60 cm in globine 6 cm. Prisotna je v kv.

E10. Polnilo je temno sivo rjava ilovica s konkreacijami železovih oksidov in drobci oglja. Vkopana je v SE 4. Je brez najdb. Znotraj jame sta vidni dve jami za stojke: A – 45×32 cm in B – 38×40 cm.

SE 117 - jama za stojko

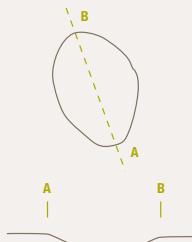
Ovalne oblike, velikosti 33×27 cm in globine 6 cm. Prisotna je v kv.

A9. Polnilo je temno sivo rjava ilovica s konkreacijami železovih oksidov in drobci oglja. Vkopana je v SE 4. Je brez najdb.

SE 119 - jama za stojko

Ovalne oblike, velikosti 31×21 cm in globine 4 cm. Prisotna je v kv. A8.

Polnilo je sivo rjava ilovica s konkreacijami železovih oksidov in drobci oglja. Vkopana je v SE 4. Je brez najdb.

SE 122 - jama (M 1:50)

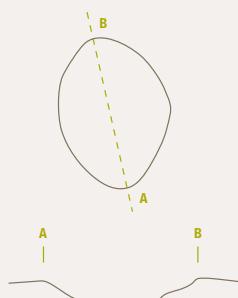
Ovalne oblike, velikosti 110×88 cm in globine 10–16 cm. Prisotna je v kv.

A7. Polnilo je sivo rjava ilovica s konkreacijami železovih oksidov. Vkopana je v SE 4. Je brez najdb.

SE 124 - jama

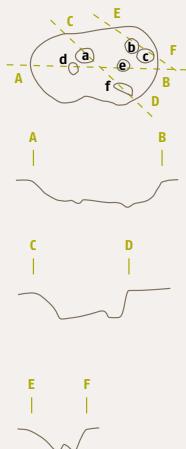
Ovalne oblike, velikosti 38×28 cm in globine 6 cm. Prisotna je v kv. A7.

Polnilo je sivo rjava ilovica s konkreacijami železovih oksidov in drobci oglja. Vkopana je v SE 4. Je brez najdb.

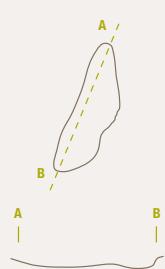
SE 125 - jama (M 1:50)

Ovalne oblike, velikosti 86×47 cm in globine 15 cm. Prisotna je v kv. B9. Polnilo je sivo rjava ilovica z drobcami oglja. Vkopana je v SE 4. Je brez najdb. Znotraj jame je vidnih šest jam za stojke: A – 9×9 cm; B – 16×11 cm; C – 11×7 cm; D – 10×9 cm; E – 8×5 cm in F – 15×6 cm.

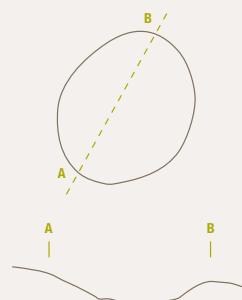
SE 138 - jama

Nepravilne oblike, velikosti 75×24 cm in globine 7 cm. Prisotna je v kv. C8. Polnilo je temno sivo rjava ilovica s konkrecijami železovih oksidov in drobci oglja. Vkopana je v SE 4. Je brez najdb.

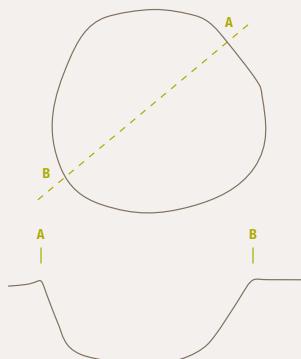
SE 148 - jama za stojko

Ovalne oblike, velikosti 40×34 cm in globine 6 cm. Prisotna je v kv. F8 (natančna prostorska določitev ni mogoča). Polnilo je siva ilovica s konkrecijami železovih oksidov, drobci oglja in gradbenega materiala. Vkopana je v SE 4. Je brez najdb.

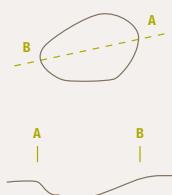
SE 160 - jama

Okrugle oblike, velikosti 60×57 cm in globine $17-22$ cm. Prisotna je v kv. E10. Polnilo je temno sivo rjava ilovica s konkrecijami železovih oksidov in drobci oglja. Vkopana je v SE 4. Je brez najdb.

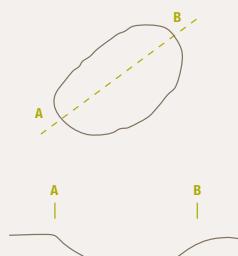
SE 163 - jama za stojko

Ovalne oblike, velikosti 27×18 cm in globine 8 cm. Prisotna je v kv. E/ D10. Polnilo je temno sivo rjava ilovica s konkrecijami železovih oksidov in drobci oglja. Vkopana je v SE 4. Je brez najdb.

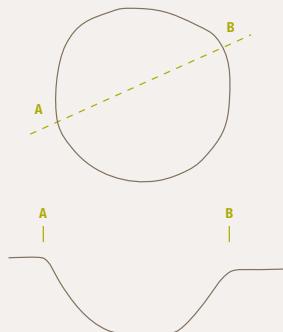
SE 134 - jama

Ovalne oblike, velikosti 39×24 cm in globine 10 cm. Prisotna je v kv. B8. Polnilo je sivo rjava ilovica z drobci oglja. Vkopana je v SE 4. Je brez najdb.

SE 147 - jama

Ovalne oblike, velikosti 48×46 cm in globine $18-20$ cm. Prisotna je v kv. D11. Polnilo je temno sivo rjava ilovica s konkrecijami železovih oksidov in drobci oglja. Vkopana je v SE 4. Je brez najdb.

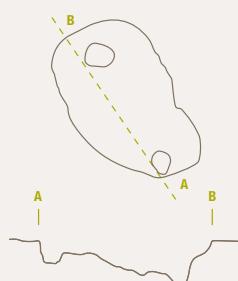
SE 157 - jama

Nepravilne oblike, velikosti 40×36 cm in globine $10-19$ cm. Prisotna je v kv. D10. Polnilo je temno sivo rjava ilovica s konkrecijami železovih oksidov in drobci oglja. Vkopana je v SE 4. Je brez najdb. Znotraj jame sta vidni dve jami za stojke: A – 19×8 cm in B – 7×8 cm.

SE 161 - jama

Ovalne oblike, velikosti 120×74 cm in globine $14-29$ cm. Prisotna je v kvadrantih D11. Polnilo je sivo rjava ilovica s konkrecijami železovih oksidov in drobci oglja. Vkopana je v SE 4. Je brez najdb. Znotraj jame sta vidni dve jami za stojke: A – 15×10 cm in B – 16×14 cm.

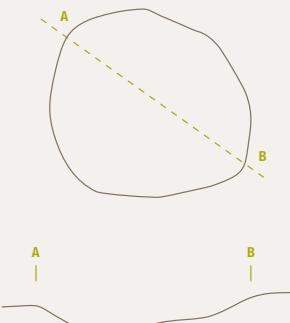
SE 166 - jama (M 1:50)

Nepravilne oblike, velikosti 78×52 cm in globine $7-37$ cm. Prisotna je v kv. E8. Polnilo je temno sivo rjava ilovica s konkrecijami železovih oksidov, drobci oglja ter dvema peščenjakoma. Vkopana je v SE 4. Je brez najdb.

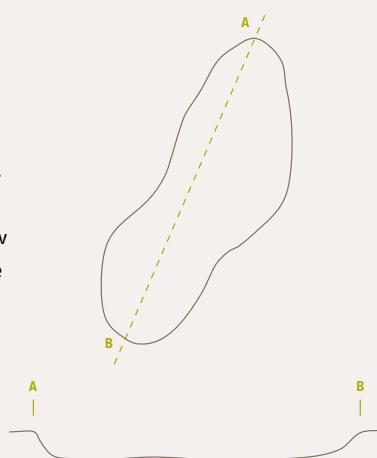
SE 168 - jama

Ovalne oblike, velikosti 52×46 cm in globine 8 cm. Prisotna je v kv. D9. Polnilo je sivo rjava ilovica s konkreacijami železovih oksidov in drobci oglja. Vkopana je v SE 4. Je brez najdb.

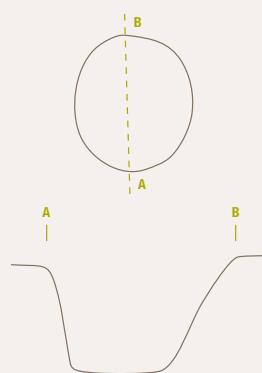
SE 171 - jama

Nepravilne oblike, velikosti 83×33 cm in globine 8 cm. Prisotna je v kv. D11. Polnilo je temno sivo rjava ilovica s konkreacijami železovih oksidov in drobci oglja. Vkopana je v SE 3. Je brez najdb.

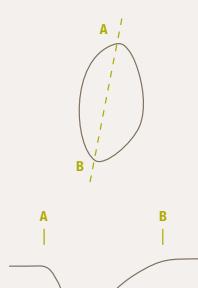
SE 173 - jama za stojko

Ovalne oblike, velikosti 35×31 cm in globine 27 cm. Prisotna je v kv. D12. Polnilo je temno sivo rjava ilovica s konkreacijami železovih oksidov in drobci oglja. Vkopana je v SE 3. Je brez najdb.

SE 175 - jama za stojko

Ovalne oblike, velikosti 30×19 cm in globine 12 cm. Prisotna je v kv. C11. Polnilo je temno sivo rjava ilovica s konkreacijami železovih oksidov in drobci oglja. Vkopana je v SE 3. Je brez najdb.

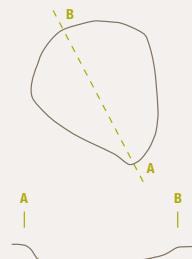
SE 177 - jama

Ovalne oblike, velikosti 98×58 cm in globine 6 cm. Prisotna je v kv. F10 (natančna prostorska določitev ni mogoča). Polnilo je sivo rjava ilovica s konkreacijami železovih oksidov in drobci oglja. Vkopana je v SE 4. Je brez najdb.

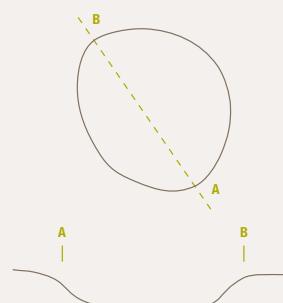
SE 170 - jama (M 1:50)

Ovalne oblike, velikosti 102×90 cm in globine 7–12 cm. Prisotna je v kv. D11. Polnilo je temno sivo rjava ilovica s konkreacijami železovih oksidov in drobci oglja. Vkopana je v SE 3. Je brez najdb.

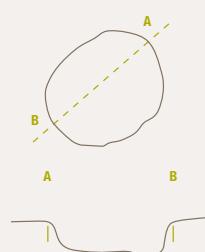
SE 172 - jama

Ovalne oblike, velikosti 50×45 cm in globine 10 cm. Prisotna je v kv. D12. Polnilo je temno sivo rjava ilovica s konkreacijami železovih oksidov in drobci oglja. Vkopana je v SE 3. Je brez najdb.

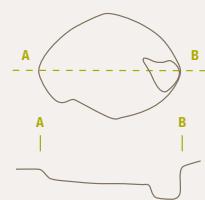
SE 174 - jama za stojko

Ovalne oblike, velikosti 35×29 cm in globine 11 cm. Prisotna je v kv. D12. Polnilo je temno sivo rjava ilovica s konkreacijami železovih oksidov in drobci oglja. Vkopana je v SE 3. Je brez najdb.

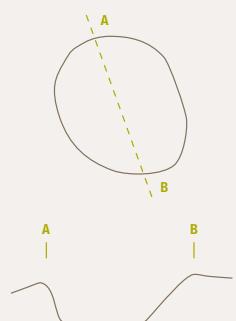
SE 176 - jama (M 1:50)

Ovalne oblike, velikosti 94×68 cm in globine 12–15 cm. Prisotna je v kv. F10. Polnilo je sivo rjava ilovica s konkreacijami železovih oksidov in drobci oglja. Vkopana je v SE 4. Je brez najdb. Znotraj jame je vidna jama za stojko, velikosti 25×17 cm.

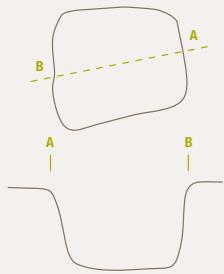
SE 178 - jama za stojko

Ovalne oblike, velikosti 38×33 cm in globine 14 cm. Prisotna je v kv. D11. Polnilo je temno siva ilovica z drobci oglja in širimi peščenjaki. Vkopana je v SE 4. Je brez najdb.

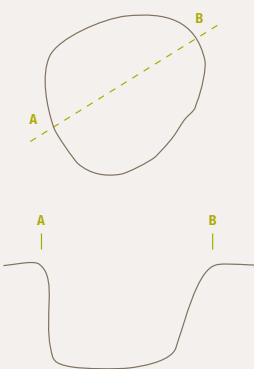

SE 185 - jama

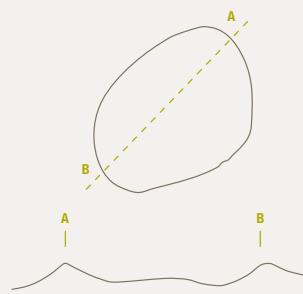
Nepravilne ovalne oblike, velikosti 42×40 cm in globine 25 cm. Prisotna je v kv. F11. Polnilo je sivo rjava ilovica z drobci oglja. Vkopana je v SE 4. Je brez najdb.

SE 187 - jama

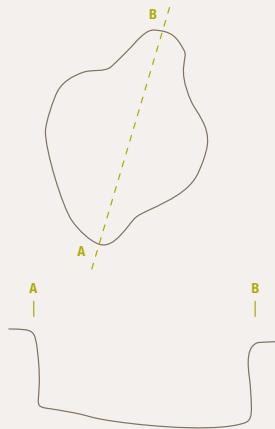
Ovalne oblike, velikosti 44×40 cm in globine 28 cm. Prisotna je v kv. F11. Polnilo je siva ilovica s konkrecijami železovih oksidov in drobci oglja. Vkopana je v SE 4. Je brez najdb.

SE 189 - jama

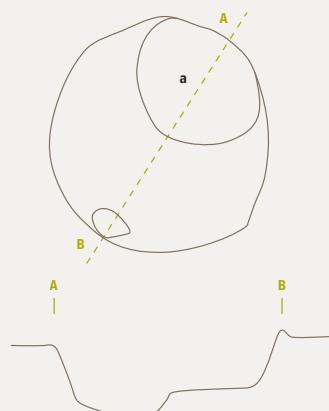
Ovalne oblike, velikosti 50×31 cm in globine 2–6 cm. Prisotna je v kv. E10. Polnilo je temno sivo rjava ilovica s konkrecijami železovih oksidov in drobci oglja. Vkopana je v SE 4. Je brez najdb.

SE 194 - jama

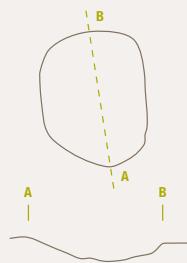
Ovalne oblike, velikosti 57×44 cm in globine 26 cm. Prisotna je v kv. D11. Polnilo je temno sivo rjava ilovica s konkrecijami železovih oksidov in drobci oglja. Vkopana je v SE 4. Je brez najdb.

SE 196 - jama

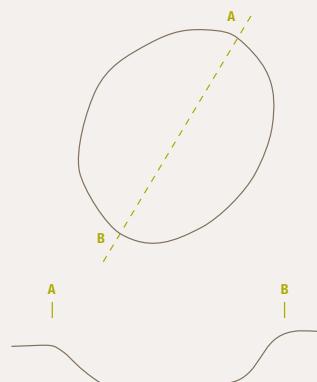
Ovalne oblike, velikosti 63×59 cm in globine 13 cm. Prisotna je v kv. D11. Polnilo je sivo rjava ilovica s konkrecijami železovih oksidov in drobci oglja. Vkopana je v SE 4. Vsebuje en odломek gradbenega materiala. Znotraj jame je vidna jama za stojko, velikosti 31×28 cm.

SE 186 - jama

Ovalne oblike, velikosti 88×73 cm in globine 12–18 cm. Prisotna je v kv. F11. Polnilo je sivo rjava ilovica s konkrecijami železovih oksidov in drobci oglja. Vkopana je v SE 4. Je brez najdb.

SE 188 - jama

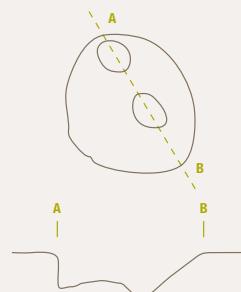
Ovalne oblike, velikosti 58×50 cm in globine 12 cm. Prisotna je v kv. F11. Polnilo je siva ilovica s konkrecijami železovih oksidov, drobci oglja in gradbenega materiala. Vkopana je v SE 4. Je brez najdb.

SE 193 - jama (M 1:50)

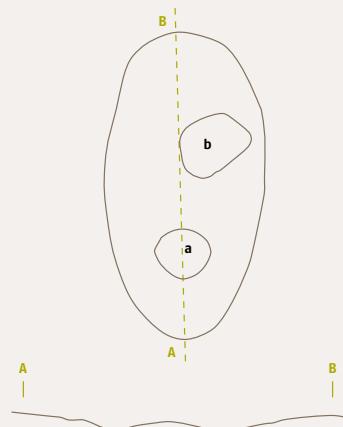
Nepravilne oblike, velikosti 75×24 cm in globine 26 cm. Prisotna je v kv. D11. Polnilo je sivo rjava ilovica s konkrecijami železovih oksidov in drobci oglja ter žganine. Vkopana je v SE 4. Je brez najdb.

SE 195 - jama

Ovalne oblike, velikosti 40×32 cm in globine 10 cm. Prisotna je v kv. D11. Polnilo je sivo rjava ilovica s konkrecijami železovih oksidov in drobci oglja. Vkopana je v SE 4. Je brez najdb. Znotraj jame sta vidni dve jami za stojke: A – 10×7 cm in B – 12×9 cm.

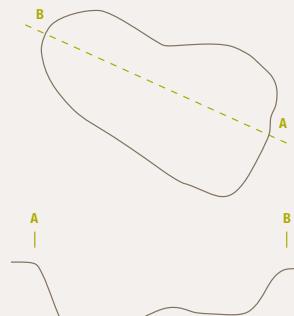
SE 197 - jama (M 1:50)

Ovalne oblike, velikosti 202×110 cm in globine 4 cm. Prisotna je v kv. E11. Polnilo je sivo rjava ilovica s konkrecijami železovih oksidov. Vkopana je v SE 4. Je brez najdb. Znotraj jame sta vidni dve jami za stojke: A – 60×53 cm in B – 40×40 cm.

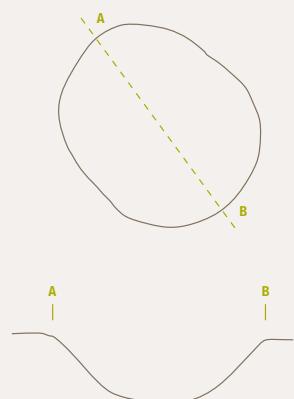
SE 201 - jama

Ovalne oblike, velikosti 63×35 cm in globine 12–20 cm. Prisotna je v kv. F11. Polnilo je sivo rjava ilovica s konkrecijami železovih oksidov in drobci oglja. Vkopana je v SE 4. Je brez najdb.

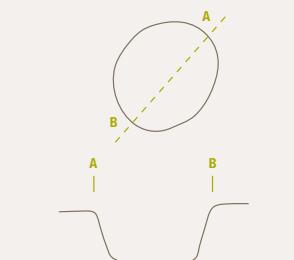
SE 213 - jama

Ovalne oblike, velikosti 58×53 cm in globine 16 cm. Prisotna je v kv. D10. Polnilo je sivo rjava ilovica s konkrecijami železovih oksidov in drobci oglja. Vkopana je v SE 4. Je brez najdb.

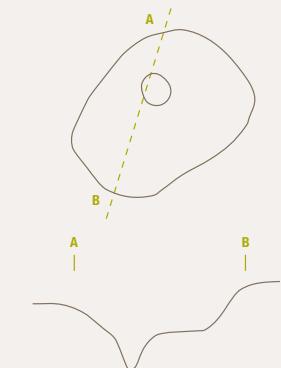
SE 226 - jama za stojko

Ovalne oblike, velikosti 31×24 cm in globine 15 cm. Prisotna je v kv. F10. Polnilo je temno sivo rjava ilovica s konkrecijami železovih oksidov in drobci oglja. Vkopana je v SE 4. Je brez najdb.

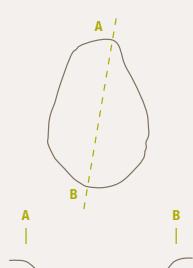
SE 228 - jama

Ovalne oblike, velikosti 49×38 cm in globine 14–20 cm. Prisotna je v kv. E11. Polnilo je temno sivo rjava ilovica s konkrecijami železovih oksidov in drobci oglja. Vkopana je v SE 4. Je brez najdb. Znotraj jame je vidna jama za stojko, velikosti 9×7 cm.

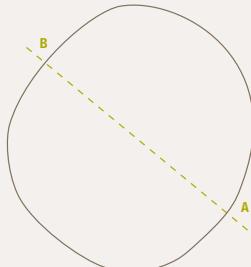
SE 230 - jama (M 1:50)

Ovalne oblike, velikosti 96×65 cm in globine 7–16 cm. Prisotna je v kv. E11. Polnilo je temno sivo rjava ilovica s konkrecijami železovih oksidov in drobci oglja. Vkopana je v SE 4. Je brez najdb.

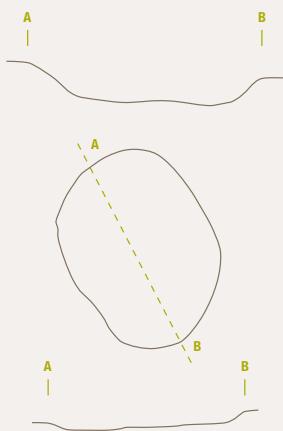
SE 205 - jama

Ovalne oblike, velikosti 69×64 cm in globine 7–10 cm. Prisotna je v kv. F12. Polnilo je sivo rjava ilovica s konkrecijami železovih oksidov in drobci oglja. Vkopana je v SE 4. Je brez najdb.

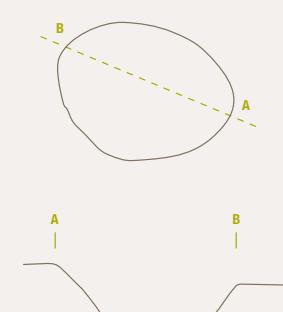
SE 214 - jama (M 1:50)

Oglate oblike, velikosti 127×100 cm in globine 4–8 cm. Prisotna je v kv. D10. Polnilo je sivo rjava ilovica s konkrecijami železovih oksidov in drobci oglja. Vkopana je v SE 4. Je brez najdb.

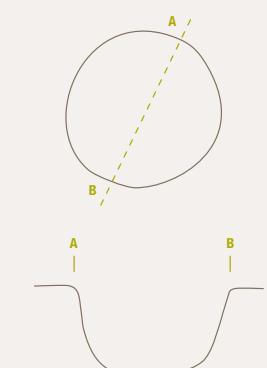
SE 227 - jama

Ovalne oblike, velikosti 46×36 cm in globine 23 cm. Prisotna je v kv. E10. Polnilo je temno sivo rjava ilovica s konkrecijami železovih oksidov in ogljem. Vkopana je v SE 6. Je brez najdb.

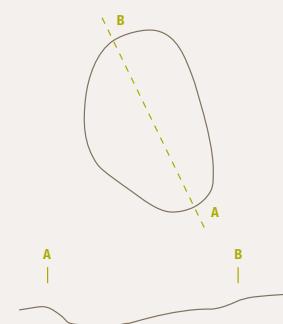
SE 229 - jama

Okrogle oblike, velikosti 41×41 cm in globine 25 cm. Prisotna je v kv. E11. Polnilo je temno sivo rjava ilovica s konkrecijami železovih oksidov in drobci oglja. Vkopana je v SE 4. Je brez najdb.

SE 231 - jama

Ovalne oblike, velikosti 47×35 cm in globine 3 cm. Prisotna je v kv. -A11. Polnilo je sivo rjava ilovica z drobci oglja. Vkopana je v SE 4. Je brez najdb.

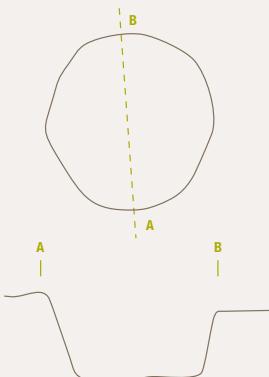

SE 232 - jama

Okrogle oblike, velikosti 44×44 cm

in globine 17 cm. Prisotna je v kv.

D12. Polnilo je temno sivo rjava ilovica s konkrecijami železovih oksidov, peščenjaki in drobci oglja. Vkopana je v SE 3. Je brez najdb.

SE 242 - jama (M 1:50)

Ovalne oblike ob severnem profilu izkopnega polja, velikosti 226×137 cm in globine 25 cm. Prisotna je v kv. F11 (natančna prostorska določitev ni mogoča).

Polnilo je temno sivo rjava ilovica z drobci oglja in gradbenega materiala. Vkopana je v SE 4. Je brez najdb.

Katalog gradiva

Gradivo v katalogu si sledi kronološko: prazgodovina, rimska doba in novi vek. V nadaljevanju je razporejeno po SE in materialu, iz katerega je narejeno. Risbe so v merilu 1:2 in 1:4. Gradivo hrani Pokrajinski muzej Maribor (PMMb).

Okrajšave

kv.	kvadrant	v.	višina
SE	stratigrafska enota	š.	širina
inv. št.	inventarna številka	u.	ustje
vel.	velikost	d.	dno
pr.	premer		

Izkopavanje

Prazgodovina

1 Kv. F12, SE 2, inv. št. 9068

Odlomek ostenja posode, ki je narejena iz finozrnate kremenove lončarske mase in ima nanešen barbotin. V. 4,2 cm, š. 6,6 cm.

Rimska doba

2 Kv. C6, SE 1, SE 2, inv. št. 9028

Odlomek ustja in ostenja najverjetneje čaše. Lahko bi šlo tudi za manjšo skledo. Ostenje je okrašeno z gubo. Posoda je narejena iz finozrnate kremenove lončarske mase. Pr. u. 8 cm.

3 Sonda 8, SE 1, SE 2, 9027

Odlomek ustja in ostenja krožnika. Posoda je narejena iz zelo finozrnate kremenove lončarske mase in ima nanešen premaz rumeno rdeče barve. Pr. u. 17 cm.

4 Kv. C6, SE 1, SE 2, 9052

Odlomek ostenja sklede. Posoda je narejena iz zelo finozrnate kremenove lončarske mase. Pr. ostenja 35 cm.

5 Kv. E8-12, SE 1, SE 2, inv. št. 9054

Odlomek ustja in ostenja sklede ali trinožnika. Posoda je narejena iz finozrnate kremenove lončarske mase in je okrašena s kaneluro. Pr. u. 24 cm.

6 Kv. D10, SE 1, SE 2, inv. št. 9015

Odlomek ročaja vrča. Posoda je narejena iz finozrnate kremenove lončarske mase. V. 11 cm, š. 3,2 cm.

7 Sonda 9, SE 1, SE 2, inv. št. 9053

Odlomek ustja in ostenja lonca. Posoda je narejena iz finozrnate kremenove lončarske mase. Pr. u. 16 cm.

M 1:2
M 1:4 4

SE 2 1
SE 1, 2

8 Kv. E8–12, SE 1, SE 2, inv. št. 9055

Odlomek ustja in ostenja lonca. Posoda je narejena iz finozrnate kremonove lončarske mase in okrašena s tehniko metličenja. Pr. u. 14 cm.

9 Kv. C4, SE 1, SE 2, inv. št. 9025

Odlomek ustja in ostenja lonca. Posoda je narejena iz drobnozrnate kremenove lončarske mase. Pr. u. 23 cm.

10 Kv. C4, SE 1, SE 2, inv. št. 9058

Odlomek ustja in ostenja lonca. Posoda je narejena iz finozrnate kremonove lončarske mase in okrašena s kanelurami. Pr. u. 15 cm.

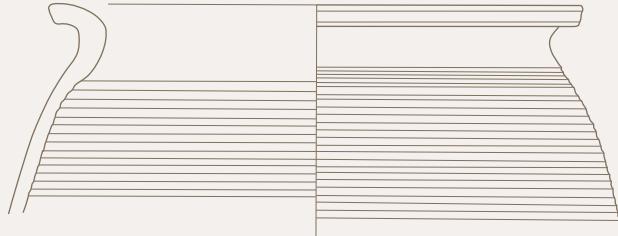
11 Kv. E8–12, SE 1, SE 2,**inv. št. 9041**

Odlomek ustja, ostenja in dna lonca. Posoda je narejena iz finozrnate kremonove lončarske mase.

Pr. u. 30 cm, v. 24 cm.

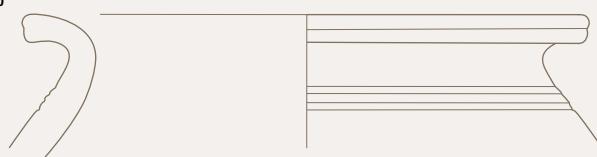
8

9

10

11

12 Kv. F8, SE 1, SE 2, inv. št. 9023

Odlomek ustja in ostenja trinožnika. Posoda je narejena iz finozrnate kremenove lončarske mase in je okrašena s kanelurami.

Pr. u. 30,2 cm.

13 Kv. E8–12, SE 1, SE 2, inv. št. 9056

Odlomek ustja in ostenja najverjetneje trinožnika. Posoda je narejena iz drobnozrnate kremenove lončarske mase. Pr. u. 32,5 cm.

14 Kv. B8, SE 2, inv. št. 9032

Odlomek ustja in ostenja vrča. Posoda je narejena iz finozrnate kremene lončarske mase. Pr. u. 6,6 cm.

16 Kv. D11, SE 2, inv. št. 9025

Odlomek ustja in ostenja lonca. Posoda je narejena iz finozrnate kremenove lončarske mase in ima na notranji strani ustja oblikovan nastavek za pokrov. Pr. u. 18 cm.

17 Kv. F9, SE 2, inv. št. 9035

Odlomek ustja in ostenja lonca. Posoda je narejena iz finozrnate kremenove lončarske mase in je okrašena s kaneluro. Pr. u. 15 cm.

18 Kv. D12, SE 2, inv. št. 9036

Odlomek ustja in ostenja lonca. Posoda je narejena iz finozrnate kremenove lončarske mase in je okrašena s kaneluro. Pr. u. 11 cm.

19 Kv. F9, SE 2, inv. št. 9034

Odlomek ostenja in noge trinožnika. Posoda je narejena iz finozrnate kremenove lončarske mase.

Pr. ostenja 13 cm.

20 Kv. C12, SE 3, inv. št. 9037

Odlomek ustja in ostenja sklede ali krožnika. Posoda je narejena iz zelo finozrnate kremenove lončarske mase in je okrašena z odtisi prsta.

Pr. d. 26 cm.

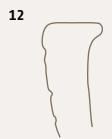

15 Kv. F11, SE 2, inv. št. 9057

Odlomek ustja in ostenja vrča. Posoda je narejena iz drobnozrnate kremene lončarske mase.

Pr. u. 13 cm.

13

14

15

16

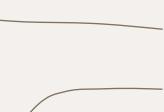
17

18

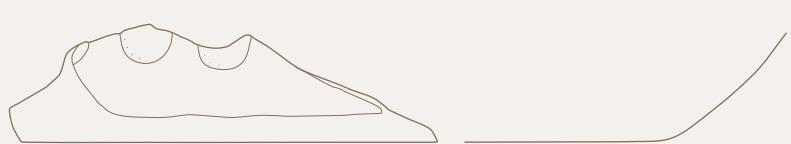
19

20

SE 1, 2 12, 13
SE 2
SE 3 20

21 Kv. C12, SE 3, inv. št. 9038

Odlomek ustja in ostenja lonca. Posoda je narejena iz finozrnate kremenoje lončarske mase. Pr. u. 18 cm.

22 Kv. C5, SE 5, inv. št. 9016

Odlomek ustja in ostenja čaše gubanke. Posoda je narejena iz zelo finozrnate kremenove lončarske mase, okrašena s kaneluro in ima nanešen premaz temno rdeče barve. Pr. u. 9 cm.

23 Kv. B5, SE 5, inv. št. 9033

Odlomek ostenja in dna najverjetneje sklede. Posoda je narejena iz finozrnate kremenove lončarske mase. Pr. d. 4,2 cm.

24 Kv. C6, SE 5, inv. št. 9039

Odlomek ustja in ostenja vrča. Posoda je narejena iz zelo finozrnate kremenove lončarske mase in ima na ustju kanelure. Pr. u. 12,4 cm.

25 Kv. C5, SE 5, inv. št. 9026

Odlomek ustja in ostenja krožnika. Posoda je narejena iz zelo finozrnate kremenove lončarske mase. Pr. u. 21 cm.

26 Kv. C5, SE 5, inv. št. 9013

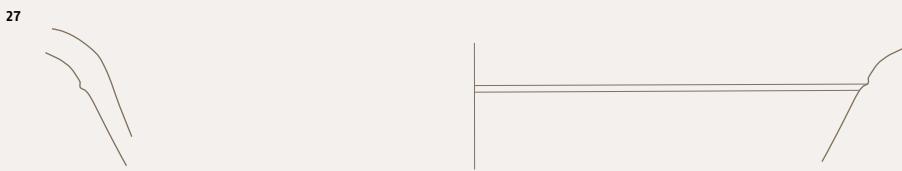
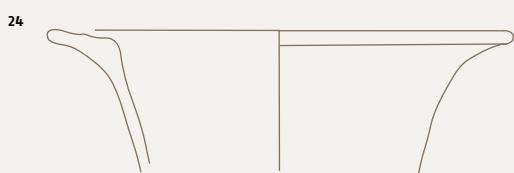
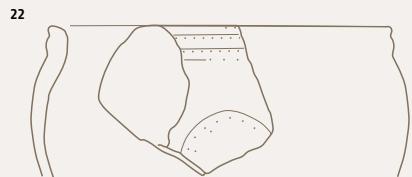
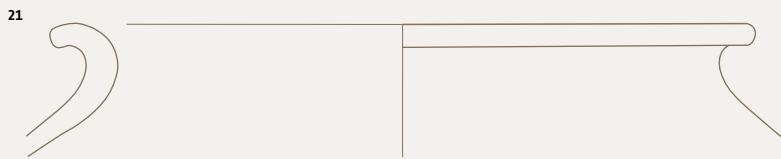
Odlomek ustja in ostenja sklede. Posoda je narejena iz zelo finozrnate kremenove lončarske mase in ima nanešen premaz intenzivno rjave barve. Pr. u. 26 cm.

27 Kv. C5, SE 5, inv. št. 9042

Odlomek ostenja sklede. Posoda je narejena iz zelo finozrnate kremenove lončarske mase in ima nanešen premaz, ki je slabo viden. Pr. ostenja 21 cm.

28 Kv. C6, SE 5, inv. št. 9047

Odlomek ustja in ostenja lonca. Posoda je narejena iz finozrnate kremenoje lončarske mase. Pr. u. 16 cm.

29 Kv. C6, SE 5, inv. št. 9046

Odlomek ustja in ostenja lonca. Posoda je narejena iz finozrnate kremane lončarske mase in okrašena s kaneluro. Pr. u. 17 cm.

30 Kv. C6, SE 5, inv. št. 9059

Odlomek ustja in ostenja lonca. Posoda je narejena iz finozrnate kremenoje lončarske mase. Pr. u. 21 cm.

31 Kv. C5, SE 5, inv. št. 9017

Odlomek ustja in ostenja lonca. Posoda je narejena iz drobnozrnate kremane lončarske mase. Pr. u. 16 cm.

32 Kv. C6, SE 5, inv. št. 9045

Odlomek ustja in ostenja lonca. Posoda je narejena iz finozrnate kremenoje lončarske mase. Pr. u. 20 cm.

33 Kv. C5, SE 5, inv. št. 9029

Odlomek ustja in ostenja lonca. Posoda je narejena iz grobo zrnate kremane lončarske mase in je okrašena s kaneluro. Pr. u. 24 cm.

34 Kv. C5, SE 5, inv. št. 9051

Odlomek ustja in ostenja lonca. Posoda je narejena iz finozrnate kremenoje lončarske mase. Pr. u. 12 cm.

35 Kv. C6, SE 5, inv. št. 9040

Odlomek ustja in ostenja lonca. Posoda je narejena iz grobozrnate kremane lončarske mase. Pr. u. 20 cm.

36 Kv. C5, SE 5, inv. št. 9012

Odlomek ustja in ostenja lonca. Posoda je narejena iz finozrnate kremenoje lončarske mase. Pr. u. 16 cm.

29

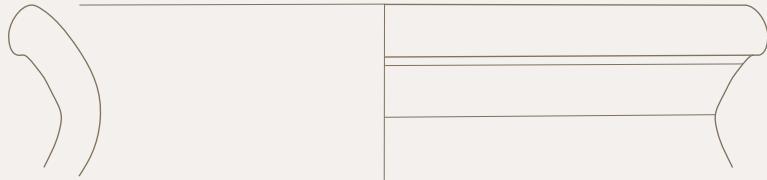
30

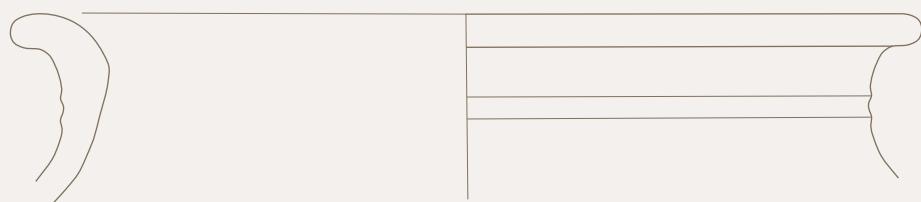
31

32

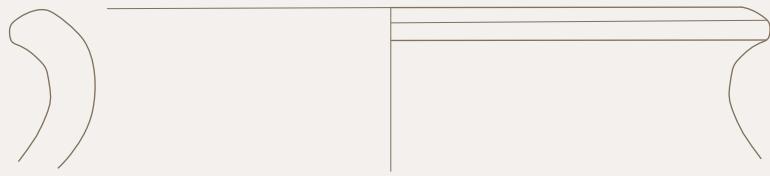
33

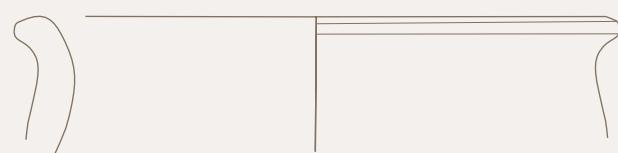
34

35

36

37 Kv. C3, SE 5, inv. št. 9024

Odlomek ustja in ostenja lonca. Posoda je narejena iz drobnozrnate kremenove lončarske mase.

Pr. u. 16,6 cm.

38 Kv. C5, SE 5, inv. št. 9030

Odlomek ustja in ostenja lonca. Posoda je narejena iz drobnozrnate kremenove lončarske mase in je okrašena s kaneluro. Pr. u. 21,8 cm.

39 Kv. C5, SE 5, inv. št. 9043

Odlomek ostenja in dna lonca. Posoda je narejena iz finozrnate kremenove lončarske mase in okrašena s tehniko metličenja. Pr. dna 21 cm.

40 Kv. C5, SE 5, inv. št. 9010

Odlomek ostenja in dna lonca. Posoda je narejena iz drobnozrnate kremenove lončarske mase.

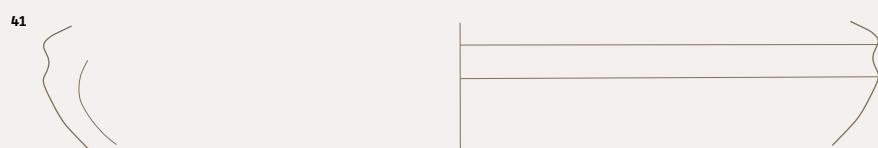
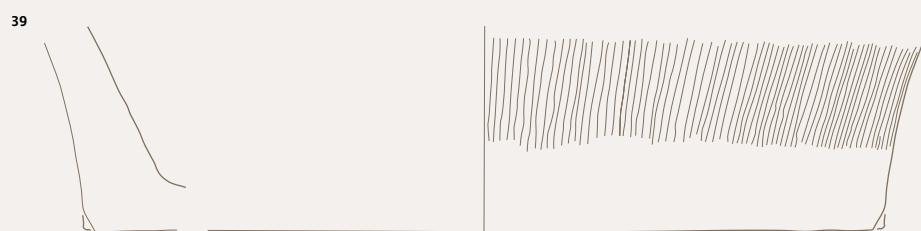
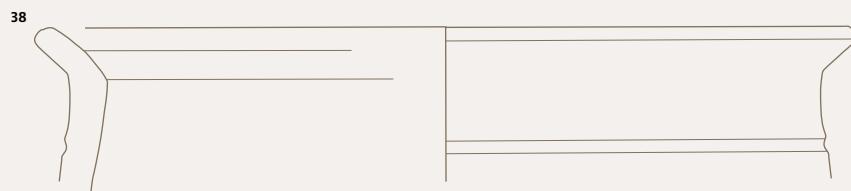
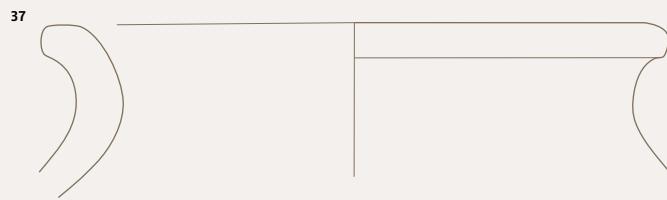
Pr. d. 22,8 cm.

41 Kv. C6, SE 5, inv. št. 9044

Odlomek ostenja trinožnika. Posoda je narejena iz finozrnate kremenove lončarske mase in okrašena s kaneluro. Pr. ostenja 22 cm.

M 1:2

SE 5

61

42 Kv. C5, SE 5, inv. št. 9031

Odlomek ostenja in noge trinožnika. Posoda je narejena iz finozrnate kremenove lončarske mase.

V. 2 cm, š. 2,8 cm.

48 Kv. C8, SE 76, inv. št. 9048

Odlomek ostenja in noge trinožnika. Posoda je narejena iz finozrnate kremenove lončarske mase.

Pr. v. 2,7 cm, š. 6,7 cm.

43 Kv. C5, SE 5, inv. št. 9011

Odlomek ustja in ostenja pokrova. Posoda je narejena iz finozrnate kremenove lončarske mase.

Pr. u. 20 cm.

49 Kv. C8, SE 76, inv. št. 9019

Odlomek ostenja in držaja pokrova. Posoda je narejena iz drobnozrnate kremenove lončarske mase.

Pr. držaja 4 cm.

44 Kv. E9, SE 6, inv. št. 9018

Odlomki ustja, ostenja in dna čaše (rekonstrukcija). Posoda je narejena iz zelo finozrnate kremeno-

ve lončarske mase. Pr. u. 12,8cm, v. 14,6 cm.

45 Kv. C8, SE 76, inv. št. 9020

Odlomek ustja in ostenja krožnika. Posoda je narejena iz finozrnate kremenove lončarske mase.

Pr. u. 28 cm.

46 Kv. C8, SE 76, inv. št. 9022

Odlomek ustja in ostenja lonca. Posoda je narejena iz finozrnate kremeno-

nove lončarske mase. Pr. u. 16 cm.

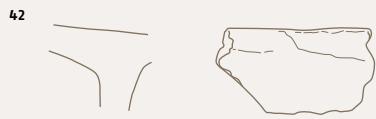
47 Kv. C8, SE 76, inv. št. 9021

Odlomek ustja in ostenja čaše. Posoda je narejena iz zelo finozrnate kremenove lončarske mase in ima na-

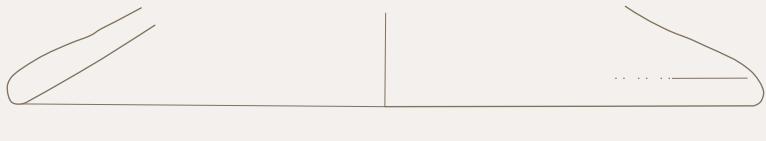
nesen premaz rumeno rdeče barve.

Pr. u. 10 cm.

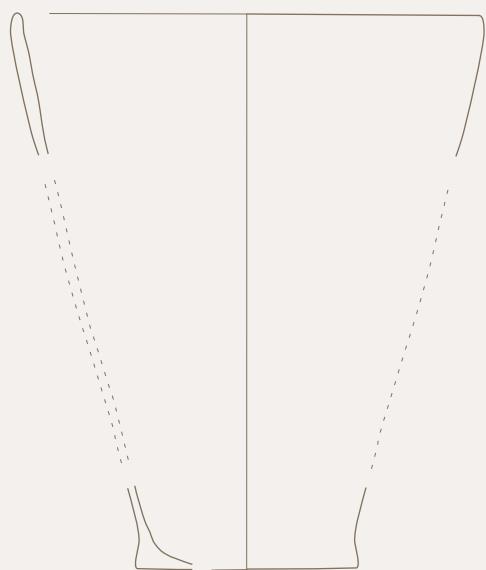

43

44

45

46

47

48

49

SE 5 42, 43
 SE 6 44
 SE 76

Novi vek

50 Kv. C7, SE 82, inv. št. 9049

Odlomek ustja in ostenja lonca. Posoda je narejena iz drobnozrnate kremenove lončarske mase.

Pr. u. 14 cm.

53 Kv. E9, SE 1, SE 2, inv. št. 9060

Železen predmet, najverjetneje otka, močno korodiran. V. 14,7 cm, š. 8 cm.

51 Kv. E8, SE 180, inv. št. 9014

Odlomek ustja in ostenja lonca. Posoda je narejena iz finozrnate kremene lončarske mase. Pr. u. 18,4 cm.

52 Kv. C8, SE 76, inv. št. 9061

Odlomek kamnitih žrmelj. V. 13 cm, š. 26 cm.

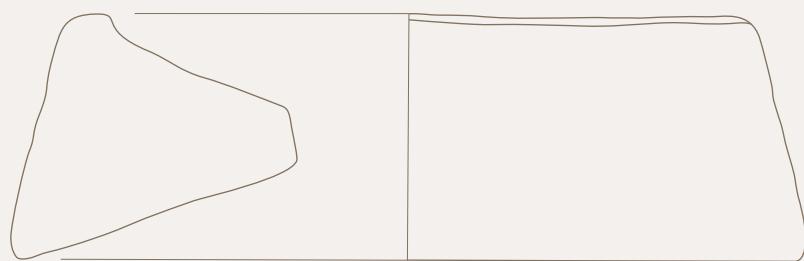
M 1:2
M 1:4 52

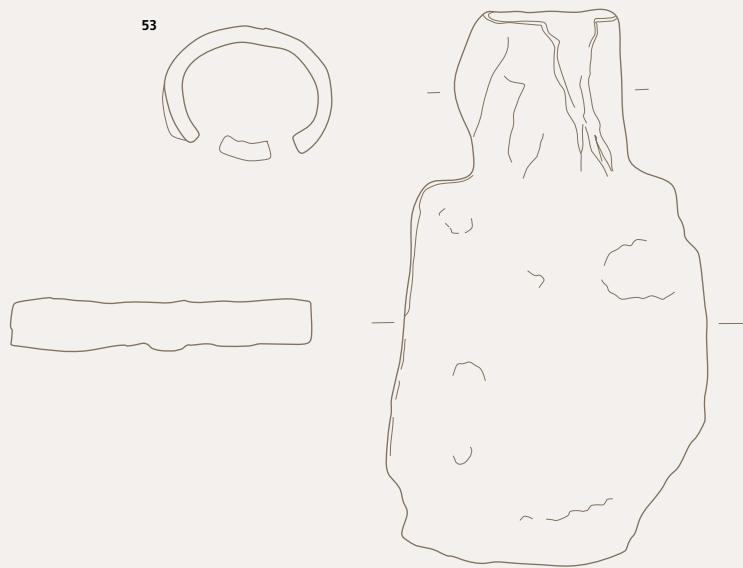
51

52

53

SE 82 50
SE 180 51
SE 76 52
SE 1, 2 53

54 Kv. D8, SE 1, SE 2, inv. št. 9062

Odlomek pečnice. Narejena je iz finozrnate kremenove lončarske mase in ima na zunanjih površinah nanesen zeleni lošč. V. 4,2 cm, š. 4 cm.

59 Kv. C7, SE 2, inv. št. 9067

Odlomek ustja in ostenja lonca. Posoda je narejena iz finozrnate kremenove lončarske mase.

Pr. u. 20,4 cm.

55 Kv. C6, SE 1, SE 2, inv. št. 9064

Odlomek ustja in ostenja sklede. Posoda je narejena iz zelo finozrnate kremenove lončarske mase in ima nanesen premaz temno rdeče barve.

Pr. u. 36 cm.

60 Kv. E11, SE 2, inv. št. 9072

Odlomek ustja in ostenja lonca. Posoda je narejena iz finozrnate kremenove lončarske mase.

Pr. u. 15,2 cm.

61 Kv. D12, SE 3, inv. št. 9063

Odlomek ustja in ostenja lonca. Posoda je narejena iz zelo finozrnate kremenove lončarske mase in ima luknjo na ostenju. Pr. u. 18 cm.

56 Kv. B3, SE 1, SE 2, inv. št. 9065

Odlomek ustja in ostenja sklede. Posoda je narejena iz zelo finozrnate kremenove lončarske mase in ima nanesen premaz temno rdeče barve.

Pr. u. 30 cm.

57 Kv. C9, SE 1, SE 2, inv. št. 9071

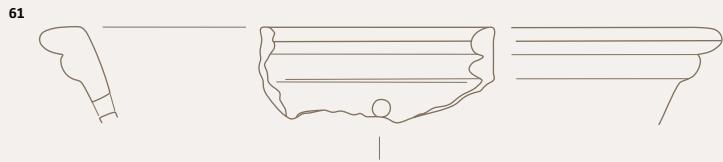
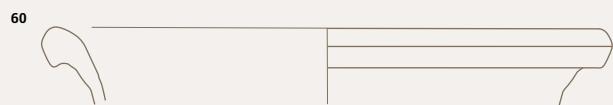
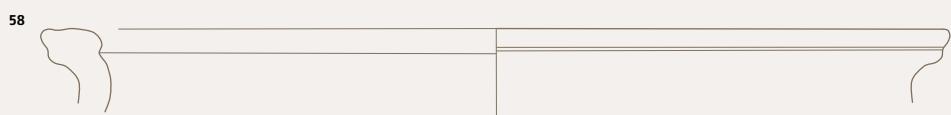
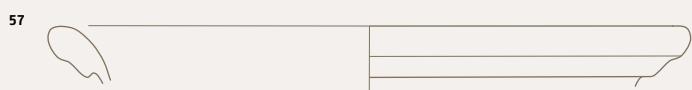
Odlomek ustja in ostenja lonca. Posoda je narejena iz finozrnate kremene lončarske mase. Pr. u. 17 cm.

58 Kv. E12, SE 2, inv. št. 9066

Odlomek ustja in ostenja lonca. Posoda je narejena iz drobnozrnate kremenove lončarske mase.

Pr. u. 12 cm.

62 Kv. D12, SE 3, inv. št. 9070

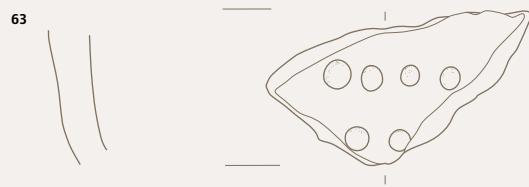
Odlomek ustja in ostenja lonca. Posoda je narejena iz finozrnate kremonove lončarske mase.

Pr. u. 17 cm.

63 Kv. C5, SE 5, inv. št. 9069

Odlomek ostenja posode, ki je narejena iz drobnozrnate kremenove lončarske mase. Okrašena je z odtisi zaobljenega predmeta.

V. 4,3 cm, š. 4 cm.

Gradivo s površinskega pregleda

Bojan Djurić

Gradivo hrani NMS.

Okrajšave

LNJ	Lormanjske njive
ZE	zbiralna enota
NMS	Narodni muzej Slovenije
db.	debelina
dl.	dolžina

1 LNJ ZE 2D

Del železne verige z ovalnimi členi; dl. člena 3 cm, š. člena 1,5 cm.

2 LNJ ZE 1A

Del modernega brusa z odtisnjeniimi pterokrakimi zvezdami in napisom v majuskuli CARB; dl. 7,1 cm, š. 2,9 cm, db. 1,3 cm.

3 LNJ ZE 4A

Reljefna jagoda iz modrega stekla; d. 1,1 cm, š. 0,9 cm.

4 LNJ ZE 7D

Odlomek izvihane ustja lonca z vratom; v. 2,5 cm, š. 3,8 cm, pr. 14,4 cm.

5 LNJ ZE 5D

Odlomek izvihane ustja lonca z vratom; v. 2,2 cm, š. 3,2 cm, pr. 18 cm.

6 LNJ ZE 10D

Odlomek izvihane ustja lonca z vratom; v. 2,6 cm, š. 5,4 cm, pr. 21,8 cm.

7 LNJ ZE 2C

Odlomek izvihane ustja lonca z vratom; v. 2,7 cm, š. 4 cm, pr. 25 cm.

8 LNJ ZE 7C

Odlomek izvihane ustja lonca z vratom; v. 2,2 cm, š. 3 cm, pr. 23,8 cm.

9 LNJ ZE 2C

Odlomek izvihane ustja lonca z vratom; v. 2,7 cm, š. 3,1 cm, pr. 28,6 cm.

10 LNJ ZE 6C

Odlomek izvihane ustja lonca z vratom; v. 2,5 cm, š. 6,4 cm, pr. 25,4 cm.

11 LNJ ZE 10C

Odlomek izvihane ustja lonca z vratom; v. 2,3 cm, š. 4,9 cm, pr. 14,4 cm.

12 LNJ ZE 2B

Odlomek izvihane ustja lonca z vratom; v. 2,4 cm, š. 2,9 cm, pr. 22,2 cm.

13 LNJ ZE 8A

Odlomek izvihane, profiliranega ustja lonca z vratom; v. 2,3 cm, š. 3,6 cm, pr. 14,7 cm.

14 LNJ ZE 7C

Odlomek izvihane, profiliranega ustja lonca z vratom; v. 3 cm, š. 4,3 cm, pr. 26 cm.

15 LNJ ZE 8A

Odlomek izvihane, profiliranega ustja lonca z vratom; v. 3,1 cm, š. 2,7 cm, pr. 25,2 cm.

16 LNJ ZE 15B

Odlomek izvihane, profiliranega ustja lonca z vratom; v. 2,7 cm, š. 3,5 cm, pr. 23,4 cm.

17 LNJ ZE 7D

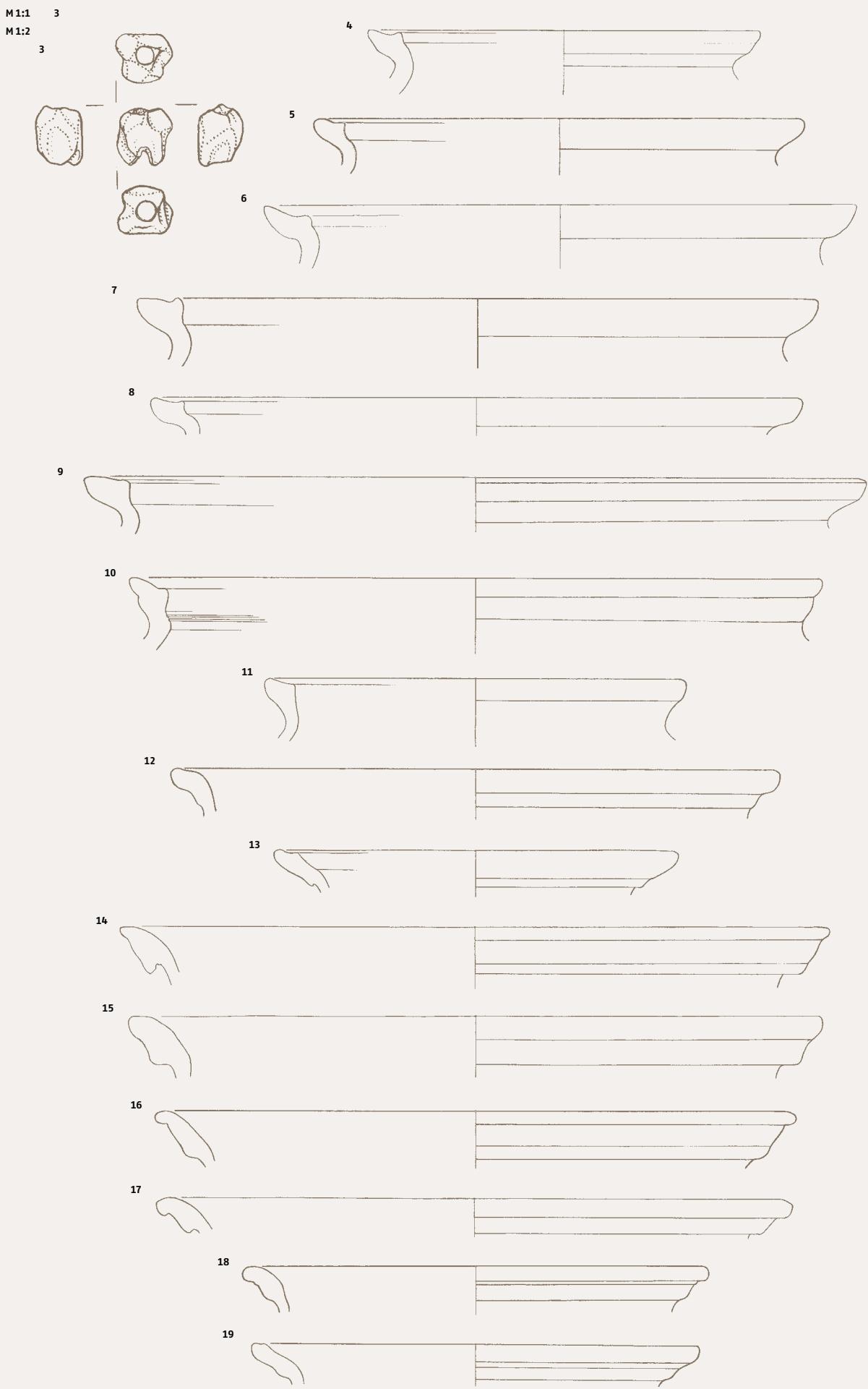
Odlomek izvihane, profiliranega ustja lonca z vratom; v. 2,2 cm, š. 3 cm, pr. 22,3 cm.

18 LNJ ZE 3B

Odlomek izvihane, profiliranega ustja lonca z vratom; v. 2,3 cm, š. 3,7 cm, pr. 17 cm.

19 LNJ ZE 1C

Odlomek izvihane, profiliranega ustja lonca z vratom; v. 2,4 cm, š. 2,5 cm, pr. 16,4 cm.

20 LNJ ZE 1C

Odlomek izvihanega, profiliranega ustja lonca z vratom; v. 2,8 cm, š. 2 cm, pr. 25,2 cm.

21 LNJ ZE 9C

Odlomek izvihanega, odebelenega ustja lonca z vratom; v. 2,9 cm, š. 3,8 cm, pr. 24 cm.

22 LNJ ZE 7C

Odlomek izvihanega, odebelenega ustja lonca z vratom; v. 2,4 cm, š. 3,2 cm, pr. 12,2 cm.

23 LNJ ZE 7B

Odlomek izvihanega, odebelenega ustja lonca z vratom; v. 2 cm, š. 3,1 cm, pr. 17,8 cm.

24 LNJ ZE 2D

Odlomek izvihanega ustja lonca z vratom; v. 2,1 cm, š. 4,2 cm, pr. 15,6 cm.

25 LNJ ZE 6A

Odlomek izvihanega ustja lonca z vratom; v. 2 cm, š. 2,8 cm, pr. 27,2 cm.

26 LNJ ZE 7A

Odlomek izvihanega ustja lonca z vratom; v. 2,1 cm, š. 4,4 cm, pr. 31 cm.

27 LNJ ZE 2D

Odlomek izvihanega, odebelenega ustja lonca z vratom; v. 1,7 cm, š. 2,7 cm, pr. 18,6 cm.

28 LNJ ZE 1A

Odlomek izvihanega, odebelenega ustja lonca z vratom; v. 2 cm, š. 3,9 cm, pr. 21,8 cm.

29 LNJ ZE 1D

Odlomek odebelenega ustja sklede z ostanki glazure znotraj; v. 1,8 cm, š. 4,9 cm, pr. 25 cm.

30 LNJ ZE 6A

Odlomek odebelenega, profilirane- ga ustja sklede, prevlečene znotraj z oker glazuro; v. 1,8 cm, š. 3,3 cm, pr. 26 cm.

31 LNJ ZE 5C

Odlomek uvhianega ustja sklede; v. 1,9 cm, š. 5,3 cm, pr. 24,6 cm.

32 LNJ ZE 3B

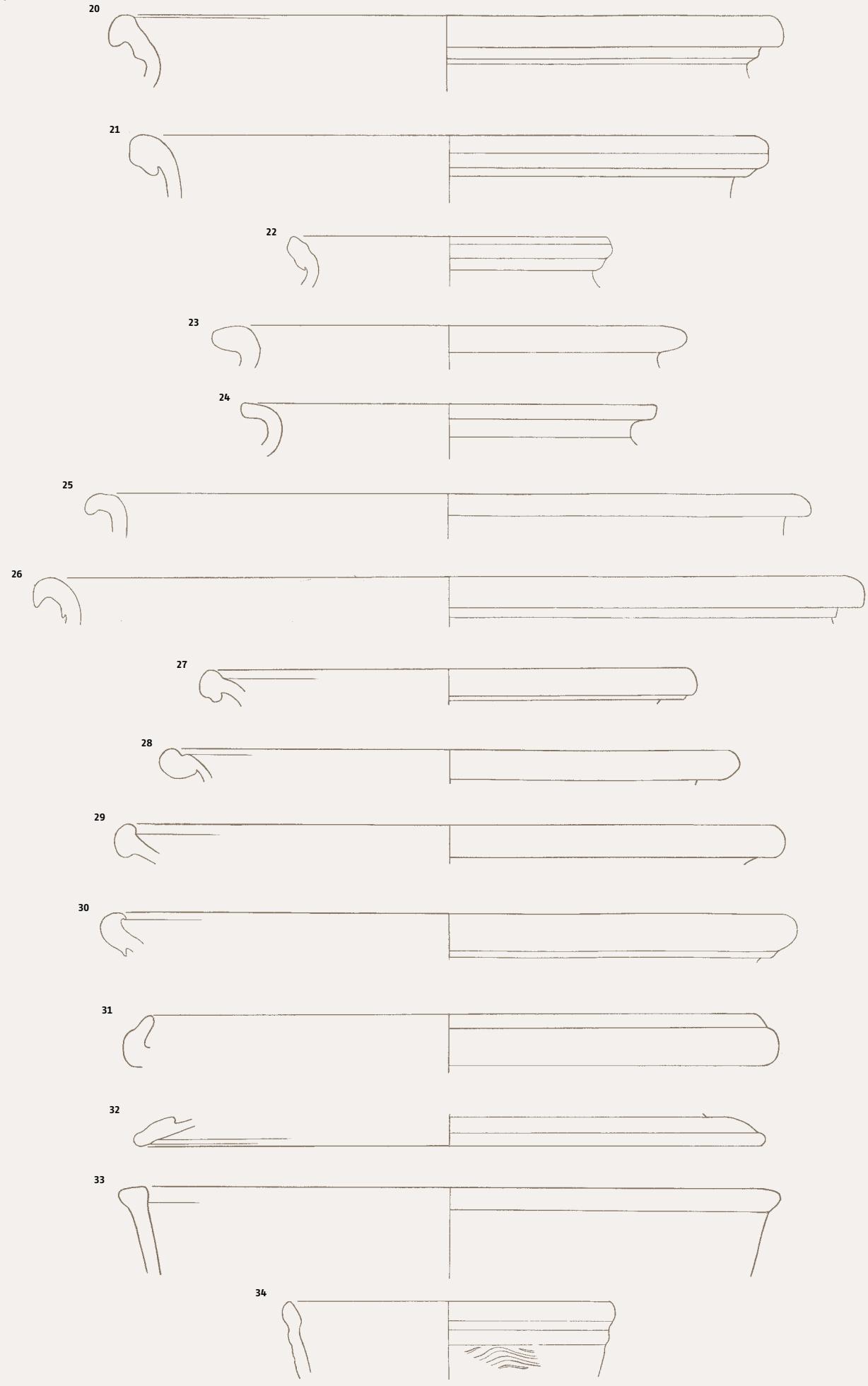
Odlomek pokrovke z odebelenim robom in ostanki glazure na zunanjji strani; v. 2,4 cm, š. 5,4 cm, pr. 23,6 cm.

33 LNJ ZE 5C

Odlomek odebelenega ustja cve- tličnega lonca; v. 3,5 cm, š. 3,5 cm, pr. 24,8 cm.

34 LNJ ZE 9C

Odlomek profiliranega ustja cve- tličnega lončka z okrasom valovni- ce pod ustjem; v. 2,9 cm, š. 3,4 cm, pr. 12,6 cm.

Mineraloško-petrografske značilnosti žrmelj

Sabina Kramar, Matej Dolenc

Uvod

Žrmelje se sicer ne pojavljajo v velikih količinah, so pa dokaj pogoste najdbe na večini arheoloških najdišč. Različni pripomočki za mletje, denimo mlinski kamni, žrmlje in možnarji, so še posebno značilni za rimska najdišča na območju Mediterana (Williams Thorpe 1988; Williams Thorpe/Thorpe 1993; Gluhak/Hofmeister 2008). Uporabljali so jih za mletje žita, obdelavo plodov (olive in želod) kakor tudi za mletje kamnin, npr. apnенca (Renzulli *et al.* 2002). Na podlagi petrografske oz. geokemične sestave določenega izdelka lahko ugotavljamo geološki izvor kamnine, saj so za najboljše in najpogosteje trgovane kamne skrbno izbirali kamnino. Rezultati tako lahko pripomorejo pri interpretaciji zgodnje trgovine in trgovanja oz. trgovskih kontaktov.

Izdelovanju pripomočkov za mletje, predvsem mlinskih kamnov in žrmelj, je bila v rimskem imperiju namenjena široka paleata materialov, za katere pa velikokrat velja, da jih povečini niso pridobivali lokalno. Medtem ko so manjše predmete izdelovali predvsem v lokalnih središčih, kjer je obseg trgovanja dosegal nekaj deset ali sto kilometrov, so večje izdelke, za katere je bila potrebna kvaliteta, izvažali tudi na daljše razdalje, predvsem v kraje, kjer v okolici ni bilo kvalitetnih kamnin (Peacock 1980). V rimskem obdobju so različne pripomočke za mletje izdelovali v različnih provincah rimskega imperija, ki vključujejo območje današnje Italije, Nemčije, Francije, Španije, Portugalske, Maroka, Tunizije, Libije in Turčije (Antonelli/Nappi/Lazzarini 2001; Gluhak/Hofmeister 2008). Večina rimskih mlinskih kamnov in žrmelj z različnih arheoloških najdišč na območju Mediterana je zaradi dobrih drobilnih lastnosti izdelana iz magmatskih kamnin, nekatere pa, sicer manj pogosto, tudi iz apnенca in peščenjakov (Williams Thorpe/Thorpe 1993; Santi *et al.* 2003).

Za izdelavo je bila še posebej cenjena predornina z vtrošniki levčita iz kamnolomov blizu Orvieta, ki leži 100 km severno od Rima (Peacock 1986; 1989; Antonelli *et al.* 2001, Santi *et al.* 2003). Zelo znani so tudi tovrstni izdelki iz trahita, ki izvira iz Euganejskih gričev pri Padovi v Italiji (Zantedeschi/Zanco 1993; Capedri/Venturelli/Grandi 2000; 2003). Naslednje izmed pomembnih središč izdelave teh predmetov je bila Sardinija, kjer so uporabljali kamnine srednje sestave in riolitni ignimbrit (Williams Thorpe/Thorpe 1989; 1990). Pokrajina Eifel v Nemčiji, kjer se nahajajo predornine bazaltne sestave, je eno izmed najpomembnejših središč izdelave mlinskih kamnov oz. žrmelj v Srednji Evropi (Gluhak/Hofmeister 2008), medtem ko je Centralni masiv v Franciji znan po izdelkih iz trahandezita (Peacock 1980; Williams Thorpe/Thorpe 1990). Izvorna področja kamnin za izdelavo žrmelj so znana tudi v mlajših vulkanitih iz Grčije, Turčije, Izraela, Sirije, Jordanije in Egipta (Williams Thorpe/Thorpe 1993). Nam najbližji uvoz tovrstnih izdelkov je znan iz Istre; zanje so ugotovili, da

so izdelani iz trahitov z Euganejskih gričev in hawaitov s Sicilije (Antonelli *et al.* 2004).

V Sloveniji so preiskave o izvoru kamnin za izdelavo žrmelj in tudi mlinskih kamnov še vedno dokaj redke. Izjemo predstavljajo preiskave o nekaterih prazgodovinskih in rimskeh žrmeljih iz zahodne Slovenije (Horvat/Župančič 1987), kjer sklepajo na uporabo lokalnih kamnin kakor tudi uvoza iz severne Italije. Žrmlje, izdelane iz lokalnih kamnin, tako sedimentnih kakor magmatskih, so znane iz rimske vile pri Mošnjah (Kramar 2009; Košir *et al.* 2010). Znana je tudi objava o izdelavi mlinskih kamnov z začetka 20. st. iz Selške doline (Ramovš 1979).

Na tem mestu so podani rezultati mineraloško-petrografske preiskave ter kemične analize žrmelj z arheološkega najdišča Lormanjske njive. Želeli smo določiti vrsto uporabljenih kamnine in področje, od koder bi lahko te kamnine izvirale (sl. 27).

Priprava vzorcev in preiskovalne metode

Za potrebe petrografsko-mineraloškega opisa je bil iz žrmelj odvzet vzorec, iz katerega je bil narejen poliran zbrusek. Na ta način lahko vzorec pregledamo pod optičnim mikroskopom v presevni svetlobi. Uporabljen je bil mikroskop Olympus BX60 z JVC3-CCD video kamero.

Mineralna sestava vzorca kamnine je bila določena z rentgensko praškovno difrakcijo. V ta namen je bilo okoli 5 g vzorca združenega na velikost manj kot 50 µm. Uporabljen je bil rentgenSKI praškovni difraktometer Philips PW3710 z bakrovo rentgensko cevjo in sekundarnim grafitnim monokromatorjem. Podatki so bili pridobljeni pri napetosti 40 kV in toku 30 mA v območju od 2 do 70° 2 .

Vzorec poliranega zbruska je bil preiskan z elektronskim mikroskopom JEOL JSM – 5600 LV z EDS mikroanalizatorjem, v nizkem vakuumu. Napetost, tlak in povečava so podani na posameznih posnetkih z elektronskim mikroskopom.

Kemična sestava vzorca kamnine je bila določena v akreditiranemu laboratoriju (Acme Analytical Laboratories, Vancouver, BC, Canada) z uporabo različnih analitskih tehnik. Homogenizirali

27 Makroskopski posnetek žrmelj.

smo 25 g kamnine. Okside glavnih spojin (SiO_2 , Al_2O_3 , Fe_2O_3 , MgO , CaO , Na_2O , K_2O , MnO , TiO_2 in P_2O_5) in sledne prvine (Ba, Be, Co, Cs, Ga, Hf, Nb, Rb, Sc, Sn, Sr, Ta, Th, U, V, W, Zr in Y) so določili tako, da so 0,2 g homogeniziranega vzorca kamnine talili z LiBO_2 in analizirali z metodo ICP-ES (induktivno vezana plazma-emisijska spektroskopija). Na tak način so določili tudi elemente redkih zemelj (REE), le da so uporabili metodo ICP-MS (induktivno vezana plazma-masna spektroskopija). Za analizo Ag, As, Au, Bi, Cd, Cu, Hg, Mo, Ni, Pb, Sb, Se, Tl in Zn so 0,5 g vzorca izluževali s 3 ml 2–2 HCl– HNO_3 – H_2O pri 95 °C eno uro, razredčili na 10 ml in analizirali z ICP-MS metodo. Določili so tudi žarilno izgubo (LOI), vsebnost ogljika (TOT/C) in vsebnost žvepla (TOT/S). Pravilnost in natančnost ali ponovljivost analiz vzorcev je bila ocenjena z uporabo referenčnega materiala CCRM R SU-18 CSC.

Podatke kemične sestave smo primerjali z nekaterimi literaturnimi vrednostmi za znana najdišča. Rezultati kemijske analize so bili obdelani statistično s programom STATISTICA 6. Izvedena je bila običajna clusterska analiza, za način združevanja je bila uporabljena Wardova metoda, za mero podobnosti med vzorci pa evklidska razdalja.

Rezultati in diskusija

Makroskopski opis

Vtrošniki so enakomerno razporejeni v mikrokristalni osnovi kamnine, kar imenujemo porfirska struktura. Vtrošniki predstavljajo okrog 20 % kamnine, od tega je 15 % svetlih in 5 % temnih (femičnih) mineralov. Vtrošniki "plavajo" v steklasti do mikrokristalni osnovi in se ne dotikajo med seboj. Kamnina je močno limonitizirana, kar se kaže v rjavi barvi osnove. Zgornji del žrmelj je temneje obarvan, kar je posledica njihove rabe (sl. 27). Kamnino sestavljajo pretežno idiomorfni vtrošniki plagioklazov, veliki od 0,3 do 0,8 cm, ki so enakomerno porazdeljeni v steklasti do mikrokristalni osnovi. Na nekaterih zrnih plagioklazov je opazen svetlejši rob, ki kaže njihovo conarno zgradbo. Sledijo zrna sanidina, velika do 1,5 cm. V osnovi so enakomerno razporejeni femični minerali, veliki okrog 0,3 cm.

Mineraloško-petrografski opis

Bistveni minerali hipohialinske, srednje- do drobnozrnate kamnine so idiomorfni srednji plagioklazi (sl. 28) conarne sestave (oligoklaz, andezin, labradorit). Poleg plagioklazov so prisotna idiomorfna zrna dvojčičnega sanidina. Velikosti glinencev so od 0,64 do 8 mm. V mikrokristalni do steklasti osnovi je opaziti zelo redka zrna ksenomorfnega kremena z valovito potemnitvijo. Med femičnimi minerali prevladujejo dvojčična idiomorfna zrna monoklinskih piroksenov (sl. 29), najverjetnejne avgita, velika od 0,4 do 0,8 mm, in biotitizirana zrna rogovače, velika od 0,3 do 3 mm z nepresevnim mineralom (Fe-oksidi/-hidroksidi). Osnovo sestavljajo steklo, paličasti kristali plagioklazov, veliki od 0,04 do 0,23 mm, ki se med seboj ne dotikajo in so izrazito fluidalno usmerjeni (trahitska struktura), ter redki sferuliti kremena in ortoklaza s premerom okoli 0,40 mm.

Glede na stopnjo kristalizacije kamnine je struktura kamnine hipohialinska, kar pomeni, da vtrošniki bistvenih in značilnih mineralov plavajo v steklasti ali mikrokristalni osnovi. Glede na razmerje med zrni je struktura neenakomerna porfirska. Porfirska struktura je značilna za predornine, ki nastanejo pri vulkanskih izbruhih na površju ali pa blizu njega in se na hitro ohladijo.

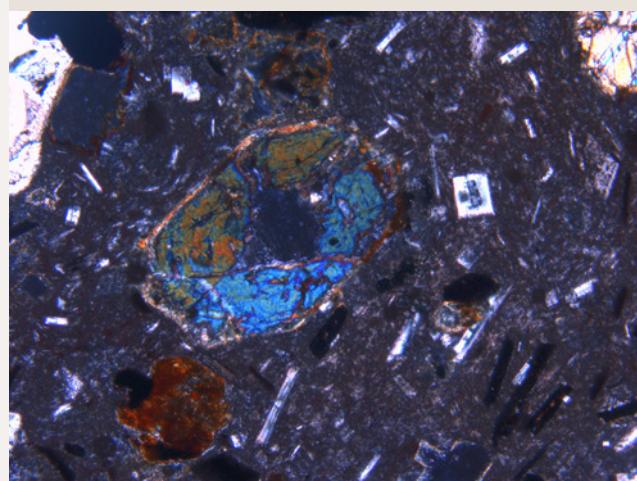
Tekstura kamnine je glomeroporfirska (sl. 30), kar pomeni, da se v osnovi pojavljajo skupki oziroma združbe plagioklazov in piroksenov, kateri so drug drugemu zavirali rast. Nepravilni skupki teh vtrošnikov so veliki okrog 3 mm.

Rezultati mineraloške analize homogeniziranega praškastega vzorca kamnine z rentgensko praškovno difrakcijo so potrdili sestavo sanidina, plagioklazov, kremena, avgita in biotita. Po-

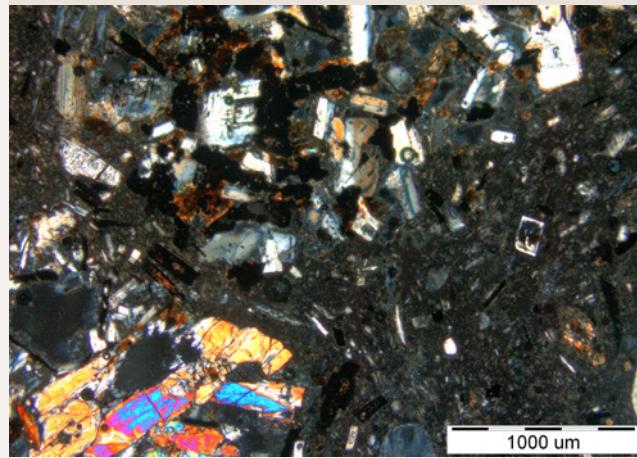
28 Vtrošniki plagioklazov in biotitizirane rogovače v mikrokristalni osnovi. Presevna svetloba, navzkrižni nikoli.

29 Zrna dvojčičnega monoklinskega piroksena. Presevna svetloba, navzkrižni nikoli.

30 Vtrošniki plagioklazov in monoklinskih piroksenov, ki se združujejo v nepravilne skupke, kar označujemo kot glomeroporfirsko strukturo. Presevna svetloba, navzkrižni nikoli.

leg tega je določen akcesorni mineral cirkon, ki ga v vzorcu na podlagi optične mikroskopije nismo opazili. V kamnini se pojavljajo tudi redka zrna apatita (sl. 31), kar je bilo opaziti s preiskavo SEM-EDX. Plagioklazi srednje sestave so proti robu obogateni s K-komponento, kar daje značilen videz kamni - conarna struktura plagioklazov (sl. 32).

Kemična sestava

Kemična sestava kamnine je podana v tabeli na sl. 33. Če izpostavimo nekatere pomembnejše značilnosti, vidimo, da kamnina vsebuje 61,73 % SiO_2 , medtem ko je $\text{Na}_2\text{O}+\text{K}_2\text{O}$ 9,27 %, na podlagi česar kamnino uvrščamo po t. i. TAS (Total Alkali Silica) diagramu med trahiandezite (C-B-P , 1979) oz. trahite (Le Bas *et al.* 1986). Na Q'ANOR diagramu (Streckeisen/Le Maitre 1979) se kamnina uvršča med kremenove latite. Vsebuje 17,89 % Al_2O_3 ter 3,41 % Fe_2O_3 , vsebnost MgO je dokaj nizka, in sicer 0,71 %. Kamnina je pri preprevanju gotovo izgubila nekaj alkalijs (LOI 1,7 %). Značilno je nizko razmerje $\text{K}_2\text{O}/\text{Na}_2\text{O}$ (1,41) in visoko razmerje Zr/Nb (10,42).

Klasifikacija

Gre za kamnino dioritske skupine, za katero so bistveni minerali srednji plagioklazi. Strukture in teksture kamnine so tipične za predornine. Značilnost preiskane kamnine so srednji plagioklazi in povečana vsebnost vtrošnikov sanidina. Kamnino glede na TAS diagram uvrščamo med trahiandezite oz. med trahite, na Q'ANOR diagramu pa se uvršča med kremenove latite.

Možna izvorna področja

Na izvorno področje smo sklepali na podlagi objavljenih literarnih virov, raznih geoloških kart, nahajališč ter znanih rimske-dobnih središč proizvodnje.

V Slovenskih goricah, ki so v neposredni bližini arheološkega najdišča Lormanjske njive, izdanjajo nekatere metamorfne kamnine (Mioč/Žnidarčič 1989), medtem ko na tem območju magmatskih kamnin ne omenjajo. Po tolmaču lista Maribor se na območju kartiranega lista Maribor pojavljajo posamezni izdanki andezita, a natančnejša lokacija ni podana. Po drugi strani navajajo, da na območju Slovenskih goric nastopajo v zgornjih delih vložki dacitnega in andezitnega tufa in tufita. Območje Slovenskih goric sicer v pretežni meri sestavljajo miocenske klastične sedimentne kamnine.

Po sedaj dostopni literaturi, predvsem Osnovni geološki karti Slovenije (Buser 1979; Mioč/Žnidarčič 1978; 1987; Aničić/Juriša 1985; Mioč/Žnidarčič 1989; Grafenauer 1964), trahiandeziti v Sloveniji niso znani.

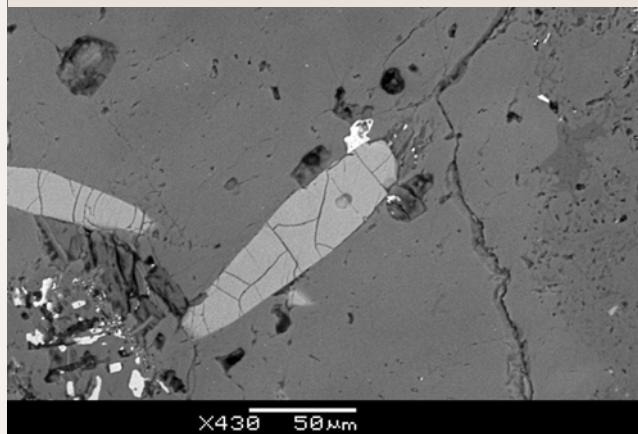
Medtem ko tudi izdanjanje trahitov na ozemlju Slovenije ni omenjeno, je andezit v Sloveniji razširjen predvsem okoli Šaleške doline; najdemo ga na Smrekovškem pogorju, pa tudi na majhni površini severovzhodno od Polzele (Buser 1979). Hinterlechner Ravnik in Pleničar (1967) poleg andezita s Smrekovca omenjata še andezit pri Jesenku vzhodno od Celja in kamnolom andezita Trlično pri Sv. Roku ob Sotli. Kot nahajališče hiperstenovega andezita navaja Teller (1898, v Činč Juhant 1999) tudi Dramlje. Činč Juhantova (1999) je v svoji doktorski disertaciji opisala smrekovški, drameljski in trlični andezit. Glede na to, da preiskana kamnina vsebuje povečini monoklinske piroksene, lahko lokaciji Sv. Rok in Dramlje najverjetneje izključimo, saj naj bi v teh prevladoval rombični piroksen hipersten (Faninger 1966; Činč Juhant 1999). Visoka vsebnost monoklinskih piroksenov je značilna za andezit s Smrekovškega pogorja, vendar ta ne vsebuje velikih vtrošnikov kalijevega glinenca (Činč Juhant 1999). Tako lahko po vsej verjetnosti izključimo tudi vse v Sloveniji znane lokacije kamnin, ki so opisane kot andeziti.

Znana nahajališča trahiandezita so tudi na Balkanskem polotoku (Grafenauer 1964; Csonka *et al.* 2003), vendar iz tega območja ne zasledimo dokumentirane uporabe podobnih kamnin za arheološke predmete.

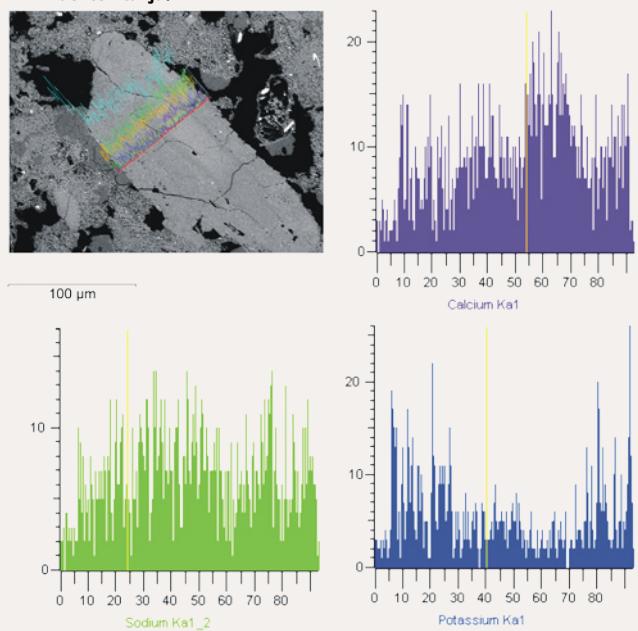
Podatke o kemični sestavi smo primerjali z nekaterimi vrednostmi za znana najdišča, kjer se nahajajo trahiandeziti (Williams Thorpe 1988; Williams Thorpe/Thorpe 1988; 1989; 1993; Zantedeschi/Zanco 1993; Capedri *et al.* 2000). Na podlagi značilnih geokemičnih parametrov oz. clusterske analize (hierarhični drevesasti diagram ni prikazan) lahko nedvomno izključimo ostala znana nahajališča podobnih kamnin, torej kamnina gotovo ne prihaja iz Centralnega masiva v Franciji, Sardinije, Eolskih otokov, grških otokov Egejskega morja, zahodne Anatolije ali Maroka.

Nasprotno pa glede na številne geološke markerje ugotavljamo, da je obravnavana kamnina najbolj podobna predorninam z

31 Zrna akcesornega minerala apatita, SEM-EDX.

32 Linjska analiza preseka plagiokaza s SEM-EDX, kjer je opazna obogatitev na robovih plagioklazov s K-komponento. Zgoraj desno: porazdelitev kalcija; spodaj levo: porazdelitev natrija, spodaj desno: porazdelitev kalija.

Euganejskih gričev pri Padovi, kjer je bilo sicer eno izmed najbolj znanih večjih proizvodnih središč tovrstnih izdelkov rimskega imperija. Poleg značilne geokemične sestave so zanje prav tako značilni reakcijski robovi plagioklazov, obogateni s kalijem, ter glomeroporfirska tekstura kamnine. Izvor kamnine je glede na geokemične in ostale značilne parametre možno omejiti na območje Monte Merla, ki je del Euganejskih gričev.

Sklepi

Z opravljenimi petrografsko-mineraloškimi analizami žrmelj z arheološkega najdišča Lormanjske njive se je izkazalo, da gre za magmatsko kamnino dioritske skupine, za katero so bistveni minerali srednji plagioklazi. Strukture in teksture kamnine so tipične za predornine. Glede na stopnjo kristalizacije kamnine je struktura kamnine hipohialinska, kar pomeni, da vtrošniki bistvenih in značilnih mineralov plavajo v steklasti ali mikrokristalni osnovi. Glede na razmerje med zrni je struktura neenakomerna porfirska. Porfirska struktura je značilna za predornine, ki nastanejo pri vulkanskih izbruhih na površju ali pa blizu njega in se na hitro ohladijo. Tekstura kamnine je glomeroporfirska, kar pomeni, da se v osnovi pojavljajo skupki oziroma nakopičenja plagioklazov in piroksenov.

Kamnino sestavljajo idiomorfni plagioklazi srednje sestave, sanidin, monoklinski pirokseni, biotitizirana rogovača in kremen. Kot akcesorni minerali se pojavljata cirkon in apatit. Večji vtrošniki merijo nekaj mm (do 15 mm), manjši vtrošniki osnove pa le nekaj desetink mm. Značilnost kamnine je visoka vsebnost sandidna in neokoliko manj kislih plagiokalazov, za katere smo ugotovili, da so večinoma srednje sestave.

Kamnino glede na TAS diagram uvrščamo med trahiandezite (C-B-P, 1979) oz. med trahite (Le Bas *et al.* 1986), na Q'ANOR diagramu pa se kamnina uvršča med kremenove latite.

Na podlagi makroskopskih značilnosti, petrografsko-mineraloških markerjev, denimo velikosti vtrošnikov, reakcijskih obročev in glomeroporfirske teksture, ter geokemičnih značilnosti kamnine ugotavljamo, da je izvorno področje kamnine z Euganejskimi gričevi pri Padovi, kjer je bilo znano veliko središče proizvodnje tovrstnih izdelkov rimskega imperija. Podobne kamnine v Sloveniji zaenkrat niso znane, kar dodatno potrjuje, da je bil izdelek uvožen.

Sklep

Najdišče Lormanjske njive leži na ravnini ob potoku Globovnica, severno od kraja Lormanje in jugozahodno od kraja Lenart. Ker se na tem območju rada zadržuje meteorna voda, je teren večinoma močvirnat. Že v 60. letih prejšnjega stoletja je to območje preučeval arheolog Stanko Pahič. Ostanke rimskega poselitve je zabeležil v okolici Lormanj in širše v prostoru Slovenskih goric. Ko je bila trasa avtoceste določena, arheologi niso bili presenečeni ob pozitivnih rezultatih terenskega pregleda na Lormanjskih njivah.

Arheološka izkopavanja niso odkrila nobenih sledi poselitve iz prazgodovinskega obdobja. Odlomek ostenja posode z barbotinskim okrasom nam pove bore malo. Najden je bil v stratigrafsko zgoraj ležeči plasti SE 2, ki je vsebovala še rimskega poselitve in novoveške najdbe. Možno je, da je bil zaradi bližine tekoče vode in poplavnega območja prinešen od kod drugod.

So pa arheološka izkopavanja odkrila sledove poselitve iz rimskega obdobja. Gre za ostanke lesenih objektov, ki so najverjetneje bili del vile rustike. Ta je oddaljena približno 100 m severno od obravnavanega območja. Na podlagi odkritih stojk, jam in kurišč je bilo možno delno rekonstruirati najmanj šest objektov. Stojke in lame za stojke so povezane v najbolj smiselnou konstrukcijo, katero je nudila situacija. Prva dva objekta sta se nahajala ob kurišču SE 76A. Prvi objekt ima približno 54 m² tlorisne površine, drugi pa približno 36 m². Naslednja dva objekta sta se nahajala ob kurišču SE 66. Prvi s približno 64 m² tlorisne površine in drugi s približno 85 m². Peti objekt je imel približno 82 m² tlorisne površine in je bil od najbližjega kurišča SE 222 oddaljen približno 6 m. Pri šestem objektu tlorisne površine zaradi uničenja ni bilo možno določiti. V njegovi bližini so se nahajala tri kurišča: SE 149, SE 150 in SE 221.

Na podlagi najdenega rimskega poselitve, ki je sicer dokaj skromen, lahko rečemo, da je ta del vile deloval v 2. in v 3. stoletju. Med obravnavanim keramičnim gradivom ni nobenega uvoženega posodja. Razpoznavnih pa je nekaj odlomkov posod, ki so bile narejene v bližnjih petovionskih lončarskih delavnicah. Kar kaže na to, da so prebivalci te kmetije obiskovali Petoviono in tam zelo verjetno nabavljali stvari, ki so jih potrebovali. Obiskovali pa so verjetno tudi nekoliko bolj oddaljeno mesto, Flavio Solvo.

Mineraloške in petrografske analize kažejo na to, da so žrmlje uvozili. Kamnina, iz katere so narejene, na območju današnje Slovenije zaenkrat ni znana.

Kasneje, v srednjem in novem veku, so raziskano območje uporabljali v kmetijske namene. Na to dejavnost kaže najdeno orodje, najverjetneje otka. Najbrž jo je kakšen kmet izgubil med delom na polju. Novoveške lončenine je bilo najdene kar veliko, a izpovednost je slaba. Predvsem gre za črepinje ostenj, za katere se nam dozdeva, da so bile na njivo pripeljane kot odpad. Novoveške najdbe so bile najdene samo v stratigrafsko zgoraj ležečih

plasteh SE 1, SE 2, SE 3 in SE 5, v katerih so najdene tudi rimskega poselitve in odlomek prazgodovinske posode. Edina definirana novoveška struktura je drenažni jarek SE 81.

Najdišče Lormanjske njive samo deloma odkriva pogled v življenje rimskega poselitve. Njen večji del nam ostaja še vedno zakrit in čaka na prihodnje raziskave.

Literatura

- ANIČIĆ, B. in M. JURIŠA 1985, *Osnovna geološka karta 1:100 000, Tolmač lista Rogatec.* – Zvezni geološki zavod Beograd, Beograd, 76.
- ANTONELLI, F., G. NAPPI in L. LAZZARI-NI 2001, Roman Millstones from Orvieto (Italy): Petrographic and Geochemical Data for A New Archaeometric Contribution. – *Archaeometry* 43 (2), 167–189.
- ANTONELLI, F., F. BERNARDINI, S. CAPEDRI, L. LAZZARINI in E. MONTAGNARI KOKELJ 2004, Archaeometric study of protohistoric grinding tools of volcanic rocks found in the Karst (Italy-Slovenia) and Istria (Croatia). – *Archaeometry* 46 (4), 537–552.
- BUSER, S. 1979, *Osnovna geološka karta 1:100 000, Tolmač lista Celje.* – Zvezni geološki zavod Beograd, Beograd, 72.
- CAPEDRI, S., G. VENTURELLI in G. GRANDI 2000, Euganean trachytes: a discrimination on quarried sites by petrographic and chemical parameters and by magnetic susceptibility and its bearing on the provenance of stones of ancient artefact. – *Journal of Cultural Heritage* 1, 341–364.
- . 2003, Trachytes used for paving Roman roads in the Po plain: characterisation by petrographic and chemical parameters and provenance of flagstones. – *Journal of Archaeological Science* 30 (4), 491–509.
- CSONKA, J. D., T. GERKE, J. DAVIS, S. STOCKER, C. DIETSCH in J. B. MAYNARD 2003, Geochemistry of pre-Roman millstones collected from central Albania, Seatle Annual Meeting (November 2–5, 2003). – *Geological Society of America, Abstracts with Programs* 35, 398.
- ČINČ JUHANT, B. 1999. *Petrološke in geokemične značilnosti kamnin karavanškega tonalitnega pasu.* – Doktorska disertacija, Univerza v Ljubljani, Ljubljana (neobjavljeno).
- FANINGER, E. 1966, Hiperstenov andezit pri Sv. Roku ob Sotli. – *Geologija* 9, 549–553.
- DJURIĆ, B. 2003, *MP 02 Lenart-Cogetinci, MP 02-1 Lenart-Senarska, Poročilo o rezultatih ekstenzivnega pregleda.* – Ljubljana (neobjavljeno poročilo).
- . 2004, *MP 02 Lenart-Cogetinci, MP 02-1 Lenart-Senarska, Poročilo o rezultatih arheološkega pregleda na potencialnem najdišču Lormanjske njive 1.* – Ljubljana (neobjavljeno poročilo).
- GLUHAK, T. M. in W. HOFMEISTER 2008, Provenance analysis of Roman Millstones: mapping of trade areas in Roman Europe. – *Geoarchaeology and Archaeomineralogy*, 111–115.
- GRAFENAUER, S. 1964, *Sistematska petrologija.* – Učbenik. Univerza v Ljubljani, Ljubljana (neobjavljeno).
- GROH, S. 1996, Die Insula XLI von Flavia Solva, Ergebnisse der Grabungen 1959 und 1989 bis 1992. – *Sonderschriften des Österreichischen archäologischen Institutes* 28, Wien.
- GUŠTIN, M., M. JEZERŠEK in N. PROŠEK 2001, Katalog keramičnih najdb iz Celja. – V: M. Guštin (ur.), *Srednjeveško Celje*, Ljubljana, 195–238.
- HINTERLECHNER RAVNIK, A. in M. PLENIČAR 1967, Smrekovški andezit in njegov tuf. – *Geologija* 10/9, 219–237.
- HORVAT, A. in M. ŽUPANČIĆ 1987, Prazgodovinske in rimske žrmlje iz zahodne Slovenije (prvi rezultati petrografske analize). – *Geološki zbornik* 8, 105–110.
- HORVAT, M. 1999, *Keramika: tehnologija keramike, tipologija lončenine, keramični arhiv.* – Razprave Filozofske fakultete, Ljubljana.
- HORVAT, M. in D. MLEKUŽ 2010, Raziskava arheološke keramike. – V: A. Plestenjak, *Gotice pri Turnišču*, AAS 12, Ljubljana, 136–143.
- ISTENIČ, J. 1999, *Poetovio, zahodna grobišča I: grobne celote iz Deželnega muzeja Joanneuma v Gradcu.* – Katalogi in monografije 32, Ljubljana.
- JANEŽIČ, M. 2007, *Poznorimski naselbinski sklop Ptuj – Gimnazija (sektor II), s podrobnejšo analizo keramičnega zbira.* – Univerza v Ljubljani, Filozofska fakulteta, Oddelek za arheologijo, Ljubljana (neobjavljeno diplomsko delo).
- KAVUR, B., A. TOMAŽ in Z. MILEUSNIĆ 2006, Sodolek – naselje bakrene dobe. – V: A. Tomaž (ur.) 2006, *Od Sopota do Lengyela, Prispevki o kamenodobnih in bakrenodobnih kulturnah med Savo in Donavo*, Koper, 121–128.
- KOŠIR, M., S. MILETIĆ, S. KRAMAR, J. LUX, D. ROKAVEC in N. ŽUPANČIĆ 2010, Preliminarne raziskave izvora naravnega kamna iz arheološkega najdišča Mošnje. – V: A. Košir, A. Horvat, N. Zupan Hajna in B. Otoničar (ur.), *3. Slovenski geološki kongres v Bovcu, 16.–18. september 2010. Povzetki in ekskurzije*, ZRC SAZU, Ljubljana, 28.
- KRAMAR, S. 2009, *Arheološko najdišče Mošnje, Poročilo o petrografske preiskave.* – ZVKDS, Restavratorski center, Ljubljana (neobjavljeno poročilo).
- LAZAR, I. 2001, Arheološke raziskave srednjega in novega veka v Celju. – V: M. Guštin (ur.) 2001, *Srednjeveško Celje*, Ljubljana, 39–44.
- LE BAS, M. J., R.W. LE MAINTRE, A. STRECKEISEN in B. ZANETTIN 1986, A chemical classification of volcanic rocks based on the total alkali-silica diagram. – *Journal of Petrology* 27, 745–750.
- LUBŠINA TUŠEK, M. 2007, Arheološke sledi preteklosti na območju Doma upokojencev na Ptuju. – V: K. Dokl (ur.), *Dom: 80 let delovanja Doma upokojencev Ptuj*, Ptuj, 62–73.
- MIGLBAUER, R. 1990, Die Gefäßkeramik der Grabung Wels Marktgelände. – *Rei Cretariae Romanae Fautores Acta Suppl.* 7, Liestal.
- MIOČ, P. in M. ŽNIDARČIĆ 1978, *Osnovna geološka karta 1:100 000, Tolmač lista za Slovenij Gradec.* – Zvezni geološki zavod Beograd, Beograd, 74.
- . 1987, *Osnovna geološka karta 1:100 000, Tolmač lista za Ravne na Koroškem.* – Zvezni geološki zavod Beograd, Beograd, 69.
- . 1989, *Osnovna geološka karta 1:100 000, Tolmač lista Maribor.* – Zvezni geološki zavod Beograd, Beograd, 69.
- PAHIČ, S. 1962, Miklavž na Dravskem polju. – *Varstvo spomenikov* 8, 246.
- . 1965, Lormanje pri Lenartu v Slovenskih goricah. – *Varstvo spomenikov* 9, 147–148.

<p>–. 1976, Seliščne najdbe v zahodnih Slovenskih goricah – Andrenci. Spodnji Duplek, Spodnji Porčič, Vumpah. – <i>Poročilo o raziskovanju paleolita, neolita in eneolita v Sloveniji</i> 5, 29–83.</p> <p>–. 1990, Arheološka najdišča v Slovenskih goricah: Lormanje: dane njive – nekoč rimska pristava. – Maribor.</p> <p>–. 1996, Prazgodovinske najdbe v občini Lenart. – Lenart skozi stoletja. – V: B. Zorko (ur.), <i>Zbornik občine Lenart</i>, Lenart, 16–19.</p> <p>PEACOCK, D. P. S. 1980, The Roman Millstone trade: a petrological sketch. – <i>World Archaeology</i> 12 (1), 43–53.</p> <p>–. 1986, The production of Roman millstones near Orvieto, Umbria, Italy. – <i>The Antiquaries Journal</i> 66 (1), 45–51.</p> <p>–. 1989, The mills of Pompei. – <i>Antiquity</i> 63, 205–214.</p> <p>PLESNIČAR GEC, L., M. STRMČNIK GULIČ in I. TUŠEK 1990, The production of thin-walled pottery at Pœtovio: New evidence. – <i>Rei Cretariae Romanae Favtorum Acta</i> 27/28, 149–154.</p> <p>RAMOVŠ, A. 1979, Mlinski kamni iz kremenovega konglomerata v Selški dolini. – <i>Loški razgledi</i> 26, 153–157.</p> <p>RENZULLI, A., P. SANTI, G. NAPPI, M. LUNI in D. VITALI 2002, Provenance and trade of volcanic millstones form Etruscan-Celtic and Roman archaeological sites in Central Italy. – <i>European Journal of Mineralogy</i> 14, 175–183.</p> <p>RICE, P. R. 1987, <i>Pottery Analysis: A Sourcebook</i>. – London.</p>	<p>SANTI, P., F. ANTONELLI, A. RENZULLI in P. PENSABENE 2003, Leucite phonolite millstones from the Orvieto production centre: new data and insight into the Roman trade. – <i>Periodico di Mineralogia</i> 73, 57–69.</p> <p>SLANA, A. 1996, Lenart skozi stoletja. – V: B. Zorko (ur.), <i>Zbornik občine Lenart</i>, Lenart, 28–30.</p> <p>STRECKEISEN, A. in R.W. LE MAITRE 1979, A chemical approximation to the modal QAPF classification of the igneous rocks. – <i>Neues Jarbuch für Mineralogie Abhandlungen</i> 136, 169–206.</p> <p>STRMČNIK GULIČ, M. 2003, Malečnik pri Mariboru. – V: D. Prešeren (ur.), <i>Zemlja pod vašimi nogami</i>. <i>Zbirka Dnevi evropske kulturne dediščine</i>, Ljubljana, 181–182.</p> <p>TICA, G. 2011, <i>Zamarkova – Toplak-Kegl</i>. – AAS 16, Ljubljana.</p> <p>TOMAŽ, A. 2010, <i>Gomile pri Lenartu v Slovenskih Goricah</i>. – AAS 11, Ljubljana.</p> <p>TOMBER, R. in J. DORE 1998, <i>The National Roman Fabric Reference Collection. A Handbook</i>. – London.</p> <p>TUŠEK, I. 1996, Gomilna grobišča v občini Lenart. Lenart skozi stoletja. – V: B. Zorko (ur.), <i>Zbornik občine Lenart</i>, Lenart, 20–27.</p> <p>–. 2009, Pavlovcí, sondiranje rimskodobne vile. – <i>Obavijesti XLI/2</i>, 69–75.</p> <p>VELUŠČEK, A. 2006, Resnikov prekop – sondiranje, arheološke najdbe, kulturna in časovna uvrstitev. – V: A. Velušček (ur.), <i>Resnikov prekop – sondiranje, arheološke najdbe, kulturna opredelitev in časovna uvrstitev</i>, Opera Instituti Archaeologici Sloveniae 10, Ljubljana, 19–85.</p>	<p>VIDRIH PERKO, V. 2006, Keramično gradivo. – V: I. Lazar, <i>Ilovica pri Vranskem</i>, AAS 1, Ljubljana, 86–247.</p> <p>WILLIAMS THORPE, O. 1988, Provenancing and archaeology of Roman millstones from the Mediterranean area. – <i>Journal of Archaeological Science</i> 15 (3), 253–305.</p> <p>WILLIAMS THORPE, O. in R. THORPE 1988, The provenance of donkey mills from Roman Britain. – <i>Archaeometry</i> 30, 275–289.</p> <p>–. 1989, Provenancing and Archaeology of Roman Millstones From Sardinia (Italy). – <i>Oxford Journal of Archaeology</i> 8 (1), 89–113.</p> <p>–. 1990, Millstone provenancing used in tracing the route of a 4th century BC Greek merchant ship. – <i>Archaeometry</i> 32, 115–137.</p> <p>–. 1993, Geochemistry and trade of Eastern Mediterranean millstones from the Neolithic to Roman periods. – <i>Journal of Archaeological Science</i> 20, 263–320.</p> <p>ZANTEDESCHI, C. in A. ZANCO 1993, Diagnostic characteristic of Eugean trachytes for their identification in ancient monuments. – <i>Science for Cultural Heritage</i> 2, 1–10.</p> <p>ŽIŽEK, I. 2004, Katalog predmetov. – V: I. Lazar (ur.), <i>Rimljani: steklo, glina, kamen [katalog razstave]</i>, Celje-Maribor-Ptuj, 124–144.</p>
--	---	---

Indeks stratigrafskih enot

SE	stran	SE	stran	SE	stran	SE	stran
Plasti		Rimska doba		SE 40	31	SE 198	36
SE 1	25	Domnevni objekt 1	26	SE 42	31	SE 199	37
SE 2	25	SE 77	26	SE 49	31	SE 200	37
SE 3	25	SE 80	26	SE 54	31	SE 202	37
SE 4	25	SE 82	26	SE 57	32	SE 203	37
SE 5	25	SE 91	26	SE 66	32	SE 204	37
SE 6	25	SE 92	26	Domnevni objekt 4	32	SE 206	37
SE 7	25	SE 126	26	SE 14	32	SE 208	37
SE 10	25	SE 93	27	SE 15	32	SE 209	37
		SE 94	27	SE 16	32	SE 221	37
		SE 95	27	SE 19	32	Preostale rimskodobne stratigra-	
		SE 96	27	SE 20	32	ske enote	
		SE 98	27	SE 21	32	SE 11	38
		SE 99	27	SE 22	33	SE 12	38
		Domnevni objekt 2	27	SE 30	33	SE 52	38
		SE 72	27	SE 43	33	SE 55	38
		SE 75	27	SE 23	33	SE 69	38
		SE 76	28	SE 24	33	SE 83	38
		SE 76a	28	Domnevni objekt 5	33	SE 121	38
		SE 84	28	SE 53	33	SE 128	38
		SE 85	28	SE 144	33	SE 141	39
		SE 86	28	SE 145	34	SE 180	39
		SE 87	28	SE 146	34	SE 220	39
		SE 88	28	SE 151	34	SE 233	39
		SE 89	28	SE 152	34	SE 234	39
		SE 113	29	SE 153	34	SE 239	39
		SE 113a	29	SE 154	34	SE 240	39
		SE 114	29	SE 155	34	SE235	40
		SE 130	29	SE 156	34		
		SE 131	29	SE 158	35		
		SE 132	29	SE 190	35		
		SE 133	29	SE 191	35		
		SE 135	29	SE 192	35		
		Domnevni objekt 3	30	SE 211	35		
		SE 13	30	SE 212	35		
		SE 25	30	SE 215	35		
		SE 26	30	SE 216	35		
		SE 28	30	SE 219	36		
		SE 29	30	SE 222	36		
		SE 33	30	Objekt 6	36		
		SE 31	31	SE 149	36		
		SE 32	31	SE 150	36		
		SE 34	31	SE 165	36		
		SE 37	31	SE 181	36		
		SE 38	31	SE 184	36		
		SE 39	31				

SE	stran	SE	stran
Novi vek		Neopredeljene strukture	
SE 81	40	SE 8	40
		SE 27	40
		SE 35	40
		SE 36	40
		SE 44	41
		SE 45	41
		SE 47	41
		SE 48	41
		SE 50	41
		SE 51	41
		SE 56	41
		SE 58	41
		SE 59	41
		SE 60	41
		SE 61	42
		SE 62	42
		SE 63	42
		SE 64	42
		SE 67	42
		SE 68	42
		SE 73	42
		SE 74	42
		SE 90	42
		SE 97	42
		SE 102	43
		SE 103	43
		SE 104	43
		SE 106	43
		SE 107	43
		SE 110	43
		SE 108	43
		SE 109	43
		SE 111	43
		SE 112	44
		SE 115	44
		SE 116	44
		SE 117	44
		SE 118	44
		SE 119	44
		SE 120	44
		SE 122	44
		SE 123	44
		SE 124	44
		SE 125	45
		SE 134	45
		SE 138	45
		SE 147	45
		SE 148	45
		SE 157	45
		SE 160	45
		SE 161	45
		SE 163	45
		SE 166	45
		SE 168	46
		SE 170	46
		SE 171	46
		SE 172	46
		SE 173	46
		SE 174	46
		SE 175	46
		SE 176	46
		SE 177	46
		SE 178	46
		SE 185	47
		SE 186	47
		SE 187	47
		SE 188	47
		SE 189	47
		SE 193	47
		SE 194	47
		SE 195	47
		SE 196	47
		SE 197	47
		SE 201	48
		SE 205	48
		SE 213	48
		SE 214	48
		SE 226	48
		SE 227	48
		SE 228	48
		SE 229	48
		SE 230	48
		SE 231	48
		SE 232	49
		SE 242	49

